

EXPRESS WIECZORNY

Anita Włodarczyk
wraca po dwóch latach

Bielizna na balkonie
wywołała
skandal

W NUMERZE
DODATEK
TV

NIECODZIENNA

Przed nami
powroty

Ostatnio można się przekonać, że wiele rzeczy, które przed nami, cofa nas. Francuski rząd postanowił płacić za przesiadanie się z samochodów na rowery. Szpiedzy w cyfrowym świecie wracają do usług gołębi pocztowych, a winylowe płyty sprzedają się lepiej niż kompaktki. Stare metody biorą górę.

**Gazeta
Polska**
codziennie

Vivat maj! 3 maj!

Konstytucja 3 maja to jeden z najważniejszych aktów prawnych w ponad 1000-letniej historii Polski. W najbliższy poniedziałek będziemy obchodzili dokładnie 230. rocznicę jego uchwalenia. Z tej okazji odbędzie się blisko sto wydarzeń w całym kraju, a także na Litwie i Ukrainie. Z powodu pandemii w wielu inicjatywach udział będzie można wziąć online.

Piątek-Poniedziałek

na weekend

s.6,8,25

ŚWIAT

**Nad Sekwaną
zawrzało**

Nie milkną głosy oburzenia francuskich władz wobec przeszło tysiąca emerytowanych i czynnych wojskowych, którzy zarzucili im przyzwalanie na rozprzestrzenianie się islamizmu w kraju. Marine Le Pen, która poparła apel, Paryż oskarżył o uleganie pokusie przewrotu wojskowego.

s.22

NASZ TEMAT

**Będzie program
Sołtys+?**

Sołtys to jeden z najstarszych polskich urzędów, którego historia sięga średniowiecza. Obecnie armia ponad 40 tys. sołtysów wykonuje mrówczą pracę na wsiach praktycznie społecznie. PSL chce to jednak zmienić i zapewnić sołtysom pensję w wysokości połowy minimalnej krajowej.

s.4

POLSKA

**Frankowicze
zawiedzeni TSUE**

Wczorajsze orzeczenie TSUE nie wprowadziło nic nowego. – Trybunał nie wskazał konkretnych wytycznych w dwóch istotnych kwestiach. Podkreślił w tym zakresie rolę sądu krajowego – mówi Kacper Jankowski, prezes spółki reprezentującej frankowiczów w sporach z bankami.

s.3

POLSKA

**Wolą Budę zamiast
Budki**

Samorządowcy z Platformy nie popierają blokowania europejskich funduszy przez PO w imię walki z rządem PiS. – Samorządowcy bez względu na opcję polityczną chcą tych środków i dyskutują z nami, dzwonią, przychodzą, rozmawiają – wyjął wiceminister Waldemar Buda.

s.5

George Washington
(1732–1799) amerykański generał i polityk, wódz naczelny Armii Kontynentalnej (1775–1784), pierwszy prezydent Stanów Zjednoczonych w latach 1790–1797

\\ Pracuj wciąż nad tym, aby w twojej piersi był żywy ten płomyk Boskiego ognia, który nazywa się sumienie. \\

Marcin Wolski

Perspektywa

Lewica, nie chcąc Polski wycieńczać kryzysem, w paru kwestiach istotnych zgodziła się z PiS-em.

Wybrała, racjonalnie przekonana o tym, że rozum od totalnej lepszy jest głupoty.

Reszta widząc, jak cały plan się jej rozpada, skowyczy wniebogłosy: „Zdrada, zdrada, zdrada!”

Dawna partia miłości i ludzi myślących szarpie się jak nieszczęśnik w gnojówce tonący, samobójczo gotowa wykończyć ojczyznę – niczym stado walen, płynąc na mieliznę.

Lewica już odeszła, wnet odejdą chłopci, a klub autorytetów sam siebie zatopi!

PIOTR JACKOWSKI

Kursowe szkło powiększające

Żeby dostać kredyt hipoteczny, trzeba mieć tzw. zdolność kredytową. To ocena banku, czy istnieje ryzyko, że kredytobiorca nie będzie w stanie spłacić kredytu. Większości kredytów frankowych w Polsce udzielono w latach 2006–2008. Ogromną część z nich zaproponowano po uprzednim stwierdzeniu braku zdolności kredytowej w PLN. Od kwietnia 2004 r. z poziomu 3,09 CHF systematycznie się osłabiał do rekordowego dołka 31.07.2008 – 1,95. Było więc prawdopodobne, że odbije i nie byłoby dziwne, gdyby jego aprecjacja była 50-proc. Banki jednak uznawały, że to ryzyko mniejsze niż zmiany stóp procentowych PLN. O zagrożeniu kursowym nie informowały lub informowały, umniejszając je. Nie informowały też o dramatycznych skutkach kredytów walutowych w Australii w latach 80. i we Włoszech dekadę później. Było to sprzeczne z dyrektywą 93/13 EWG, którą Polska przyjęła, wstępując do UE. Łamaniem prawa było również umieszczanie w umowach klauzul pozwalających jednostronnie modyfikować ich treść – dowolność ustalania kursu przez bank. Faktu łamania prawa nie wygenerował skok wartości CHF, on go tylko unaoczniał i ukazał niczym w szkłe powiększającym.

Rafał Zawistowski

Ryszard
Kapuściński

Nienawistne billboardy

Na ulicach miast pojawiły się billboardy, na których możemy zobaczyć zdjęcia i teksty w kłamliwy i chamski sposób atakujące ludzi związanych z obecną władzą. Teraz trwa akcja szkalująca Daniela Obajtka. Na billboardach prezes Orlenu widnieje wraz z premierem Mateuszem Morawieckim, któremu ściska dłoń na tle pałacu, z sugestią, że za wszystkim stoi jakiś przekręt finansowy. Za kampanię odpowiada organizacja Spontaniczny Sztab Obywatelski, którą założyli Marcin Mycielski i Bartosz Kramak znani z Fundacji Otwarty Dialog. Na swojej stronie napisali, że chcą „odsunąć od władzy PiS, bo demoluje Polskę”. Można zadać pytanie skąd idą na to pieniądze? Oficjalny przekaz jest taki, że finansują swoje kampanie z darowizn. Jednak okazuje się, że Prokuratura Regionalna w Lublinie prowadzi śledztwo dotyczące nieprawidłowości w Fundacji Otwarty Dialog: ustalono, że należąca do Kramka Silk Road, która wpłacała środki do fundacji, otrzymywała je od firm zarejestrowanych w wirtualnych biurach. Wpłaty na łącznie 1,27 mln dol. i 64 tys. euro dokonywały spółki zarejestrowane na Seszelach, w Belize i w Panamie. Według szefa Krajowej Administracji Skarbowej mogło dojść do przestępstwa prania pieniędzy.

Tomasz
Sakiewicz

My wierzymy w ludzi

Kiedys mój już nieżyjący wujek powiedział, że jesteśmy wyznawcami najokrutniejszej religii świata. Dlaczego? Bo musimy kochać swoich wrogów, a wrogów to on szczerze nienawidzi. Tymczasem nie można być chrześcijaninem, nie kochając ich, a przynajmniej usilnie do tego nie dążąc. Jest też inna konsekwencja bycia chrześcijaninem – może nieco mniej wymagająca, ale też trudna – imperatyw przebaczenia i wiary w to, że człowiek po prostu może się zmienić. Że z największego upadku może się podnieść. Że przed każdym grzesznikiem otwarta jest droga do nawrócenia. Miesiąc temu zatrudniłem w Telewizji Republika na stanowisku dyrektora programowego Witka Newelicza, który dwadzieścia lat temu był uzależniony od narkotyków i pod ich wpływem popełniał przestępstwa. Za swoje błędy odpokutował. Od tamtej pory przeszedł prawdziwą drogę nawrócenia, pokonał nałóg, zmienił się całkowicie – zaczął uczciwie pracować, a także pomagać innym wychodzić z ich nałogów i problemów życiowych. Jednak „Gazecie Wyborczej” najwyraźniej obca jest ta wiara w człowieka. Oni uważają, że zło jest ostateczne i dominujące. Oni nie wierzą w ludzi – my wierzymy. I to jest chyba największa różnica pomiędzy mną a Adamem Michnikiem.

Wczorajsze orzeczenie TSUE dotyczące frankowiczów nie wprowadziło nic nowego do trwających spraw. – Trybunał nie wskazał konkretnych wytycznych w dwóch istotnych kwestiach. Podkreślił w tym zakresie rolę sądu krajowego – mówi „Codziennej” Kacper Jankowski, prezes spółki Votum Robin Lawyers, reprezentującej frankowiczów w sporach z bankami.

Piotr Nisztor

Wczoraj Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) wydał kolejne orzeczenie istotne dla frankowiczów walczących z bankami o swoje prawa przed sądami. Tym razem była to odpowiedź na pięć pytań prejudycjalnych skierowanych do niego przez Sąd Okręgowy w Gdańsku, który zajmuje się sprawą kredytu frankowego zaciągniętego w 2008 r. w banku BPH. – Orzeczenie TSUE nie jest zaskakujące. Wprawdzie nie jest jed-

SPOŁECZEŃSTWO \ Remis ze wskazaniem

Frankowicze zawiedzeni orzeczeniem europejskiego trybunału

TSUE nie dał żadnych konkretnych wytycznych dla polskich sądów m.in. w zakresie przedawnienia roszczeń banku wobec klienta | fot. Pixabay/d

noznaczne w swojej treści, do czego trybunał przyzywał nas w poprzednio wydanym orzeczeniu, ale po raz kolejny jest korzystne dla konsumentów – mówi „Codziennej” Kacper Jankowski, prezes Votum Robin Lawyers, reprezentującej frankowiczów w sporach z bankami. Co stwierdził TSUE?

„(...) Unieważnienie umowy w postępowaniu przed Sądem Okręgowym w Gdańsku nie może zależeć od wyrażonego żądania konsumentów, lecz wynika z obiektywnego zastosowania przez sąd krajowy kryteriów ustanowionych na mocy prawa krajowego” – wynika z oficjalnego komunikatu trybunału.

W swoim orzeczeniu nie dał on żadnych konkretnych wytycznych dla polskich sądów m.in. w zakresie przedawnienia roszczeń banku wobec klienta. Powód? Według trybunału ocena w tym zakresie na podstawie unijnego prawa – dyrektywy 93/13 w sprawie nieuczciwych warun-

ków w umowach konsumenckich – jest niemożliwa. TSUE nie odpowiedział też, czy bank po unieważnieniu umowy kredytowej może żądać od klienta opłaty za korzystanie przez lata z kapitału. – Trybunał podkreślił rolę sądu krajowego w ustaleniu skutku, jaki wiąże się z uznaniem zapisu umownego za nieuczciwy. Podkreślił, że należy ją oceniać w kontekście prawa krajowego, tym samym pozostawiając polskiemu sądowi wolną rękę w tym zakresie – mówi Jankowski. Prezes Votum Robin Lawyers zaznaczył jednak, że TSUE zobligował polskie sądy do unieważniania umów kredytowych z daty jej zawarcia, a nie widniejącej na kolejnych aneksach. Jankowski jest jednak optymistą. – Analizując pozostałe zapisy wyroku, można stwierdzić, że aktualnie, bardzo korzystne dla kredytobiorców frankowych trendy orzecznicze będą podtrzymane – stwierdził.

Budka z Fijołkiem za, a nawet przeciw KPO

OPOZYCJA \ W czwartek w Rzeszowie zebrała się pierwsza od jesieni ubiegłego roku Rada Krajowa Platformy Obywatelskiej. Głównymi tematami obrad były kwestie wsparcia Konrada Fijołka, wspólnego kandydata opozycji na prezydenta Rzeszowa, oraz omówienie planów PO na najbliższe miesiące.

Posiedzenie zostało podzielone na dwie części. W pierwszej odbyły się przemówienia: lidera partii Borysa Budki oraz wiceprzewodniczącego PO, prezydenta Warszawy Rafała Trzaskowskiego. Druga, zamknięta część obrad była poświęcona dyskusji wewnętrznej.

Podczas konferencji prasowej Budka został zapytany o to, dlaczego kilka miesięcy temu obiecywał, że poprze Krajowy Plan Odbudowy, a teraz, kiedy Lewica mówi, że go poprze, to nazywa ich zdrajcami. – Będziemy robić wszystko, by w parlamencie zagwarantować bezpieczeństwo środków europejskich, by nie poszły na przykład na rządową propagandę, tylko trafiły tam, gdzie powinny trafić, czyli do polskich obywateli – podkreślił. – Chcemy zagwarantować w ustawie, a nie w jakichś gabine-

towych gierkach, żeby Polacy na tych pieniądzach skorzystali. I dzisiaj dalej będziemy wspierać polskich samorządowców, którzy negocjują z rządem, by pieniądze trafiły do obywateli, a nie do wybranej grupy ludzi, by trafiły do małego miasteczka, większego i dużego – zaznaczył lider PO. – Ale przede wszystkim, by polscy samorządowcy mieli wpływ na to, jak te pieniądze będą rozdysponowane – dodał.

Prezydent Trzaskowski zaznaczył natomiast, że Platforma poprze Fundusz Odbudowy tylko wtedy, jeśli zostaną spełnione podstawowe warunki. – Czyli przede wszystkim będą przyjęte jasne, niepolityczne kryteria wydawania tych pieniędzy – podkreślił. – My jesteśmy zgodni, że te pieniądze powinny trafić wszędzie. Natomiast to nie może być tak,

że będzie poparcie w ciemno pewnych planów – tłumaczył.

Podczas konferencji Budka oraz Trzaskowski poparli także oficjalnie kandydaturę Konrada Fijołka na prezydenta Rzeszowa. – Dzisiaj jesteśmy wspólnie z samorządowcami, parlamentarystami Koalicji Obywatelskiej, by na ulicach zachęcać do wzięcia udziału w wyborach w Rzeszowie – powiedział lider PO.

Podczas konferencji głos zabrał także Konrad Fijołek. – Głęboko wierzę, że właśnie w Rzeszowie i właśnie w czerwcu zacznie się od Rzeszowa powrót Polski do wolności, powrót do polskiego samorządowej. Powrót nas wszystkich do tej idei samorządności – stwierdził kandydat.

Adrian Siwek

KONDOLENCJE

Z wielkim żalem żegnam

ŚP.

Emilię Chmielową

współzałożycielkę i wieloletnią prezes Federacji Organizacji Polskich na Ukrainie, sekretarz Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych, wiceprzewodniczącą Rady Polonii Świata.

Odeszła

zasłużona animatorka środowiska polonijnego, odważnie walcząca o sprawy naszych rodaków, niestrudzona rzeczniczka dialogu polsko-ukraińskiego i niezliczonych inicjatyw na rzecz popularyzacji polskiej kultury i tradycji.

Za swą działalność odznaczona między innymi Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski.

Tracimy niezastąpioną liderkę polskiej społeczności na Ukrainie, całym sercem oddaną Polsce.

Rodzinie i Bliskim

składałam wyrazy głębokiego współczucia.

Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów

ARMIA \ Umowy na dostawy dla polskich sił zbrojnych amunicji do moździerzy samobieżnych Rak i pocisków rakietowych do wyrzutni Langusta zostały podpisane. Zamówienie zrealizuje polski przemysł zbrojeniowy – poinformował w czwartek szef MON Mariusz Błaszczak.

fot. Wikipedia/d

NASZ TEMAT \ Ludowcy chcą wesprzeć sołtysów

Będzie program Sołtys+?

Sołtys to jeden z najstarszych polskich urzędów, którego historia sięga średniowiecza. Przez setki lat zmieniały się ich kompetencje, obecnie armia ponad 40 tys. sołtysów wykonuje mrówczą pracę na wsiach praktycznie społecznie. PSL chce to jednak zmienić i zapewnić sołtysom pensję w wysokości połowy minimalnej krajowej. – To działanie pod publiczkę – mówi Jerzy Małecki, wiceprzewodniczący sejmowej komisji rolnictwa z PiS.

Jacek Liziniewicz

Albicla.com/JacekLiziniewicz

Projekt Polskiego Stronnictwa Ludowego zakłada, że sołtysi w Polsce mają zarabiać połowę minimalnego wynagrodzenia. Jak piszą posłowie wnioskodawcy, oznaczałoby to, że na te pensje należałoby wydać blisko 700 mln zł w skali roku. – Naszym zdaniem zmienia się charakter wsi i powinniśmy reagować na nowe trendy. Już dzisiaj w wielu wsiach jest problem z obsadzeniem tych urzędów, bo nikt nie chce ich sprawować – mówi nam poseł Jarosław Rzepa z PSL, który przez lata był wicemarszałkiem województwa zachodniopomorskiego. Jak podkreśla polityk, w jego województwie

Obecnie zarobki miesięczne sołtysa są rzędu kilkuset złotych | fot. Wikipedia/d

80 proc. sołtysów to kobiety, które chętniej angażują się w życie społeczne, co również jest przykładem zmiany trendów społecznych. Zdaniem posła Stefana Krajewskiego często oznacza to wię-

cej pracy niż statystycznego radnego gminy, który otrzymuje dietę. – Widzę to na przykładzie swojej wsi i mojej pani sołtys, która musi m.in. informować mieszkańców, organizować sprawy

związane z gospodarką śmieciową czy zbierać podatki. Myślę, że taka rekompensata finansowa byłaby potrzebna – mówi nam poseł PSL. Dzisiaj z pracy sołtysa nie sposób się dorobić. Zwykle

otrzymują oni diety z urzędu gminy i procent (zwykle 2–3) od zebranych podatków rolnych i leśnych. Kwoty te nie przekraczają kilkuset złotych miesięcznie.

Zdaniem posła Jerzego Małeckiego system funkcjonuje jednak dobrze i nie ma potrzeby go zmieniać. – PSL z nikim swojego projektu nie próbowało konsultować. Moim zdaniem jest to działanie pod publiczkę. Sołtys jest funkcją z wyboru. Jego praca nie polega na tym, że jest dostępny przez 8 godzin w urzędzie i dotychczasowe rekompensaty są wystarczające. Ale oczywiście jesteśmy za tym, by polscy sołtysi zarabiali jak najwięcej – mówi nam Jerzy Małecki.

Podobnego zdania jest Jarosław Sachajko z Kukiz'15. – PSL jest dzisiaj w opozycji, więc rozdaje pieniądze na prawo i lewo. Jak był w rządzie, to podobnych pomysłów nie zgłaszał. Nie jestem przekonany do tego, żeby sołtysi z automatu otrzymywali pensję. Lepszym rozwiązaniem byłby ewentualny dodatek do emerytury po odbyciu dwóch kadencji. Tworzenie kolejnego zawodu urzędniczego nie wydaje mi się sensowne – mówi nam Sachajko.

Narodowy program odpowiedzialności

KORONAWIRUS \ Rusza rządowa akcja promocji szczepień. Wraz z nią pojawią się nowe możliwości przyjęcia preparatu przeciw COVID-19. Podczas majówki we wszystkich województwach dostępne będą pilotażowe punkty szczepień. Dzięki nim każdy od 36. roku życia posiadający e-skierowanie zaszczepi się łatwo i szybko. – Od tego, jak szybko się zaszczepimy, zależy to, jak szybko pozbedziemy się choroby. To narodowy program odpowiedzialności – tłumaczy premier Mateusz Morawiecki.

W majówkę wrzucamy wyższy bieg w programie szczepień. Chcemy jak najszerzej promować akcję szczepień. Widzimy po Stanach Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii, że skuteczność szczepień jest coraz wyższa i wprost proporcjonalna do liczby zaszczepionych osób. Dlatego będziemy wraz z naszymi specjalnymi zespołami ruszali w Polskę – zapowiedział premier w czwartek na konferencji prasowej. Poinformował, że w ramach tej promocji w majówkę pojawią się nowe możliwości zaszczepienia się przeciw COVID-19. We wszystkich województwach dostępne będą mo-

bilne punkty informacyjne oraz szczepieniowe. Jak doprecyzował po premierze szef KPRM Michał Dworczyk, każdy, kto posiada e-skierowanie i ma minimum 36 lat, będzie mógł w takim punkcie przyjąć preparat przeciw COVID-19.

– Będzie tam można przyjść ze spaceru, bez umówienia się. Będą (w punktach mobilnych) wykonywane szczepienia szczepionką firmy Johnson&Johnson, czyli jednodawkową. Później mobilne punkty szczepień będą wykorzystywane do wzmocnienia, zagęszczenia sieci punktów szczepień – wyjaśnił Dworczyk.

A wszystko po to, by jeszcze bardziej przyspieszyć Narodowy Program Szczepień.

– Mamy coraz więcej szczepionek. Chcemy zatem poprzez coraz większą liczbę kanałów dotarcia do obywateli te szczepionki móc aplikować. Od tego, jak szybko będziemy w stanie zaszczepić jak największą część Polaków, zależy to, kiedy będziemy mogli się pożegnać z tą fatalną chorobą. Narodowy Program Szczepień staje się narodowym programem odpowiedzialności – dopowiedział premier.

Do czwartku zaszczepionych jedną dawką było ok. 22 proc. Polaków. Rząd ma w planach wyszczepienie większości obywateli, by wytworzyć tzw. odporność populacyjną na koronawirusa. Według informacji Rady Medycznej przy premierze to dzięki postępującej liczbie osób przyjmujących preparat przeciw COVID-19 zmniejsza się liczba dziennych zakażeń. W czwartek odnotowano 8427 zachorowań na koronawirusa i 541 zgonów. Tydzień temu wykryto z kolei 12 762 przypadki.

Maria Kobylńska
Albicla.com/MariaKobylinska

Rzecznik rządu odpowiada na zarzuty prezesa NIK

SŁUŻBY \ Rzecznik rządu uważa za niesprawiedliwe słowa Mariana Banasia, który krytycznie odniósł się do działań CBA i prokuratury podjętych w związku z prowadzonym śledztwem w sprawie oświadczeń majątkowych Banasia. – Działania służb wynikają z postępowania, które w tej chwili prowadzi prokuratura – powiedział wczoraj Piotr Müller.

Prokuratura Regionalna w Białymstoku prowadzi od kilkunastu miesięcy śledztwo w sprawie oświadczeń majątkowych Mariana Banasia, prezesa NIK. Agenci CBA przeszukali w środę m.in. dom syna Banasia. Według prezesa NIK akcja CBA wynikała z opublikowania dzień wcześniej przez media wyników kontroli NIK na temat wyborów korespondencyjnych w maju 2020 r. Portal Onet.pl informował, że izba ma mieć dowody obwiniające premiera Mateusza Morawieckiego za ich organizację. Raport NIK ma być opublikowany 18 maja. Banaś nazywa także obecną Polskę „państwem policyjnym”.

Rzecznik rządu Piotr Müller w Radiu Zet uznał słowa Banasia za niesprawiedliwe. Fakt przeszukania domu syna Banasia dzień po publika-

cji medialnej o wyborach nazywa koincydencją zdarzeń. – Wielokrotnie się zdarza tak, że niektóre rzeczy w polityce dzieją się w podobnym czasie i wyciąganie wniosków czy tworzenie ciągów przyczynowo skutkowych z tych wydarzeń jest w tym wypadku nieuzasadnione – powiedział.

Według rzecznika premier nie ma obaw co do publikacji raportu NIK w sprawie wyborów korespondencyjnych, ponieważ „był zobowiązany do tego, tak jak każdy członek władzy wykonawczej, aby realizować przepisy prawa”. – Oczywiście jest tak, że czasami interpretacje przepisów prawa się różnią, natomiast jest coś takiego jak stan wyższej konieczności i wtedy taki był – powiedział.

(pt)

MOBBING W FILMÓWCE

PRZEMOC \ Oskarżeni o przemoc pedagodzy Szkoły Filmowej w Łodzi, m.in. b. rektor Mariusz Grzegorz, Mariusz Jakus i Grzegorz Wiśniewski, staną przed rzecznikiem dyscyplinarnym uczelni – zadecydowała Komisja Antymobbingowa i Antydyskryminacyjna.

PO PIJANEMU NA SZCZEPNIENIA

POLICJA \ Ponad trzy promile alkoholu w organizmie miał 56-letni kierowca, który w Ożarówicach (woj. śląskie) stracił panowanie nad samochodem i dachował w przydrożnym rowie. Okazało się, że mężczyzna jechał zaszczepić się przeciwko COVID-19.

Okazuje się, że samorządowcy z Platformy Obywatelskiej nie popierają blokowania europejskich funduszy przez PO w imię walki z rządem Prawa i Sprawiedliwości. – Samorządowcy bez względu na opcję polityczną absolutnie chcą środków europejskich i dyskutują z nami, dzwonią, przychodzą, rozmawiają – wyjął wiceminister Waldemar Buda.

Adrian Siwek

We wtorek rząd przyjął projekt ustawy ws. ratyfikacji decyzji dotyczącej systemu zasobów własnych Unii Europejskiej; w środę wpłynął on do Sejmu. Ratyfikacja decyzji Rady Europejskiej z grudnia ubiegłego roku jest niezbędna do uruchomienia wypłat z Funduszu Odbudowy UE. Głosowanie w tej sprawie odbędzie się na dodatkowym posiedzeniu Sejmu 4 maja.

W Sejmie we wtorek odbyło się spotkanie przedstawicieli Lewicy z premierem Mateuszem Morawieckim ws. Funduszu Odbudowy i Krajowego Planu Odbudowy. Wśród propozycji Lewicy, które uzyskały poparcie w ramach KPO, jest m.in. 850 mln euro na wsparcie szpitali powiatowych, 300 mln euro dla poszkodowanych przez epidemię branż oraz zapewnienie, że 30 proc. z KPO trafi do samorządów. Podczas spotkania ustalono powołanie zespołów kontaktowych.

Do odrzucenia projektów nawołuje Platforma Obywa-

OPOZYCJA \ Posłowie będą głosować ws. ratyfikacji Funduszu Odbudowy 4 maja

Wolą Budę zamiast Budki

fot. Adam Chęłtowski/Forum

telska, która w zablokowaniu funduszy unijnych widzi szansę na walkę z rządem Prawa i Sprawiedliwości. Z tego powodu PO obrała sobie za cel Lewicę, dla której pieniądze dla Polski okazały się ważniejsze od doraźnych celów politycznych. PO i jej satelici przekrzykują się w oskarżeniach pod adresem Lewicy, nazywając jej polityków m.in. „zdrajcami”. – Mam nadzieję, że koledzy z Lewicy pójdą po rozum do głowy i wrócą do porozumienia opozycji; nagle zaczęli bezgranicznie ufać Morawieckiemu i Kaczyńskiemu – mówił lider PO Borys Budka.

Okazuje się jednak, że mimo nawoływania do odrzucenia projektów ustaw sa-

morządowcy z Platformy Obywatelskiej negocjują z rządem to, w jaki sposób pieniądze miałyby być wydatkowane. – Rafał Trzaskowski w ubiegłym tygodniu rozmawiał ze mną na temat środków w ramach Krajowego Planu Odbudowy, m.in. na metro w Ursusie w Warszawie. Prosił o przesunięcie środków w ramach polityki spójności dla Warszawy i jednocześnie słyszę o jakichś deklaracjach jego kolegów, że chcieliby te środki blokować. No to albo chcemy, żeby Warszawa się rozwijała, żeby budować nowe ścieżki rowerowe, tramwaj i metro, albo nie – wyjął wiceminister funduszy i polityki regionalnej Waldemar Buda w rozmowie z re-

daktorem Michałem Rachonem w programie TVP „Jedziemy”.

– Samorządowcy, bez względu na opcję polityczną, absolutnie chcą środków europejskich i dyskutują z nami, dzwonią, przychodzą, rozmawiają. Natomiast centrala partyjna Koalicji Obywatelskiej zmusza ich, żeby się ukrywali, żeby nie mówili o tym głośno, żeby protestowali czy mówili, że tych środków nie chcą. To są dwie różne rzeczywistości – dodał polityk.

Platforma Obywatelska przekonuje, że nie popiera planu odbudowy, ponieważ rzekomo nie są prowadzone konsultacje w sprawie tego projektu. Informacje te zostały zdementowane przez

Budę. Poinformował on, że 26 lutego napisał do Borysa Budki list, w którym zaprosił go do udziału w wideokonferencji. Lider PO nie skorzystał jednak z zaproszenia.

Doktor Bartosz Rydliński, politolog Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, przyznał, że nie jest zaskoczony tym, że samorządowcy z PO zaczęli działać na własną rękę. – Widzimy, że Borysowi Budce władza w Platformie przelewa się między palcami. Przypuszczam, że samorządowcy zwiertzyli interes po uzgodnieniach z Lewicą, kiedy zobaczyli, że aż 30 proc. środków tego dużego planu dla Polski ma trafić w ich ręce – ocenił.

Jak Sowietci polskie granice ustalali

SZCZECIN \ Dopiero we wrześniu 1945 r. Sowietci ustalili ostateczny przebieg zachodniej granicy Polski. Pokazuje to jeden z dokumentów odnalezionych niedawno w skrytce sali obrad szczecińskiej rady miejskiej. Opracowaniem dokumentów zajmuje się szczecińskie archiwum.

Na dokumenty natrafili robotnicy, którzy demontowali elementy ścian w sali sesyjnej. Odkryli pod nimi szafę pełną dokumentów. Prezydent Szczecina Piotr Krzystek, prezentując znalezisko w ubiegłym miesiącu, mówił, że jest to powojenne świadectwo historii miasta. Najstarsze z dokumentów pochodzą z 1945 r. Całość została przekazana do Archiwum Państwowego w Szczecinie, którego pracownicy prowadzą badania.

Jednym z cenniejszych znalezisk jest mapa opracowana przez sowieckich kartografów wyznaczająca granicę Polski na Odrze. Notatki zamieszczone na mapie potwierdzają, że zostały one ostatecznie ustalone dopiero kilka miesięcy po zakończeniu wojny.

– Przebieg linii granicznej został ostatecznie ustalony 21 września 1945 r. na konferencji w Schwerinie przez przedstawicieli sowieckiej administracji wojskowej na

Niemcy i stronę polskich komunistów, którą reprezentowali: Piotr Zaremba, późniejszy prezydent Szczecina, i płk Leonard Borkowicz, późniejszy pierwszy wojewoda szczeciński – mówi dyrektor Archiwum Państwowego w Szczecinie Krzysztof Kowalczyk.

Jak mówi Grzegorz Gibas, historyk i dziennikarz Radia Szczecin, z ustaleniem ostatecznej granicy na zachodzie kraju była sprawa niejasna. – Miały one prze-

biegać na Odrze i Nysie Łużyckiej – mówi redaktor Grzegorz Gibas. – A to oznaczałoby, że Szczecin pozostanie miastem niemieckim. Dlatego część Niemców po zdobyciu miasta przez Sowieców po opuszczeniu go w kwietniu 1945 r. zaczęła do niego wracać kilka tygodni później. Zaraz po wojnie było tu ok. 50 tys. Niemców i tylko kilkuset Polaków. Dopiero na wspomnianej konferencji w Schwe-

rinie ostatecznie ustalono, że Szczecin będzie polski, i Niemcy znów zaczęli opuszczać miasto. Odnaleziona mapa, która pochodzi z tej konferencji, jest jedną z trzech kopii.

– Wartość tej mapy polega na tym, że jest to najprawdopodobniej jeden z trzech zachowanych egzemplarzy. Pozostałe dwa powinny być u Rosjan i Niemców – mówi dyrektor Kowalczyk.

.....
Tomasz Duklanowski

CHULIGAN Z JASNEJ GÓRY

SĄD \ 50-latek z Gliwic, podejrzany o zaatakowanie strażników klasztoru na Jasnej Górze, nie trafi do aresztu, lecz pod dozór policji – zdecydował w czwartek częstochowski sąd. Według prokuratury mężczyzna pobił jednego ze strażników i naruszył nietykalność drugiego po zwróceniu mu uwagi, że nie ma maseczki.

6

PIĄTEK 30 KWIEŹNIA-
PONIEDZIAŁEK 3 MAJA 2021

gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl

fot. mat. pras./d

2 OPINIE

3 TEMAT DNIA

4-7 POLSKA

8-9 SPOŁECZEŃSTWO

10 OBRONA NARODOWA

11-16 GOSPODARKA

18 PRAWO

20-21

PUBLICYSTYKA

22-23

ŚWIAT

24 PODRÓŻE

25 KULTURA

26-27 SPORT

28 LIZEM

Konstytucja 3 maja to jeden z najważniejszych aktów prawnych w ponad 1000-letniej historii Polski. W najbliższy poniedziałek będziemy obchodzili dokładnie 230. rocznicę jego uchwalenia. Z tej okazji odbędzie się blisko sto wydarzeń w całym kraju, także na Litwie i Ukrainie. Przez pandemię COVID-19 w wielu inicjatywach udział będzie można wziąć online.

Jan Przemyński

Albicla.com/JanPrzemyński

3 maja 1791 r. miało miejsce jedno z najważniejszych i najbardziej pamiętnych wydarzeń w dziejach naszej ojczyzny – jako pierwsi w Europie i drudzy na świecie uchwaliliśmy swoją konstytucję. Dokument ten regulował działanie państwa, znacząco ograniczył demokrację szlachecką, odbierając prawo głosu i decyzji w sprawach państwa szlachcie nieposiadającej ziemi. Ponadto zrównano część praw osobistych mieszczan i szlachty oraz objęto chłopów ochroną

INICJATYWA \ 230. rocznica uchwalenia Konstytucji 3 maja

Vivat maj! 3 maj!

Konstytucja 3 maja była pierwszym w Europie aktem tej rangi | fot. Wikipedia/d

państwa, co skutkowało złagodzeniem nadużyć pańszczyzny.

W najbliższy poniedziałek minie dokładnie 230 lat od uchwalenia Konstytucji 3 maja i z tej okazji w wielu miejscach Polski odbędą się uroczystości rocznicowe, a informacje o nich przekazują poszczególne samorządy i organizatorzy. Trzeba podkreślić, że ze względu na pandemię COVID-19 w dużej części inicjatyw będzie można wziąć udział online, a pierwszą pozycją z tej listy jest koncert nadzwyczajny Orkiestry Filharmonii Narodowej z okazji 230. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja. Kolejną ciekawą

propozycją są wykłady organizowane przez Muzeum Narodowe we Wrocławiu, Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie, Zamek Królewski w Warszawie oraz Archiwum Państwowe w Kaliszu, a więcej informacji można znaleźć na stronach internetowych tych instytucji.

propozycją są wykłady organizowane przez Muzeum Narodowe we Wrocławiu, Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie, Zamek Królewski w Warszawie oraz Archiwum Państwowe w Kaliszu, a więcej informacji można znaleźć na stronach internetowych tych instytucji.

Z kolei na antenie TVP1 i LRT Telewizja (pierwszy kanał Litewskiej Telewizji Publicznej) wyemitowany zostanie pełnometrażowy film dokumentalny „3 Maja, czyli dziś”. Warto też wspomnieć o warsztatach interpretacji tekstów poetyckich, prowadzonych przez Teatr Muzyczny w Łodzi, w których także można uczestniczyć online.

– Cieszę się, że po raz kolejny instytucje kultury aktywnie angażują się w upamiętnienie wydarzeń tak istotnych dla polskiej tożsamości narodowej, jak 230. rocznica uchwalenia Konstytucji 3 maja. Szereg wystaw, wykładów, koncertów i warsztatów organizowanych w całym kraju, skierowanych do wszystkich grup wiekowych, pozwoli godnie uczcić ten ważny dla nas wszystkich dzień – przekazał prof. Piotr Gliński, wicepremier, minister kultury, dziedzictwa narodowego i sportu. – Dzięki wydarzeniom organizowanym za pośrednictwem internetu instytucje kultury mogą docierać do każdego domu na niespotykaną dotąd skalę – dodał.

(Gov.pl)

Więcej czytaj na s. 25

Bagaż doświadczeń najlepszym nauczycielem życia

WYWIAD \ Chcę oddziaływać pozytywnie na ludzi tworzących Telewizję Republika – mówi „Codzienniej” Witold Newelicz, nowy dyrektor programowy Telewizji Republika, na którego w ostatnim czasie spada fala krytyki ze strony liberalnych mediów po ujawnieniu informacji o jego trudnej przeszłości.

Od lat młodzieńczych był Pan aktywnym działaczem antykomunistycznym. Na swoim koncie ma Pan m.in. zniszczenie pomnika Włodzimierza Lenina w Krakowie.

Nie chciałbym, żeby mnie przedstawiano jako bohatera tamtych dni. Jest cała masa ludzi, którzy robili nieporównywalnie więcej, i to im się należą honory. Ja jestem na ostatnim miejscu z nich wszystkich. Podczas tej mojej działalności poznałem wiele wspaniałych osób, relacje z nimi mnie w pewien sposób ukształtowały, dzięki temu też mogłem uczestniczyć w pewnych wydarzeniach z tamtych dni ważnych dla naszej historii.

Zaraz po ogłoszeniu nominacji na dyrektora programowego Telewizji Republika odezwały się demony przeszłości. Media przypominały Pana niechlubną przeszłość związaną z uzależnieniem od narkotyków i ich

produkcją. Cała sprawa skończyła się w 2004 r. odsiadką w więzieniu...

Trzeba przyznać wprost, że byłem wtedy socjopatą. Swoimi czynami skrzywdziłem wiele osób, w tym swoich bliskich. Często o tym myślę. Być może gdyby nie więzienie i zderzenie ze świadomością, jakich strat i ile bólu dostarczyłem innym, ta refleksja nie byłaby aż tak głęboka. Wtedy też zaczął się mój proces uświadamiania świadomości, że od teraz trzeba w życiu zrobić wszystko, aby błędy odpokutować i naprawić. Wiem jednak, że demony będą się za mną ciągnęły do końca.

Jaką rolę wiara odegrała w Pana przemianie i powrocie na właściwe tory w życiu?

Gdy trafiłem do więzienia, to myślałem, że z Panem Bogiem można handlować. Wydawało mi się, że jak będę się gorąco modlił, to prokurator zażąda niskiego wyroku, a łaskawy

sędzia go jeszcze skróci. Byłem pełen hipokryzji. W więzieniu spotkałem też ludzi, którzy naprawdę chcieli zawrócić ze złej drogi i to też mi otworzyło oczy. Resocjalizacja przez Jezusa przynosi ogromne efekty, pojednanie z nim przynosi ulgę i dzięki temu wszystkiemu i ja mogłem odnaleźć swoją właściwą drogę.

Jaką misję wyznaczył sobie Pan w Telewizji Republika?

Chcę oddziaływać pozytywnie na ludzi tworzących tę telewizję. Chcę popychać ich do kreatywności, wyrwać z marazmu, który z czasem wkrada się do każdej instytucji. Chcę wspierać ten zespół w myśleniu nieszablonowym. Jestem bardzo wdzięczny za danie mi szansy ze strony kierownictwa i wdzięczny ludziom, z którymi dane jest mi współpracować.

Rozmawiał Jan Przemyński

Ataki hakerskie na rękę Rosjanom

MEDIA \ Jak wynika z raportu opublikowanego przez amerykańską firmę Mandiant, za atakami na konta w mediach społecznościowych polityków PiS stała grupa hakerska, której celem była destabilizacja NATO i pogłębienie podziałów politycznych. Ponadto, jak czytamy, był to element szerzej zakrojonej akcji, a ataki miały miejsce również w innych krajach, takich jak Litwa czy Łotwa.

Specjaliści z USA poinformowali, że grupa, którą nazwali Ghostwriter, jest odpowiedzialna za ataki hakerskie na konta Marka Suskiego, Marleny Maląg, Joanny Borowiak, Iwony Michałek i Marcina Duszka.

Według zawartych w raporcie informacji, akcja dezinformacyjna prowadzona przez tę grupę miała trwać przynajmniej od 2016 r. Polega na przejmowaniu kont w mediach społecznościowych i podawaniu fake newsów. We wcześniejszym dokumencie firmy Mandiant z 2020 r. napisano, że Ghostwriter ma na celu podważenie słuszności obecności wojsk amerykańskich na wschodniej flance NATO.

Według pracowników firmy Mandiant, za akcją dezinformacji stoją nie tylko hakerzy z grupy Ghostwriter. Według raportu z pomocą grupy UNC1151 w październiku 2020 r. podano do wiadomości wiele fake newsów o szykowanej przez NATO wojnie z Rosją. Opublikowano je na zhakowanych kontach polskich polityków.

W raporcie podano, że hakerzy podszywają się pod serwisy mejlowe Onetu, Interii i Wirtualnej Polski oraz informatycznych gigantów, takich jak Google, Facebook czy Microsoft. W ten sposób wprowadzają użytkowników w błąd, by ci podali swoje loginy i hasła.

Iggys, Niezależna.pl

JEDNA Z NAJWIĘKSZYCH ZAGADEK POLSKIEGO ŚREDNIOWIECZA

PSALTERZ FLORIAŃSKI \ Psalterz floriański został spisany w trzech językach (polskim, łacinie, niemieckim) najprawdopodobniej na przełomie XIV i XV w. Możliwe, że miał być darem dla św. Jadwigi, a po jej śmierci był używany przez kolejne polskie królowe. Ponownie został odkryty w XIX w. w austriackim opactwie Sankt Florian, skąd wziął swoją współczesną nazwę. W obliczu II wojny światowej wywieziony do Kanady, powrócił do Warszawy po 28 latach. Obecnie znajduje się w Bibliotece Narodowej w Warszawie.

fot. Wikipedia/d

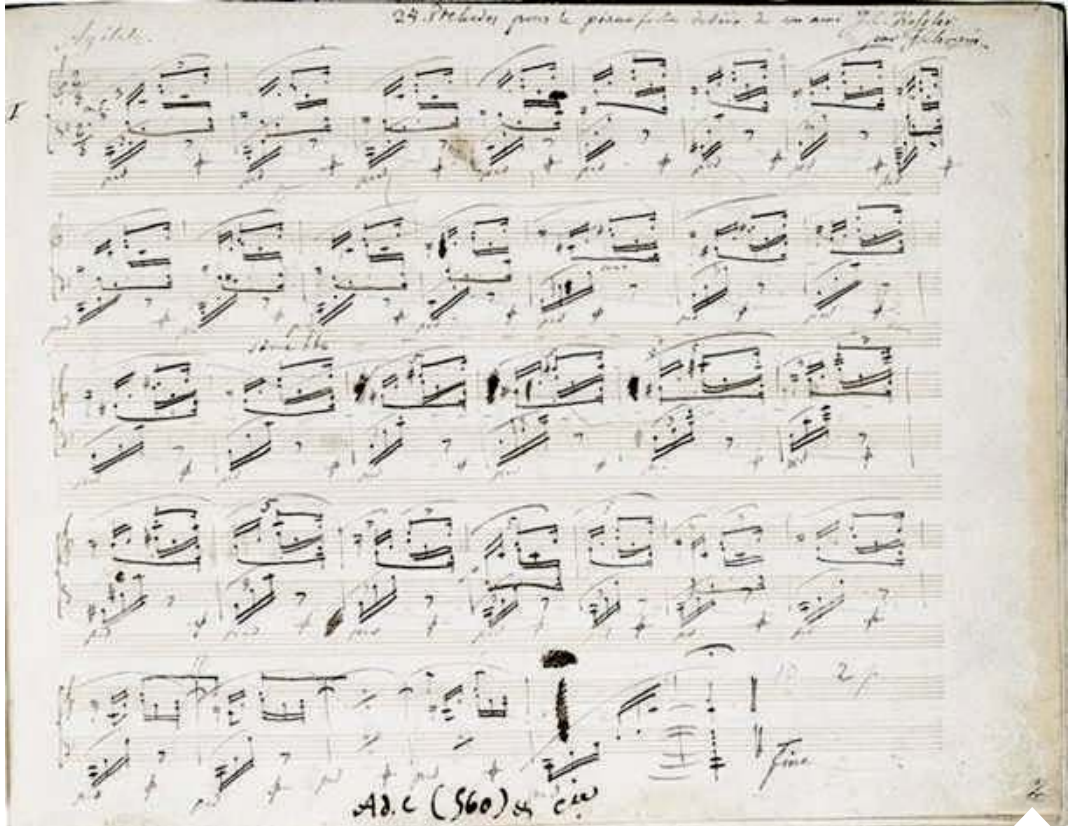
Biblia Gutenberga | fot. mat. pras.

ZABYTKI \ Wojenne dzieje bezcennych depozytów Biblioteki Narodowej i pelplińskiej

Ocalone przez BGK

Rankiem 6 września 1939 r. na warszawskim Dworcu Wschodnim na sygnał do odjazdu w kierunku Równego czekał specjalny pociąg, w którego składzie, obok wagonów pasażerskich, znajdowały się pilnowane przez eskortę wojskową cztery wagony towarowe. Był to specjalny pociąg ewakuacyjny Banku Gospodarstwa Krajowego.

W 300 masywnych skrzyniach znajdowały się bankowe akta i depozyty. Ale najważniejszy ładunek zawierał skarb powierzony BGK przez Bibliotekę Narodową i Bibliotekę Seminarium Duchownego w Pelplinie w lipcu 1939 r. W skrzyniach spoczywał egzemplarz dwutomowej Biblii wydrukowanej w pracowni Gutenberga, Psalterz floriański, Kazania świętokrzyskie, XIV-wieczna kopia czterotomowej kroniki „Historia Polonica” Wincen- tego Kadłubka, pisanej w la-

Rękopis partytury 24 Preludium op. 28 Chopina, autograf edycyjny 1831–1839 r. | fot. mat. pras.

tach 1190–1208, czy rękopisy partytur Chopina. Był tam także „Rocznik Świętokrzyski”, w którym pod datą 965 r. znajduje się zapis „Dubrouka uenit ad Miskonen” („Dąbrówka przybyła do Mieszka”), a pod datą 966 r. wzmianka „Mysko-

dux baptizatur” („Mieszko został ochrzczony”). Plan zakładał, że w Równem zacznie tymczasowo funkcjonować ewakuowana centrala BGK. Pociąg kilkakrotnie ostrzeliwany przez niemieckie samoloty dotarł tam 9 września. Pracowni-

ków centrali umieszczono na razie kilkanaście kilometrów od Równego, w miejscowości Glińsk. Jednak już 14 września przyszło polecenie wicepremiera Eugeniusza Kwiatkowskiego, aby BGK wraz z najważniejszymi aktami i najcenniejszymi

depozytami udał się w kierunku Kołomyi. Do ewakuacji zostało już tylko kilka samochodów osobowych i jedna ciężarówka. Ale jeden ładunek zmieścić się musiał na pewno. Powierzony BGK skarb. Tutaj zaczęła się rola życia Wiesława Domaniewskiego, wiceprezesa BGK. Skarb pod jego pieczę, na osobiste polecenie wicepremiera Eugeniusza Kwiatkowskiego, miał za wszelką cenę dotrzeć do Paryża.

Prezes BGK gen. Roman Górecki, jak wiemy, nie przyjął decyzji o przekroczeniu granicy łatwo. Ostatecznie ustalono, że BGK opuszcza kraj „działając na wyraźny rozkaz czy też polecenie władz tak bezpośrednich, jak i nadzorczych”. Większą część polskiej waluty zostawiono do dyspozycji pracowników BGK, którzy znaleźli się w Kołomyi. 17 września zarząd BGK wraz z pracownikami i ich rodzinami przekroczył granice polsko-rumuńską w Kutach.

8 października 1939 r. depozyty Biblioteki Narodowej i pelplińskiej do Paryża trafiły 26 września i złożone zostały w polskiej ambasadzie przy rue de Talleyrand 5. 24 listopada prezes Roman Górecki i wiceprezes Wiesław Domaniewski podpisali protokół przekazania depozytu do Biblioteki Polskiej na Wyspie św. Ludwika w Paryżu.

Obydwa depozyty uratowane przez pracowników BGK wraz z wawelskimi arrasami i regaliai królów polskich przewieziono do Anglii. Już w lipcu 1940 r. na pokładzie „Batorego” popłynęły do bezpieczniejszej Kanady, gdzie zdeponowano je w Bank of Montreal. Do kraju wszystkie te skarby powróciły w 1959 i 1960 r.

W latach 1939–1944 spłonęła większość zbiorów warszawskich bibliotek. Straty wielu z nich sięgały 99 proc. Ze zbiorów Biblioteki Narodowej podczas niemieckiej okupacji z 52 tys. rękopisów ocalało zaledwie 2 tys.

Jak podkreślał gen. Górecki, BGK to nie jest zwykły bank. To bank, dla którego zysk to rozwój całego kraju. Tak przez prawie 100 lat pracownicy BGK uczestniczyli w blaskach i cieniach naszych dziejów. W pełni potwierdzili to w czasach próby. Ludzie tworzący BGK byli zawsze tam, gdzie toczyła się historia: przy budowie i odbudowie, w czasie pokoju i wojny, modernizując, wspierając i tworząc.

.....
Materiał powstał we współpracy z BGK

fot. Wikipedia/d

TARGOWICA \ Konfederacja targowicka, spisek magnacki zawiązany 19 maja 1792 r. w porozumieniu z cesarową Rosji Katarzyną II pod hasłami obrony zagrożonej wolności, była skierowana przeciwko reformom Sejmu Czteroletniego (1788–1792) i Konstytucji 3 maja, potocznie symbol zdrady narodowej.

ROCZNICA \ 230 lat od uchwalenia Konstytucji 3 maja

Dla ratowania ojczyzny

„Uznając iż los Nas wszystkich od ugruntowania y wydoskonalenia Konstytucji Narodowej iedynie zawisł, długimi doświadczeniami poznawszy Rządu Naszego wady a chcąc korzystać z pory w iakiey się Europa znajduie y z tey dogorywającej chwili, która Nas Samych sobie wróciła, wolni od hańbiących obcey przemocy nakazów, ceniąc drożey nad życie, nad szczęśliwość osobistą czy stencya polityczne, niepodległość zewnętrzną y wolność wewnętrzną Narodu, którego los w ręce Nasze jest powierzonym, chcąc oraz na błogosławieństwo, na wdzięczność współczesnych y przyszłych pokoleń zasłużyć, mimo przeszkód, które w Nas namiętności sprawować mogą, dla dobra powszechnego, dla ugruntowania wolności, dla ocalenia Ojczyzny Naszey y iey granic z największą stałością ducha, niniejszą Konstytucie uchwalamy”.

Marzena Szpakowska

Tak brzmi fragment preambuły Ustawy Rządowej przyjętej przez Sejm Wielki w maju 1791 r., znanej pokoleniom Polaków pod mianem Konstytucji 3 maja.

Pierwsza w Europie, druga na świecie

Mamy z czego być dumni. Oto twórcy Konstytucji 3 maja dali Polsce pierwszą w Europie, a drugą po amerykańskiej, nowoczesną, opartą na ideach oświecenia ustawę porządkującą sprawy państwa i obywateli. Jej twórcy liczyli, że dzięki skodyfikowaniu praw i uporządkowaniu wewnętrznego ustroju państwa

uda się uchronić kraj od upadku.

Konstytucja weszła w życie, ale na bardzo krótko. Praktycznie przestała obowiązywać 24 lipca 1792 r., czyli po niecałych 15 miesiącach, natomiast przestała być obowiązującym aktem prawnym (została derogowana) 23 listopada 1793 r. Sejm grodzieński uznał wówczas Sejm Czteroletni za niebyły i uchylił wszystkie ustanowione na nim akty prawne. Tym samym przeciwnicy konstytucji doprowadzili do odstąpienia od reformy Rzeczypospolitej. Stała się jednak konstytucja – jak określili ją Ignacy Potocki i Hugo Kołłątaj – „ostatnią wolą i testamentem gasnącej Ojczyzny”.

Łagodna rewolucja

Jak doszło do uchwalenia Konstytucji 3 maja? Choć sama ustawa to sprawa poważna, historia jej powstania i uchwalenia pełna jest nieoczekiwanych zwrotów akcji i sytuacji wręcz groteskowych. Ślady tych wydarzeń znajdziemy na kartach pamiętników osób zaangażowanych w jej tworzenie.

7 października 1788 r. na obradującym właśnie w Warszawie sejmie zawiązano konfederację pod łaską marszałkowską Stanisława Małachowskiego i Kazimierza Nestora Sapiehy. Był to sprytny wybieg stronnictwa reformatorskiego. Zgodnie z prawem Rzeczypospolitej sejm konfederacyjny nie można było zerwać przez niesławne liberum veto, które

– często stawiane z obcego poduszczenia i za obce pieniądze – skutecznie uniemożliwiało reformowanie Rzeczypospolitej. Ponadto w sejmie konfederacyjnym nie obowiązywała zasada jednomyślności – wystarczyła większość.

W sejmie zawiązanym 1788 r. ścierały się dwa stronnictwa. Jedno, skupione wokół Adama Kazimierza Czartoryskiego i Ignacego Potockiego, nazywane Stronnictwem Patriotycznym, za główny cel stawiało sobie oswobodzenie kraju od ciągłej ingerencji Rosji, szansę zaś widziało w sojuszu z Prusami i Anglią. Drugie, opozycyjne, związane z Rosją, dążyło do obalenia króla i zablokowania wszelkich reform, nawet bardzo ograni-

czonych. Król skłaniał się ku obozowi reformatorskiemu, licząc przy tym na wsparcie swojej protektorki Katarzyny II. Szybko jednak okazało się, że obóz patriotyczny ma daleko większe ambicje niż częściowe reformy.

Sejm Wielki zwany Czteroletnim

Zawiązując konfederację, posłowie zgodnie z polskim obyczajem sejmowym musieli określić jej cele – były to reforma skarbu państwa i wojska. Przed ich realizacją nie można było konfederacji rozwiązać. Od tej chwili wypadki potoczyły się błyskawicznie, a uchwały sejmowe jedna po drugiej obalały hańbiące porządki i niemoc władzy w Rzeczypospolitej. Król, który skłaniał się ku nowocze-

STRONNICTWO PATRIOTYCZNE \ Grupa działaczy dążących do przeprowadzenia reform w czasie Sejmu Wielkiego. Proponowali powiększenie armii, uniezależnienie od Rosji, zniesienie Rady Nieustającej, liberum veto i wolnej elekcji.

STRONNICTWO HETMAŃSKIE \ Konserwatywne stronnictwo polityczne w dobie Sejmu Wielkiego sprzeciwiające się reformom i uzasadniające to obroną wartości patriotycznych i wolności szlacheckich, wspierane finansowo przez Rosję.

czyzny

snym reformom ustrojowym, ostatecznie przystąpił do Stronnictwa Patriotycznego. Nie bez znaczenia dla królewskiej decyzji było zawarcie 29 marca 1790 r. sojuszu z Prusami. Dawało to sojusznika, choć bardzo niepewnego, przeciwko Rosji. Niestety, najgorsze obawy rychło się spełniły – Polska została zdradzona przez Fryderyka Wilhelma II i pokonana przez wojska rosyjskie Katarzyny II, wspierające konfederację targowicką – spisek części polskich magnatów przeciwnych zmianie ustroju Rzeczypospolitej.

Zanim jednak do tego doszło, Polacy powetowali sobie długotrwały niedowład parlamentu. Sejm przedłużył swoje pełnomocnictwa na czas nieograniczony. 7 września 1789 r. powołano deputację do poprawy form rządu, na której czele stanął Adam Krasiński, biskup kamieniecki. Deputacji powierzono zadanie przygotowania nowej ustawy stano-

wiącej prawo w Rzeczypospolitej.

Kadencja sejmów kończyła się jesienią 1790 r., a nowe wybory groziły zerwaniem podjętych już prac nad ustawą. Reformatorzy znaleźli jednak sposób zgodny z obowiązującym prawem – utrzymano konfederację, zarządzając równocześnie nowe wybory. Tak więc nowy sejm obradował w podwójnej liczbie posłów. Istotne było zaś to, że nowi posłowie byli ludźmi młodymi, światłymi obywatelami w większości wykształconymi w nowoczesnych szkołach, zreformowanych przez Komisję Edukacji Narodowej. W zdecydowanej większości byli to też zwolennicy reform.

W zaciszu królewskiego gabinetu

Ignacy Potocki przekazał królowi do ostatecznego opracowania „Projekt do poprawy formy rządu”. Było to dzieło ogromne, liczące 658 artykułów. Król, opierając się na nim, opracował

wraz ze swoim sekretarzem Aleksandrem Linowskim (również zwolennikiem reform) projekt nowej ustawy. Pracowali w tajemnicy w zaciszu królewskich apartamentów na Zamku Królewskim w Warszawie, obawiano się bowiem, że zbyt wczesne ujawnienie prawdziwego celu tych prac może je zniweczyć. Oprócz Stanisława Augusta Poniatowskiego i jego sekretarzy w prace nad projektem zaangażowani byli m.in. Ignacy Potocki, Stanisław Małachowski, Hugo Kołłątaj, który przygotował ostateczną wersję tekstu. Prace te trwały do końca kwietnia 1791 r. Teraz należało cierpliwie czekać na najlepszy moment, aby go przedstawić sejmowi. I tu sam Bóg dopomógł reformatorom. Oto w związku ze Świątami Wielkanocnymi większość posłów opuściła Warszawę, a wśród tych, którzy pozostali, zwolennicy reform ustrojowych mieli przewagę. Projekt konstytucji przedstawiono w momencie, gdy jak słusznie przypuszczano, posłowie opozycji w większości byli nieobecni.

Dzień 3 maja

Wznowienie obrad sejmów i prezentację nowego prawa planowano początkowo na 5 maja, ale zdecydowano się na przyspieszenie procedowania. Aby zapewnić sobie jak największe poparcie, zapoznano z tekstem kilkudziesięciu osób uznanych za pewne. I tak pilnie strzeżona tajemnica przestała być sekretem. A że życzliwych jak wiadomo nie brakuje, więc wieści o przygotowaniach do uchwalenia nowego prawa dotarły do uszu niepowołanych, a wręcz wrogich – posła rosyjskiego. Wezwał on magnatów przeciwnych reformom, a będących na usługach carycy Katarzyny II do powrotu. Chcąc nie chcąc, ruszyli więc panowie szlachta do Warszawy „niechawszy w pośpiechu świątecznych frykasów”, jak złośliwie zanotował nieznany ówczesny pamiętnikarz.

3 maja o godz. 11 rozpoczęła się w pilnie strzeżonej Sali Senatorskiej Zamku Królewskiego sesja wstępna. Marszałek Małachowski, niewiele sobie robiąc z protestów posła Katarzyny II, zapoznał sejm z relacjami polskich przedstawicieli zagranicznych, wyraźnie wskazującymi na niebezpieczeństwo nowego rozbioru. Następnie Ignacy Potocki, zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami, wezwał króla, aby przedstawił projekt uchwały sejmowej w tej sprawie. Na to wezwanie Stanisław August odczytał projekt konstytucji.

Historycy szacują, że na ogólną liczbę 500 posłów w momencie uchwalania konstytucji było obecnych 182, w tym 110 uczestniczyło w obradach od początku.

Rozpoczęła się burzliwa dyskusja, w której obie strony uciekały się do różnych wybiegów, momentami wręcz historycznych. Szybko się jednak okazało, że zwolenników ustawy jest więcej, niż przypuszczali członkowie obozu reform. Dyskusja trwała siedem godzin, brali w niej udział już nie tylko posłowie, lecz także tzw. galeria, coraz głośniejszy wzywano króla, aby konstytucję zaprzysiął. Ten wciąż miał wiele wątpliwości natury prawnej, chciał jeszcze nawoływać do zachowania porządku obrad i drogi parlamentarnej, podniósł więc rękę, prosząc o głos... A dalszy ciąg znajdziemy w dzienniku Stanisława Augusta: „A to nasi wzięli już za znak mojej przysięgi. Rzucili się hurmem do tronu, a ja widząc, że się rzecz daje zrobić, zrobiłem. Na to i posłowie i galeria zakrzyknęły jednym

głosem »Wiwat król! Wiwat Konstytucja!«

Zgodnie z obyczajem sejmowym wszedł król na krzesło i zaprzysiął nową konstytucję. Następnie zwolennicy Ustawy Rządowej, wzięwszy króla na ramiona, ruszyli do katedry, gdzie już prymas intonował uroczyste „Te Deum”.

Sesję sejmów zakończono, choć głosowania jako takiego nie było – dziś powiedzielibyśmy, że ustawę przyjęto przez akklamację, chociaż nie do końca jest to prawda. Historycy szacują, że na ogólną liczbę 500 posłów w momencie uchwalania konstytucji było obecnych 182 – 110 było od początku obrad. W trakcie debaty liczba ta się zwiększyła. 4 maja tylko 28 posłów wniosło do Sądu Grodzkiego Warszawskiego protestację (taki był ówczesny tryb procedowania ustaw sejmowych). Tyle tylko zdołała uczynić opozycja. Część jej opuściła Warszawę, reszta, rada nie rada, przyłączyła się do większości. 5 maja 1791 r. pod wpływem marszałka litewskiego Kazimierza Nestora Sapiehy deputacja konstytucyjna podpisała ustawę sejmową. Równocześnie zgodnie z prawem wpisano Ustawę Rządową do księgi sądowej grodzkiej warszawskiej, a sejm postanowił, że wszelkie przeciw niej protesty są nieważne. 7 maja marszałkowie podpisali uniwersał ogłaszający uchwalenie konstytucji, zapisano w nim m.in.: „Ojczyzna nasza już jest ocalona. Swobody nasze zabezpieczone. Jesteśmy odtąd narodem wolnym i niepodległym. Opadły pęta niewoli i nierzędu”.

Rozpoczynające swoje zjazdy 14 lutego 1792 r. sejmiki ziemskie zaakceptowały konstytucję. 9 sejmików koronnych nie odniosło się do niej w żadnej formie, a 13 ograniczyło się do złożenia podziękowań. 37 sejmików (27 litewskich) zaprzysięgło Ustawę Rządową, a 19 sejmików (koronnych) dokonało mniej znaczącego zaręczenia dokumentu. Sprzeciwu wobec konstytucji nie wyrażano.

Konstytucja 3 maja 1791 r. weszła w życie, dając świadectwo roztropności i dalekowzroczności swoich twórców. Dodać trzeba, że jej przyjęcie było – jak stwierdził Hugo Kołłątaj – „łagodną rewolucją”, a dzisiaj historycy nazywają ją czasem swoistym zamachem stanu.

AFRYKA Z NAJWIĘKSZĄ DYNAMIKĄ WZROSTOWĄ ZBROJEŃ

REGIONY \ W 2020 r. wydatki na obronność w porównaniu do roku 2019 w Afryce wzrosły o 5,1 proc., w Europie o 4 proc., a w Amerykach o 3,9 proc., w Azji i Oceanii natomiast o 2,5 proc. Z kolei do państw z największą dynamiką zbrojeniową zaliczyć można Ugandę (46 proc.), Mjanmę (41 proc.) oraz Czad (31 proc.).

RAPORT \ Wydatki zbrojeniowe rosną mimo pandemii

Polska zbliża się do potęg militarnych

Mimo szalejącej pandemii koronawirusa globalne wydatki na obronność wzrosły niemal do 2 bln dol. Państwem z największym budżetem obronnym pozostają niezmiennie Stany Zjednoczone, które wydały na cele obronne 778 mld dol. Polska w zestawieniu państw z największymi wydatkami obronnymi uplasowała się zaś na 19. miejscu z budżetem 13 mld dol. – informuje Sztokholmski Międzynarodowy Instytut Badań nad Pokojem (SIPRI).

Paweł Kryszczak

Albicla.com/PawełKryszczak

Globalne wydatki na zbrojenia wzrosły w roku 2020 o 2,6 proc., osiągając pułap 1,981 bln dol. Do pięciu państw z największymi wydatkami na obronność należą: Stany Zjednoczone, Chiny, Indie, Rosja oraz Wielka Brytania. Kraje te odpowiadają łącznie za 62 proc. wszystkich wydatków na cele wojskowe.

Wzrost wydatków nastąpił mimo pandemii koronawirusa, która – jak wynika z prognozy Międzynarodowego Funduszu Walutowego z października 2020 r. – przyczyniła się do spadku globalnego PKB o 4,4 proc.

Pandemia bez wpływu

Ekspert Sztokholmskiego Międzynarodowego Instytutu Badań nad Pokojem (SIPRI) Diego Lopes da Silva zwraca uwagę na to, że koronawirus nie miał znaczącego wpływu na wydatki obronne w roku 2020. – Pozostaje pytanie, czy ten trend utrzyma się również w drugim roku pandemii – stwierdził ekspert SIPRI.

W 2020 r. budżet obronny Pentagonu zwiększył się o 4,4 proc. w porównaniu z rokiem 2019 i wyniósł 778 mld dol., co odpowiada 3,7 proc. PKB Stanów Zjednoczonych. Warto zauważyć, że USA, które trzeci rok z rzędu zwiększają wydatki obronne, odpowiadają za 39 proc. globalnych wydatków obronnych. Dodatkowe środki na obronność przeznaczane są na inwestycje w badania i rozwój, a także kluczowe projekty modernizacyjne, w tym dotyczące m.in. arsenału nuklearnego.

Rosnące wydatki spowodowane są rywalizacją Stanów Zjednoczonych z Chinami i Rosją. – Nie bez znaczenia było również stanowisko administracji byłego prezydenta USA Donalda Trumpa, która uznała za konieczne przeznaczenie większych środków na

fot. Tomasz Hamrat/Gazeta Polska

**\\ Polska w zestawieniu państw o największych budżetach obronnych awansowała w 2020 r. o jedną pozycję i obecnie zajmuje 19. miejsce z wydatkami na obronność wynoszącymi 13 mld dol. (2,2 proc. PKB). W porównaniu z rokiem 2019 budżet obronny Rzeczypospolitej wzrósł o 8,7 proc., w porównaniu z rokiem 2011 aż o 60 proc. **

niektóre sektory wojska uważane za zaniedbane – mówi Alexandra Marksteiner z Programu Zbrojeń i Wydatków Obronnych SIPRI.

Na drugim miejscu, jeśli chodzi o wydatki obronne, uplasowała się Chińska Republika Ludowa, przeznaczając 1,7 proc. swojego PKB. Kraj ten już dwudziesty szósty rok z rzędu zwiększa budżet obronny, który w 2020 r. osiągnął 252 mld dol. i był większy od poprzedniego o 1,9 proc. Szacuje się, że wydatki zbrojeniowe Pekinu wzrosły w porównaniu do 2011 r. aż o 76 proc.

Trzecie miejsce przypadło Indiom, które w ubiegłym roku przeznaczyły na cele obronne 72,9 mld dol., czyli ok. 2,9 proc. swojego PKB. Rząd w New Delhi zwiększył budżet obronny o 2,1 proc. w porównaniu z rokiem 2019. Utrzymanie tempa zwiększa-

nia wydatków przez Indie wynika z trwającego konfliktu o Kaszmir z Pakistanem oraz napięciom granicznym z Chinami.

Rosja dopiero czwarta

Kolejne miejsce zajęła Federacja Rosyjska z wydatkami na obronność wynoszącymi 61,7 mld dol. (4,3 proc. PKB). Budżet obronny Federacji Rosyjskiej zwiększył się w porównaniu z rokiem 2019 o ok. 2,5 proc. Warto przy tym dodać, że ze względu na gorszą sytuację gospodarczą Moskwa zmniejszyła wydatki o 6,6 proc. w stosunku do swoich planów. W porównaniu z rokiem 2011 wzrost wydatków na obronność w Rosji wyniósł 26 proc.

Wielka Brytania przeznaczyła na cele obronne 59,2 mld dol., czyli ok.

2,2 proc. swojego PKB. Rząd w Londynie zwiększył budżet obronny w 2020 r. o 2,9 proc. w porównaniu do roku 2019, jednak wydatki na obronność w porównaniu do roku 2011 zmniejszyły się o 4,2 proc.

Z kolei Królestwo Arabii Saudyjskiej przeznaczyło w ubiegłym roku 57,5 mld dol., co odpowiada ok. 8,4 proc. PKB. Wydatki na obronność w porównaniu do roku 2019 zmniejszyły się o 10 proc., a w porównaniu do roku 2011 zwiększyły o 2,3 proc.

Niemcy w 2020 r., porównując do roku 2019, zwiększyły wydatki o 5,2 proc., osiągając 52,8 mld dol. Rząd w Berlinie wydaje na obronność zaledwie 1,4 proc. swojego PKB. Warto jednak zauważyć, że wydatki na obronność naszego zachodniego sąsiada w porównaniu

z rokiem 2011 zwiększyły się o 28 proc.

Francja na obronność wydała w ubiegłym roku 52,7 mld dol., co stanowi 2,1 proc. PKB tego kraju. Budżet obronny Francji w 2020 r. zwiększył się o 2,9 proc. w porównaniu do roku 2019, a w porównaniu z 2011 r. wydatki wzrosły o 9,8 proc.

W pierwszej dziesiątce państw z największym budżetem obronnym znalazły się też Japonia (49,1 mld dol.) oraz Korea Południowa (47,5 mld dol.). Kraje te zwiększyły wydatki na cele obronne rok do roku odpowiednio o 1,2 proc. i 4,9 proc.

Kraje członkowskie NATO wydały łącznie na obronność 1,103 bln dol. Sześć z piętnastu państw o największych budżetach obronnych należy do Sojuszu Północnoatlantyckiego. USA, Wielka Brytania, Niemcy, Francja, Włochy oraz Kanada odpowiedzialne są za 90 proc. wydatków obronnych NATO i połowę światowego budżetu obronnego.

Według danych zebranych przez SIPRI wszystkie państwa członkowskie NATO zwiększyły swoje wydatki na obronność w 2020 r. Szacuje się, że w ubiegłym roku 12 krajów członkowskich Sojuszu Północnoatlantyckiego przeznaczyło na obronność 2 proc. PKB lub więcej. W 2019 r. jedynie 9 spośród 29 państw członkowskich mogło się pochwalić takimi wydatkami. Sytuacja ta wynika m.in. z pandemii koronawirusa, która wywołała spowolnienie gospodarcze.

Przed Niderlandami, za Iranem

Polska w zestawieniu państw o największych budżetach obronnych awansowała w 2020 r. o jedną pozycję i obecnie zajmuje 19. miejsce z wydatkami na obronność wynoszącymi 13 mld dol. (2,2 proc. PKB). Nasz kraj wyprzedził Niderlandy, które wydają na obronność 12,6 mld dol., i zbliżył się do Islamskiej Republiki Iranu, której budżet wyniósł 15,8 mld dol.

W porównaniu z rokiem 2019 budżet obronny Rzeczypospolitej wzrósł o 8,7 proc., w porównaniu z rokiem 2011 aż o 60 proc. Według Strategii bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej nasz kraj ma przeznaczać na obronność 2,5 proc. PKB w 2024 r. Wydatki ponoszone przez Polskę stanowią 0,7 proc. globalnych funduszy przeznaczonych na obronność. Według ustaleń ekspertów z SIPRI wydatki RP na cele obronne w regionie Europy Środkowej wynoszą ok. 39 proc.

ZWIĄZKOWCY I RZĄD PARAFOWALI UMOWĘ SPOŁECZNĄ DLA GÓRNICTWA

TRANSFORMACJA \ Związkowcy i przedstawiciele rządu parafowali społeczną umowę zakładającą m.in. wygaszenie kopalń węgla do 2049 r., pomoc publiczną dla sektora węglowego w tym okresie i ostonę socjalną dla górników. Umowa zawiera mechanizmy wsparcia transformacji Śląska.

gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl

GOSPODARKA

PIĄTEK 30 KWIEŚNIA-
PONIEDZIAŁEK 3 MAJA 2021

11

FINANSE \ Miliardy euro w bezzwrotnych grantach i preferencyjnych pożyczkach

Drugi plan Marshalla szansą dla Polski

Krajowy Plan Odbudowy będzie znaczącym impulsem dla rozwoju polskiej gospodarki. Wartość unijnych grantów przeznaczona dla Polski sięga 24 mld euro, a dodatkowo uzyskamy dostęp do 34 mld euro preferencyjnych pożyczek zabezpieczonych na poziomie Unii Europejskiej – ocenia ekspert PIE.

Jan Kamieniecki

Jakub Rybacki, analityk zespołu makroekonomii Polskiego Instytutu Ekonomicznego, uważa, że Krajowy Plan Odbudowy, w ramach którego może do nas trafić 78 mld euro z unijnego Funduszu Odbudowy, będzie znaczącym impulsem dla rozwoju polskiej gospodarki. Przypomniawszy, że wartość bezzwrotnych grantów dla Polski sięga 24 mld euro, co stanowi 4,5 proc. PKB, a dodatkowo uzyskamy dostęp do 34 mld euro preferencyjnych pożyczek zabezpieczonych na poziomie Unii Europejskiej.

– Największe środki z KPO trafią na transformację energetyczną oraz zielony i inteligentny transport. Projek-

ty energetyczne zakładają m.in. utworzenie farm wiatrowych, prosumenckich klastrów energetycznych, zakupy zeroemisyjnych autobusów czy poprawę warunków dla elektromobilności – wyjaśnił ekspert.

Jego zdaniem działania te przybliżą Polskę do osiągnięcia celów redukcji dwutlenku węgla oraz zwiększenia udziału OZE w energetycznym miksie. – W pierwotnej wersji na ten cel miało trafić 12 mld euro, jednak część środków prawdopodobnie zostanie przekierowana na realizację polityki mieszkaniowej – dodał Rybacki.

Jak wskazał ekspert, duży nacisk w projekcie KPO położono na wzrost innowacyjności oraz cyfryzację gospodarki, czyli m.in. na inwe-

78 mld euro może pomóc odbudować polską gospodarkę po koronakryzysie | fot. Jan Naj/Gazeta Polska

stycje w potencjał badawczy, cyfryzację szkół czy rozwój e-administracji. – Plan domykać będą dodatkowe 4 mld euro przeznaczone na wsparcie służby zdrowia, kształcenie kadr medycznych oraz budowę potencjału do produkcji aktywnych składników farmaceutycznych – zaznaczył.

Waldemar Buda, wiceminister funduszy i polityki regionalnej, uważa, że Krajo-

wy Plan Odbudowy jest jak drugi plan Marshalla, z którego po II wojnie światowej Polska nie mogła skorzystać, bo sprzeciwił się temu Józef Stalin. – Dlatego dzisiaj nie powinno się KPO blokować dla politycznego interesu. Europa nas obserwuje. Wszyscy wiedzą, że ten plan pozwoli UE dynamicznie się rozwijać – podkreślił.

– Rząd otrzymuje liczne sygnały od samorządow-

ców, nie tylko ze Zjednoczonej Prawicy, ale też z Platformy Obywatelskiej, że popierają Krajowy Plan Odbudowy i chcą wykorzystać środki, które on daje – zaznaczył Buda. Dodał, że od piątku zmiany wprowadzone w KPO będą dostępne na stronie internetowej Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej.

.....
(PAP)

2 OPINIE

3 TEMAT DNIA

4-7

POLSKA

8-9

SPOŁECZEŃSTWO

10

OBRONA NARODOWA

11-16

GOSPODARKA

18

PRAWO

20-21

PUBLICYSTYKA

22-23

ŚWIAT

24

PODRÓŻE

25

KULTURA

26-27

SPORT

28

LIZEM

OGŁOSZONE PRZETARGI NA TERENY ROLNE, TURYSTYCZNE I INWESTYCYJNE

ODDZIAŁ TERENOWY W OLSZTYNIE
10-448 OLSZTYN, UL. GŁOWACKIEGO 6
TEL. 89 52-48-800, FAX. 89 52-48-802

Sekcja Zamiejscowa	Adres	Telefon	Sekcja Zamiejscowa	Adres	Telefon
Elbląg	ul. Nowodworska 10B	(55) 230-65-20	Bartoszyce	ul. Kętrzyńska 45A	(89) 762-79-10
Grabin	Grabin 17	(89) 642-56-40	Działdowo	ul. M. Skłodowskiej-Curie 35	(23) 698-07-80
Kamionek	Kamionek 25	(89) 624-32-12	Morąg	ul. Dworcowa 13	(89) 757-85-20
Korsze	ul. W. Polskiego 41A	(89) 754-26-20	Elk	ul. Zamkowa 8	(87) 621-74-60
Lidzbark Warm.	ul. Ornecka 6	(89) 767-78-10	Olecko	ul. Os. Lesk 20	(87) 523-43-10
			Bystry	Bystry 6A	(87) 428-42-51

Lp.	Powiat	Gmina	Działka			Charakter nieruchomości	Rodzaj przetargu	Cena wywoławcza (w zł)	Czynsz wywoławczy (w zł)	Termin przetargu		Miejsce przetargu	Informacje pod tel.
			obręb	numer	powierzchnia ogółem w ha					data	godzina		
1	szczeciński	Szczytno	Trelkowo	154	0,1100	nierolna	nieograniczony	23 000,00	xxx	17.05.2021	10:00	SZ Kamionek	896243212
2	szczeciński	Szczytno	Lipowa Góra Zachodnia	6/163	0,4472	nierolna	nieograniczony	168 950,00	xxx	18.05.2021	12:00	OT Olsztyn	895248824
3	szczeciński	Szczytno	Lipowa Góra Zachodnia	6/137	1,0240	nierolna	nieograniczony	454 300,00	xxx	18.05.2021	12:00	OT Olsztyn	895248824
4	szczeciński	Szczytno	Lipowa Góra Zachodnia	1/263, 1/265, 1/266	1,2574	nierolna	nieograniczony	313 900,00	xxx	18.05.2021	12:00	OT Olsztyn	895248824
5	goldapski	Dubeninki	Żytkiejmy	617	0,1364	nierolna	nieograniczony	14 040,00	xxx	18.05.2021	10:30	SZ Olecko	875234310
6	goldapski	Dubeninki	Żytkiejmy	618	0,3073	nierolna	nieograniczony	30 450,00	xxx	18.05.2021	10:30	SZ Olecko	875234310
7	olecki	Świątajno	Cichy	14/72	0,1098	nierolna	nieograniczony	9 850,00	xxx	18.05.2021	09:30	SZ Olecko	875234310
8	olecki	Świątajno	Cichy	14/76	0,2710	nierolna	nieograniczony	22 530,00	xxx	18.05.2021	10:00	SZ Olecko	875234310
9	lidzbarski	Kiwity	Maków	18/74	0,3851	nierolna	nieograniczony	21 000,00	xxx	19.05.2021	09:00	OT Olsztyn	895248908
10	lidzbarski	Kiwity	Maków	18/61	0,1535	nierolna	nieograniczony	14 000,00	xxx	19.05.2021	09:00	OT Olsztyn	895248908
11	lidzbarski	Kiwity	Klejdyty	28/33	0,2137	nierolna	nieograniczony	17 600,00	xxx	19.05.2021	09:00	OT Olsztyn	895248908
12	ostródzki	Morąg	Bramka	453/44	0,1814	nierolna	nieograniczony	106 340,00	xxx	19.05.2021	10:00	SZ Morąg	897578524
13	ostródzki	Morąg	Bramka	453/49	0,2123	nierolna	nieograniczony	117 810,00	xxx	19.05.2021	10:00	SZ Morąg	897578524
14	ostródzki	Morąg	Bramka	453/57	0,1430	nierolna	nieograniczony	88 390,00	xxx	19.05.2021	11:00	SZ Morąg	897578524
15	ostródzki	Morąg	Bramka	453/69	0,1100	nierolna	nieograniczony	68 210,00	xxx	19.05.2021	11:00	SZ Morąg	897578524
16	ostródzki	Morąg	Bramka	453/80	0,0998	nierolna	nieograniczony	61 980,00	xxx	20.05.2021	10:00	SZ Morąg	897578524
17	ostródzki	Morąg	Bramka	453/82	0,0928	nierolna	nieograniczony	57 700,00	xxx	20.05.2021	11:00	SZ Morąg	897578524
18	ostródzki	Morąg	Bramka	453/83	0,0912	nierolna	nieograniczony	57 060,00	xxx	20.05.2021	12:00	SZ Morąg	897578524
19	ostródzki	Morąg	Złotna	200/1, 200/2	1,6300	rolna	ograniczony	39 600,00	xxx	02.06.2021	10:00	SZ Morąg	89 7578525
20	ostródzki	Morąg	Bramka	21, 22/2	1,3900	rolna	ograniczony	43 300,00	xxx	02.06.2021	10:00	SZ Morąg	89 7578525

Szczegółowe informacje o nieruchomościach oraz pełną treść wykazów i ogłoszeń można uzyskać w Siedzibie Oddziału Terenowego KOWR w Olsztynie, ul. Głowackiego 6, w siedzibie Urzędu Gminy właściwej ze względu na położenie nieruchomości i w Biuletynie Informacji Publicznej KOWR na stronie internetowej: www.kowr.gov.pl.

ENERGETYKA \ Dzięki programowi Mój Prąd fotowoltaika bije kolejne rekordy

Coraz więcej energii ze słońca

W tym tygodniu instalacje fotowoltaiczne w Polsce wygenerowały rekordową ilość prądu elektrycznego. Za niezwykłym rozwojem energetyki słonecznej w naszym kraju stoi rządowe wsparcie z programu Mój Prąd. Zdaniem eksperta program w poprzednich latach spełnił już swoją rolę i zapowiadana jego trzecia odsłona może przybrać zupełnie inną postać.

Paweł Woźniak

W ostatnią środę produkcja energii elektrycznej pozyskanej ze światła słonecznego po raz pierwszy w historii przekroczyła 3 GWh. Według szacunków Polskich Sieci Energetycznych o godz. 12.30 fotowoltaika pracowała z mocą 3185 MW, a produkcja w godz. 12–13 wyniosła 3110 MWh. Oznacza to, że w tym czasie energetyka solarna zapewniała blisko 15 proc. zapotrzebowania Polski na prąd.

Potencjał energetyki solarnej w Polsce, a nawet obecne jej możliwości są jednak znacznie większe. Nowy rekord w produkcji prądu padł w momencie, kiedy pełną parą pracowało tylko 75 proc. wszystkich instalacji słonecznych w kraju. Ich łączna moc wynosi bowiem ok. 4,3

Dalsze rekordy w produkcji prądu ze słońca mogą być pobite w najbliższych dniach | fot. Pixabay/d

GW. To m.in. dlatego dalsze rekordy w wielkości produkcji prądu ze słońca mogą być kwestią najbliższych dni.

Tym bardziej że rynek jest niezwykle dynamiczny. Łącznie w ub.r. przyłączono w Polsce 2550 MW elek-

trów słonecznych, z czego 2151 MW mocy przypadało na małe, przydomowe instalacje. Udział energetyki słonecznej w mocy elektrycznej zainstalowanej w Polsce wzrósł do 7,2 proc. Dla porównania moc zainstalo-

wana na koniec 2019 r. wyniosła 1299,6 MW, a w całym 2019 r. zainstalowano 828 MW, czyli ponad trzy razy mniej niż w 2020 r.

Ogromny wzrost mocy zainstalowanej w fotowoltaice w ub.r. jest w głównej

mierze zasługą prowadzonego niemal przez cały rok naboru do programu dofinansowania mikroinstalacji fotowoltaicznych Mój Prąd. Od lipca br. będzie można składać wnioski o dofinansowanie inwestycji w ramach nowej odsłony programu. Zapowiedziano, że zasady będą inne niż w poprzednich dwóch naborach. Zmieni się też źródło finansowania.

Według Wojciecha Jakóbika, redaktora naczelnego portalu BiznesAlert, spadek kosztów fotowoltaiki sprawia, że rządowe wsparcie dla tego źródła energii może okazać się niepotrzebne. – Polacy będą prawdopodobnie chętnie budować panele bez tak kosztownego wydatku z budżetu państwa, bo gospodarstwom domowym to się po prostu będzie opłacać – mówi Jakóbiak.

Jego zdaniem rządowy program może zostać dostosowany do nowych realiów. – W kolejce po budżetowe wsparcie finansowe ustawiają się inne nowe technologie – podkreśla ekspert, wskazując na potrzebę budowy magazynów energii, inwestycji w drogi, ale zapewniających stabilność polskiej energetyce.

Nowe zasady TAX FREE

PODATKI \ Od 1 stycznia 2022 r. wszyscy sprzedawcy w systemie zwrotu podatku VAT podróżnym będą mieli obowiązek wystawiania dokumentów TAX FREE w formie elektronicznej – poinformował Tadeusz Kościński, minister finansów, funduszy i polityki regionalnej.

TAX FREE to system zwrotu podatku VAT podróżnym, którzy nie mają stałego miejsca zamieszkania na terytorium UE. Zwrot jest przewidziany dla podróżnego, który dokonał w Polsce zakupu towarów powyżej 200 zł, otrzymał paragon z kasy rejestrującej, wywiózł towar w stanie nienaruszonym poza terytorium UE i uzyskał potwierdzenie funkcjonariusza Służby Celno-Skarbowej.

Obecnie obowiązuje papierowy obieg dokumentów i paragonów. Od przyszłego roku będzie to możliwe w formie elektronicznej. – Rozwój nowoczesnych usług znajduje się wysoko na agendzie Ministerstwa Finansów i Krajowej Administracji Skarbowej (KAS). W lutym ogłosiliśmy start e-Urzędu Skarbowego, który cieszy się bardzo dużą popularnością. Sukcesywnie uruchamiamy w nim

kolejne e-usługi. Obecnie prezentujemy zmiany, jakie zajądą w popularnym systemie TAX FREE, od stycznia w wersji cyfrowej – podkreśla minister Tadeusz Kościński.

Polska będzie kolejnym krajem w Unii Europejskiej, który wprowadza własny elektroniczny system TAX FREE. Mają go między innymi Francja, Włochy, Hiszpania, Austria i Estonia. – Z nowego rozwiązania skorzystają przedsiębiorcy, jak i podróżni – wskazuje Magdalena Rzeczkowska, wiceminister finansów, szef Krajowej Administracji Skarbowej.

– Nowe rozwiązanie zapewni przedsiębiorcom szybki i łatwy dostęp do danych o transakcjach realizowanych w systemie TAX FREE i ułatwi rozliczenie zarówno z podróżnymi, jak i z administracją skarbową. Dla podróżnych to przede wszystkim krót-

szy czas procedur na granicy i szybki zwrot zapłaconego podatku VAT – dodaje Rzeczkowska.

KAS udostępni sprzedawcom nowe narzędzie – Krajowy System Teleinformatyczny TAX FREE, do wystawiania i rejestrowania elektronicznych dokumentów TAX FREE, a także do ewidencjonowania wypłaconych kwot zwrotu podatku VAT podróżnym. Narzędzie to będzie udostępnione w formie e-usługi na Platformie Usług Elektronicznych Skarbowo-Celnych (PUESC).

Pół roku przed wejściem w życie nowych zasad, czyli od 1 lipca 2021 r., przedsiębiorcy, którzy będą chcieli sprzedawać w systemie TAX FREE, będą mogli rejestrować się na platformie PUESC, aby dostosować swój biznes do nowych przepisów.

.....
(ar)

OGŁOSZENIE PŁATNE

WÓJT GMINY MRĄGOWO ogłasza pierwszy przetarg ustny nieograniczony

na sprzedaż prawa własności nieruchomości gruntowej niezabudowanej, stanowiącej własność komunalną Gminy Mrągowo, oznaczonej w ewidencji gruntów jako **działka Nr 479** o pow. 2,2023ha położona w obrębie **Probark**, zapisana w Księdze Wieczystej Nr OL1M/00032637/8.

Cena wywoławcza: 1 600 000,00zł netto (słownie: jeden milion sześćset tysięcy złotych) do ceny zostanie doliczony podatek VAT zgodnie z obowiązującą stawką 23%.

Wysokość wadium: 160 000,00zł (słownie: sto sześćdziesiąt tysięcy złotych).

Nieruchomość nie jest obciążona ciężarami i hipotekami, nie toczy się też w stosunku do niej postępowanie administracyjne dotyczące prawidłowości jej nabycia przez gminę.

Uzbrojenie nieruchomości w media oraz infrastrukturę jest dobre. Działka leży na obszarze, do którego poza drogą, doprowadzono: sieć wodociągowa, sieć kanalizacyjną, sieć elektryczną, sieć telekomunikacji (telefoniczną), sieć gazową – gazociąg średniego ciśnienia. Żadne instalacje do działki nie zostały doprowadzone. Sprzedający nie odpowiada za wady ukryte zbywanej nieruchomości w tym także za nie ujawniony w Zasobie Geodezyjnym Starostwa Powiatowego przebieg podziemnych mediów.

Działka Nr 479 o pow. 2,2023ha obręb Probark objęta jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego podjętego Uchwałą nr XXXI/233/20 Rady Gminy Mrągowo z dnia 26 października 2020 roku. Zgodnie z ustaleniami w/w planu działka położona jest w terenach zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej oznaczonej w planie symbolem 1MW i 1MW,U oraz w terenie infrastruktury elektroenergetycznej oznaczonej w planie symbolem 1IE (IT). Rada Gminy Mrągowo nie podjęła uchwały, o której mowa w art. 8 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 802 z późn. zm.)

Warunkiem uczestnictwa w przetargu jest wpłacenie wadium w pieniądzu, w wysokości podanej jak wyżej, **w nieprzekraczalnym terminie do dnia 25 maja 2021 roku włącznie**, na rachunek Urzędu Gminy w Mrągowie w Banku Millennium Oddział Mrągowo nr 2911602202000000061936140. Za dokonanie wpłaty uważa się dzień wpływu środków pieniężnych na rachunek bankowy Urzędu.

PRZETARG ODBĘDZIE SIĘ W DNIU 30 czerwca 2021 roku w Urzędzie Gminy w Mrągowie przy ul. Królewieckiej nr 60A, w sali Nr 10, od godziny 11.30.

Bliższych informacji na temat przetargu udziela Referat RBK Urzędu Gminy w Mrągowie pok. Nr 10, telefon (89) 741-29-24 wew. 207.

Niniejsze ogłoszenie zostało podane do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy w Mrągowie, w sołectwie oraz w prasie i na stronie internetowej bip.gminamragowo.net od 28 kwietnia 2021 r. do 30 czerwca 2021 r.

Wójt Gminy Mrągowo
mgr Piotr Piercewicz

EUROPARLAMENT ZA WSPARCIEM BADAŃ I INNOWACJI KWOTĄ 95,5 MLD EURO

WSPARCIE \ Europosłowie poparli przeznaczenie ponad 95,5 mld euro na program Horyzont Europa, którego celem jest wspieranie badań i innowacji w Unii Europejskiej w latach 2021–2027. Eurodeputowany PiS prof. Zdzisław Krasnodebski zauważył, że w dziedzinie innowacyjności w UE wciąż istnieją głębokie podziały, pozostawiając Europę Południową i Europę Środkowo-Wschodnią w strefie innowacyjnego zapóźnienia.

GOSP...

13

FINANSE \ Sytuacja finansowa gospodarstw domowych w Polsce jest dobra

Dobrze zarządzamy swoimi pieniędzmi

Polacy bardzo rozsądnie gospodarują pieniędzmi w czasach kryzysu spowodowanego pandemią. Cały czas, dzięki rosnącym płacom i świadczeniom, więcej odkładają. A jednocześnie maleje skłonność do zapożyczania się. Według ekspertów to zasługa ogromnych pieniędzy przeznaczonych przez rząd na ratowanie miejsc pracy.

Mariusz Andrzej Urbanke

Gospodarstwa domowe gromadzą na depozytach rekordowe środki, mimo że oszczędzanie w bankach w Polsce daje najniższą realną stopę zwrotu w Europie – podkreśla Michał Kolasa, analityk prowadzący z Polskiego Funduszu Rozwoju. Jednocześnie zauważa, że od początku pandemii systematycznie słabnie dynamika kredytów bankowych dla gospodarstw domowych.

– Kwartalne rachunki finansowe Narodowego Banku Polskiego publikowane są z dość dużym opóźnieniem, jednakże niektóre składniki aktywów finansowych można śledzić w innych źródłach. Tak jest w przypadku depozytów gospodarstw domowych, któ-

re można znaleźć w comiesięcznej informacji o podaży pieniądza – dodaje ekspert.

– Na podstawie miesięcznych danych z podaży pieniądza widać, że gospodarstwa domowe jeszcze zwiększają gromadzenie środków na depozytach. Wartość depozytów w lutym 2021 r. ukształtowała się na poziomie 814 mld 456 mln zł, co oznacza, że była o 31,5 proc. większa niż rok wcześniej – podkreśla Kolasa.

Największą pozycją w aktywach finansowych gospodarstw domowych jest gotówka i wspomniane depozyty, które odpowiadały za ok. 52 proc. aktywów. Drugim najważniejszym składnikiem aktywów finansowych gospodarstw domowych są udziały kapitałowe i udziały lub jednostki uczestnictwa

Dzięki rosnącym płacom i świadczeniom odkładamy coraz więcej pieniędzy | fot. Pixabay/d

w funduszach inwestycyjnych, których udział w całości aktywów rośnie i szacowany jest na ok. 27 proc.

– Systemy ubezpieczeniowe, emerytalno-rentowe i standardyzowanych gwarancji odpowiadały za ok. 11 proc. aktywów finansowych – dodaje Kolasa. Co przy tym ważne, z miesiąca na miesiąc rośnie wartość aktywów zgromadzonych w pracowniczych planach kapitałowych (PPK)

zasilanych wpłatami pracowników, pracodawców oraz z Funduszu Pracy. W całym ub.r. aktywa w nich zgromadzone wzrosły o 2,7 mld zł do 2,8 mld zł na koniec grudnia i nadal rosną, ponieważ nowe grupy firm przystępują do PPK.

Eksperci nie mają wątpliwości, że dobra sytuacja finansowa gospodarstw domowych to zasługa ogromnych pieniędzy przeznaczonych przez

rząd na ratowanie miejsc pracy – na ten cel trafiło już ponad 202 mld zł – oraz rosnących dochodów Polaków. Dane Głównego Urzędu Statystycznego za marzec nie pozostawiają tu wątpliwości i napawają optymizmem. Przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wzrosło w marcu o 8 proc. w skali roku. Według GUS średnia pensja Polaków wynosi dziś 5929,05 zł brutto.

REKLAMA

PKP Linia Hutnicza Szerokotorowa sp. z o.o.

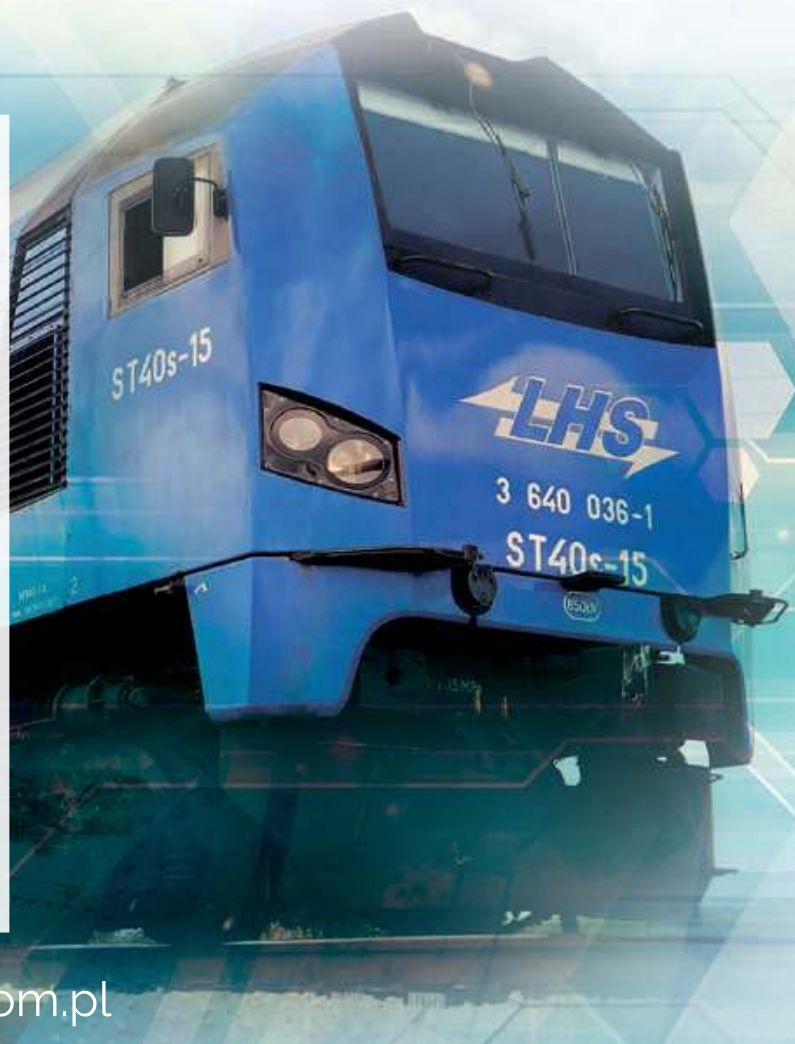
Promocja na przewozy przesyłek z Rozdziału NHM 25 do 31 grudnia 2021 r.

Spółka PKP LHS zaprasza do skorzystania z promocji na przewozy towarów z Rozdziału NHM 25 łącznie z wyjątkami NHM 2517 oraz NHM 2506

Więcej szczegółowych informacji udziela Dział Sprzedaży

Zapraszamy do skorzystania z naszych usług!

www.lhs.com.pl

ZAMÓW PRENUMERATĘ: www.prenumerata.swsmedia.pl

2 OPINIE

3 TEMAT DNIA

4-7

POLSKA

8-9

SPOŁECZEŃSTWO

10

OBRONA NARODOWA

11-16

GOSPODARKA

18

PRAWO

20-21

PUBLICYSTYKA

22-23

ŚWIAT

24

PODRÓŻE

25

KULTURA

26-27

SPORT

28

LUZEM

SZANSE NA PONAD 4-PROC. WZROST PKB W 2021 R.

ROZWÓJ \ Biorąc pod uwagę szybko rozwijającą się akcję szczepień oraz decyzję rządu o stosunkowo szybkim odmrażaniu gospodarki, mamy realne szanse, żeby wzrost PKB w 2021 r. był nawet wyższy niż 4 proc. – powiedział Jarosław Gowin, wicepremier, minister rozwoju, pracy i technologii.

14

PIĄTEK 30 KWIEŚNIA
-PONIEDZIAŁEK 3 MAJA 2021

gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl

14
fot. Zbyszek Kaczmarek/Gazeta Polska

PRZEDSIĘBIORSTWA \ Rządowa akcja podniesie bezpieczeństwo pracowników

Wkrótce ruszą szczepienia w firmach

Rząd zachęca przedsiębiorców, którzy chcą szczepić swoich pracowników przeciw COVID-19, do zapoznania się z zasadami szczepień w firmach. Zostały one opublikowane na rządowych stronach. Pracodawcy są pozytywnie nastawieni do rządowego projektu, który podniesie bezpieczeństwo wszystkich zatrudnionych.

Mariusz Andrzej Urbanke

Jak poinformował Michał Dworczyk, szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz pełnomocnik rządu do spraw szczepień, warunkiem zgody na szczepienia w firmie będzie przynajmniej 300 chętnych pracowników lub pracowników oraz ich rodzin. Od 4 maja na stronach Rządowego Centrum Bezpieczeństwa można już będzie wypełniać formularz zgłoszeniowy.

Zdaniem ekspertów to szansa na szybkie wyjście gospodarki z kryzysu. – To będzie ważny kanał szczepień. Zakłady pracy będą organizowały dla swoich pracowników takie szczepienia. Przez ostatnie dni konsultowa-

waliśmy i wypracowywaliśmy ostateczną wersję zasad, na jakich będzie się to odbywało właśnie z pracodawcami – zaznaczył Dworczyk.

Premier Mateusz Morawiecki podczas wizyty w siedzibie KGHM Polska Miedź SA w Lubinie poinformował, że szczepienia w przedsiębiorstwach ruszą od drugiej dekady maja. – Gdy tylko dotrą do nas zamówione miliony dawek szczepionek, zdecydowanie przyspieszymy. To będzie przełom, jestem o tym przekonany – zapowiedział szef rządu.

Prezes KGHM Marcin Chłodziński zapewnił, że firma jest gotowa do przeprowadzenia akcji szczepień dla załogi. Podkreślił, że w miedzianej spółce najważniejsze

Firmy są gotowe na to, by umożliwić pracownikom szczepienia

fot. Filip Błażejowski/Gazeta Polska

są bezpieczeństwo i zdrowie pracowników. – Dzięki takiemu podejściu pracujemy bez żadnych przerw zwią-

zanych z pandemią koronawirusa – zaznaczył. – Przygotowujemy się już do organizacji szczepień dla wszyst-

kich pracowników i bardzo dziękuję za tę możliwość. Będziemy mogli nadal spokojnie pracować i realizować nasze cele ekonomiczne – dodał.

Jego zdaniem KGHM jest praktycznie gotowy do przeprowadzenia akcji szczepień pracowników. Dobrowolne szczepienia będą realizowane w Miejskim Centrum Zdrowia w Lubinie, w którym funkcjonują już dwa punkty dedykowane wyłącznie takim działaniom.

Pracodawcy są pozytywnie nastawieni do rządowego projektu. – Firmy są gotowe na to, żeby umożliwić pracownikom szczepienia, bo to podnosi bezpieczeństwo wszystkich zatrudnionych i jest warunkiem powrotu do normalności – powiedział Krzysztof Inglot, prezes Personnel Service. Wśród spółek, które chcą zaszczepić wszystkich pracowników, są też m.in. Polska Grupa Górnicza oraz inne duże spółki na Śląsku.

Seniorzy mogą pomóc w walce o klimat

EKOLOGIA \ W czasie pandemii młodzi Polacy odłożyli na półkę swoje wartości dotyczące ochrony środowiska, seniorzy wyrażają natomiast największą gotowość do wyrzeczeń w imię klimatu – wynika z badania „Nie nasza wina, nie nasz problem. Katastrofa klimatyczna w oczach Polek i Polaków”. To oznacza, że w walce o klimat istotną rolę mogą odegrać starsi ludzie.

Badanie pokazało wyraźne różnice w podejściu do spraw klimatycznych w trakcie pandemii i lockdownu zależnie od wieku respondentów. Ludzie młodzi martwią się przede wszystkim kwestiami związanymi ze swoim stylem życia – męczą ich przebywanie w zamknięciu i praca zdalna, dużo refleksji poświęcają niewygodom związanym z nośnikiem maseczek.

Wprawdzie pandemia nie naruszyła przekonania dwudziesto- i trzydziesto-latków o znaczeniu zmian klimatycznych, jednak obniżyła ich gotowość do zaakceptowania ograniczeń, zwłaszcza konsumpcji i mobilności, niezbędnych do poprawy sytuacji. – W bliskiej przyszłości może to oznaczać kłopoty z przekonaniem tej grupy do poparcia

zdecydowanych działań na rzecz wdrożenia klimatycznej polityki – wskazują autorzy raportu.

Widać wyraźną różnicę pokoleniową, jeśli chodzi o źródła wiedzy o zmianach klimatycznych. W przypadku starszego pokolenia jest to bezpośrednie doświadczenie zmian klimatycznych, a w przypadku ludzi młodszych – świadomość nabyta. Osobiste doświadczenie różnych ograniczeń z czasów PRL i początku transformacji nie przeszkadza jednak seniorom deklaruować większą gotowość do zaakceptowania wyrzeczeń niezbędnych do walki o klimat.

Nie tylko jednak wiek ma znaczenie w kontekście gotowości do wyrzeczeń. Jest nim również status społeczny oraz styl życia. Według raportu postawa reprezen-

towana przez wielkomiejską klasę średnią zasługuje na miano hipokryzji klimatycznej. – Mimo bardzo dużej deklaratywnej troski o stan planety obecny styl życia staje się dla nich wartością, z której nie sposób zrezygnować – zauważono w raporcie.

Dlatego autorzy badania wskazują, że do walki o przyszłość świata należy wykorzystać możliwe poparcie dla polityki klimatycznej tych grup, które dotąd pozostawały poza obszarami zainteresowania organizacji ekologicznych i aktywistów walczących z globalnym ociepleniem, na przykład osób starszych, a nie tylko młodzieży, a także mieszkańców prowincji, a nie tylko Polaków należących do wielkomiejskiej klasy średniej.

Paweł Woźniak

Francja proponuje nam atomowe partnerstwo

ENERGIA \ Francuski koncern EDF chce być partnerem Polski na każdym etapie programu jądrowego, od początku do końca. Francuzi zapowiadają wsparcie swojego rządu, rozwiązania finansowe oraz włączenie Polski w łańcuchy dostaw.

Vakis Ramany, wiceprezes EDF, oświadczył podczas kongresu EuroPOWER, że francuski koncern zamierza przedstawić Polsce ofertę z technologią reaktorów EPR, która obejmuje zamówienia, inżynierię, szkolenia zasobów ludzkich, współpracę przemysłową, w tym włączenie polskiego przemysłu w łańcuchy dostaw dla projektów EPR czy wsparcie w fazie operacyjnej elektrowni jądrowych.

Ramany przypomniał, że 35 polskich firm już pracowało przy budowach reaktorów EPR, więc przemysł z Polski ma pewne doświadczenia z francuską technologią. – Tylko my możemy przedstawić ofertę w pełni zintegrowaną – zapewnił, podkreślając, że EDF ma pełne wsparcie rządu Francji.

Według wiceprezesa EDF obecność sprawdzonego partnera poprawia finansową stronę polskiego projektu, a francuski rząd wesprze

go dodatkowo kredytami eksportowymi. Jak zaznaczył, inwestorzy muszą mieć jasną wizję przyszłych przychodów generowanych przez elektrownie jądrowe i dlatego należy je pokazać w modelu finansowym. – Takim modelem był kontrakt różnicowy dla elektrowni Hinkley Point C w Wielkiej Brytanii – wskazał Ramany.

Polski rząd oczekuje, że partner w programie jądrowym obejmie 49 proc. udziałów w specjalnej spółce, dostarczy odpowiedniego finansowania i będzie uczestniczył nie tylko w budowie, ale i eksploatacji elektrowni jądrowych. Polska podpisała międzyrządową umowę z USA, zgodnie z którą amerykańskie firmy mają w 2022 r. złożyć swoją ofertę. Polskim projektem jądrowym zainteresowana jest także Korea Południowa.

(jak, PAP)

KONCESJA NA WYDOBYCIE WĘGLA W TUROWIE PRZEDŁUŻONA DO 2044 R.

KOPALNIE \ Minister klimatu i środowiska Michał Kurtyka przedłużył do 2044 r. termin obowiązywania obecnej koncesji na wydobywanie węgla brunatnego i innych kopalin ze złoża Turów. Jak dodał resort, decyzja ta odpowiada interesowi publicznemu, ponieważ pozwala na dalsze funkcjonowanie lokalnej elektrowni zapewniającej kilka procent krajowego zapotrzebowania na energię elektryczną.

GOSP...

15

ROLNICTWO \ Największy kryzys w historii polskiego drobiarstwa

Fatalne żniwo ptasiej grypy

Tegoroczna epidemia grypy ptaków jest niezwykle groźna. Do tej pory w Polsce wykryto 264 ogniska tej choroby i zlikwidowano już ok. 10 mln sztuk drobiu. Najbardziej dotkniętymi epidemią województwami są wielkopolskie i mazowieckie, w których produkuje się prawie połowę polskiego drobiu.

Lucyna Piwowska

Wirus H5N8 powodujący gripę ptaków trudniej się rozprzestrzenia i łatwiej ginie w wyższych temperaturach, tymczasem w naszym kraju panowały niskie temperatury. – Zbliżamy się niestety do 10 mln zakażonych sztuk. To co nas martwi, to fakt, że duża liczba tych przypadków dotyczy stad reprodukcyjnych. Wśród nich mamy już 1,1 mln sztuk – powiedział Dariusz Goszczyński, dyrektor generalny Krajowej Rady Drobiarstwa. – Mam nadzieję, że wraz z poprawą pogody tych przypadków będzie o wiele mniej – dodał.

Polskie drobiarstwo zmagając się obecnie z największym

kryzysem w swojej historii. Oprócz problemów związanych z gripą ptaków krajowi hodowcy oraz przetwórcy mięsa drobiowego muszą borykać się z obostrzeniami z powodu pandemii koronawirusa, wzrostem cen pasz i opakowań. Ponadto branża napotyka na niechęć partnerów handlowych do renowacji umów, tak aby odpowiadały one obecnym warunkom rynkowym.

– Przez lata nasza branża pracowała nad wydajnością, automatyzowaliśmy wszelkie procesy, mamy bardzo nowoczesną bazę produkcyjną. Dzięki temu ceny drobiu w Polsce należą do najniższych w Europie. Nie ma praktycznie takiego kraju, w którym konsumenci mogą kupować drób po takich

Duża liczba przypadków ptasiej grypy dotyczy stad reprodukcyjnych | fot. Pixabay/d

cenach. We wspólnym interesie konsumentów, branży i dystrybutorów leży odzwierciedlenie tej trudnej sytuacji w cenach sprzedaży produktów – podkreślił Adam Sojka, wiceprezes Krajowej Rady Drobiarstwa.

W ocenie prezesa KRD Piotra Kulikowskiego ten rok dla polskiego drobiarstwa jest niezwykle trudny, bo wystą-

piły w nim skrajne zjawiska – nadprodukcja i problemy ze sprzedażą drobiu, a obecnie rosnący popyt i brak podaży drobiu. – W związku z tym potrzebujemy pomocy. Wiemy, że w ramach unijnego budżetu są zarezerwowane środki na tego typu sytuacje. Potrzebujemy wsparcia rządu, aby program odszkodowawczy przeprowadzić

sprawnie i skutecznie – podsumował Kulikowski.

Polska jest największym producentem oraz jednym z największych eksporterów mięsa drobiowego w Unii Europejskiej. Ponad połowa krajowej produkcji jest przeznaczona na rynki zagraniczne.

(PAP)

2 OPINIE

3 TEMAT DNIA

4-7

POLSKA

8-9

SPOŁECZEŃSTWO

10

OBRONA NARODOWA

11-16

REKLAMA

GOSPODARKA

18

PRAWO

20-21

PUBLICYSTYKA

22-23

ŚWIAT

24

PODRÓŻE

25

KULTURA

26-27

SPORT

28

LIZEM

ROK 2020 ZAKOŃCZONY TYTUŁEM „BANK OF THE YEAR IN POLAND”

Już po raz szósty w historii magazyn „The Banker” przyznał PKO Bankowi Polskiemu główną nagrodę w kategorii „Bank of the Year in Poland”. Dzięki innowacyjności i stawianiu na digitalizację udało się nam stworzyć usługi bankowe przyjaźniejsze użytkownikom.

PKO Bank Polski otrzymał nagrodę „Bank of the Year 2020 in Poland”, przyznaną przez brytyjski miesięcznik „The Banker” należący do grupy Financial Times, za m.in. innowacyjne rozwiązania technologiczne, rozwój aplikacji mobilnej IKO, wykorzystanie technologii blockchain oraz utworzenie Chmury Krajowej.

www.pkobp.pl, infolinia: 800 302 302 brak opłat dla numerów krajowych na terenie kraju;
w pozostałych przypadkach opłata zgodna z taryfą operatora, +48 81 535 60 60 opłata zgodna z taryfą operatora

fot. Pixabay/d

KANADYJSKIE BOBRY PRZEGRYZŁY ŚWIATŁOWÓD

INTERNET \ Połowa mieszkańców miejscowości Tumbler Ridge w Kolumbii Brytyjskiej (Kanada) straciła dostęp do internetu i sieci komórkowej, ponieważ bobry przegryzły światłowodowy kabel. Zwierzęta wykorzystały przewód i jego osłonę do budowy żeremi.

16

PIĄTEK 30 KWIEŚNIA-
PONIEDZIAŁEK 3 MAJA 2021
gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl

TRANSPORT \ Od jesieni trzy razy w tygodniu rejsy na wystawę Expo w Dubaju

Przybywa lotniczych połączeń

Polskie Linie Lotnicze LOT powiększają siatkę połączeń. Samoloty narodowego przewoźnika od jesieni będą latały do Dubaju, który będzie gospodarzem wystawy Expo 2020 przeniesionej na ten rok z uwagi na pandemię. Przybywa także rejsów zagranicznych przewoźników z regionalnych portów lotniczych.

Marek Wojciechowski

Od 19 września znajdujące się we flocie LOT boeingi 737-800 NG i boeingi 787 dreamliner będą startowały z Lotniska Chopina w Warszawie trzy razy w tygodniu (wtorki, czwartki i niedziele), aby wylądować w największym porcie lotniczym w Dubaju – Dubai International Airport. Rejs potrwa ok. 6 godzin.

Połączenie do największego miasta Zjednoczonych Emiratów Arabskich PLL LOT zainaugurują tuż przed światowym Expo 2020. Przypomnijmy, że od 1 października do 31 marca 2022 r. stolica ZEA będzie gospodarzem wystawy Expo 2020 przeniesionej w ub.r. ze

względu na pandemię. Rejsy do Dubaju będą dostępne przez całą zimę.

W wakacyjnej siatce połączeń PLL LOT z Krakowa znalazły się: stolica Albanii Tirana, Dubrownik (Chorwacja) oraz greckie wyspy Rodos i Korfu. Nowe trasy pojawiają się w rozkładzie lotów Kraków Airport z końcem czerwca. Pasażerowie będą mogli skorzystać z lotów raz w tygodniu, do przełomu września i października.

Zagraniczni przewoźnicy również zwiększają liczbę połączeń. British Airways uruchomi połączenia z Gdańska i z Wrocławia do Londynu na lotnisko Heathrow. Brytyjski przewoźnik wraca do Gdańska po 20 latach, bo od kwietnia 1998 r. do października 2001 r. latał

LOT oferuje rejsy dreamlinerami na światową wystawę Expo w Dubaju | fot. Filip Błażejowski/Gazeta Polska

do Londynu, ale na lotnisko Gatwick. Pierwsze w historii połączenie Gdańsk z lotniskiem Heathrow zostanie zainaugurowane 2 lipca. Loty będą realizowane do 26 września trzy razy w tygodniu: w środy, piątki i niedziele.

– Uruchomienie regularnych lotów na lotnisko Heathrow to szansa dla pasażerów na wiele lotów międzynarodowych i między-

kontynentalnych. Liczymy na to, że brytyjscy turyści teraz jeszcze chętniej będą odwiedzać Gdańsk i Pomorze. To także wydarzenie ważne dla branży morskiej, która wysyła swoich pracowników do portów na całym świecie, oraz szansa na rozwój kontaktów biznesowych w wielu innych sektorach – powiedział Tomasz Kloskowski, prezes Portu Lotniczego Gdańsk.

Z kolei na trasie Port Lotniczy Wrocław – Londyn-Heathrow nowe połączenie samolotami British Airways będzie realizowane od 1 lipca do 26 września, dwa razy w tygodniu: w czwartki i niedziele. Największy tani przewoźnik Europy Ryanair, który założył nową bazę w stolicy Łotwy, doleci od października z Rygi do Krakowa i portu Warszawa-Modlin.

Rośnie zadłużenie handlu

FINANSE \ Wprowadzone w związku z pandemią obostrzenia w działalności placówek handlowych odbiły się negatywnie na finansach sektora handlowego. W ciągu roku zadłużenie branży wzrosło o blisko 245 mln zł i wynosi obecnie ponad 2,1 mld zł – wynika z danych Krajowego Rejestru Długów Biura Informacji Gospodarczej.

Według szacunków Polskiej Rady Centrów Handlowych w minionym roku ruch klientów tylko w centrach handlowych był o niemal 1/3 mniejszy niż rok wcześniej. A obroty placówek handlowych i usługowych spadły o 26 proc. Nawet w przypadku sprzedawców żywności w centrach, w których sklepy były stale otwarte, zanotowano spadek o 5 proc.

Z kolei z danych Polskiej Izby Handlu dotyczących supermarketów powyżej 300 mkw. wynika, że tylko w pierwszym półroczu pandemii sprzedaż spadła w sumie o 2 proc. Znacznie lepiej poradziły sobie sklepy małego formatu, o powierzchni nieprzekraczającej 300 mkw. W pierwszych sześciu miesiącach pandemii ich łączne obroty były o 6 proc. wyższe niż przed rokiem, mimo że liczba transakcji spadła w tym czasie o 16 proc.

Z powodu utrudnień w handlu i skutków pandemii wielu sprzedawców zaczęło przenosić swoją działalność do internetu. Z analizy firmy doradczej PwC wynika, że łączna sprzedaż online w 2020 r. urosła o 35 proc. w porównaniu z rokiem 2019.

Stabilna sytuacja małych podmiotów handlowych i rozwój e-commerce nie uchroniły branży przed problemami finansowymi. – Łączne zadłużenie handlu wzrosło o 245 mln zł, jednak warto zauważyć, że gdyby nie dobre wyniki małych sklepów, dług mógłby być jeszcze większy. Myślę, że nadchodzące miesiące powinny przynieść poprawę sytuacji branży jako całości – komentuje Adam Łącki, prezes zarządu Krajowego Rejestru Długów. – Rosnąca liczba zaszczepionych osób, a tym samym malejąca liczba zakażeń, wciąż ni-

skie bezrobocie i znaczne oszczędności gospodarstw domowych to czynniki, które pozwalają na prognozowanie wzrostu konsumpcji wewnętrznej. Nie można też nie wspomnieć o ogromnej potrzebie wśród konsumentów odreagowania miesięcy ograniczeń, co będzie dodatkowym pozytywnym bodźcem dla wzrostu sprzedaży – dodaje Łącki.

Handel ma duży kłopot z kontrahentami, którzy nie płacą swoich faktur. Dłużnicy są im winni ponad 1,4 mld zł. To wartość, która odpowiada blisko dwóm trzecim sumy łącznego zadłużenia branży handlowej. Dodatkowo, w przypadku hurtowni, które sprzedają towar detalistom, pojawia się też problem wewnętrznych długów branży. Te ostatnie w sektorze handlowym wynoszą 352 mln zł.

..... (ar)

Żywnościowy plan awaryjny dla mieszkańców UE

ROLNICTWO \ Komisja Europejska planuje wprowadzić mechanizm reagowania na kryzysy żywnościowe, tzw. plan awaryjny. Ma on zapewnić mieszkańcom UE bezpieczeństwo dostaw żywności na wypadek kryzysu, np. epidemii.

Plan awaryjny ma powstać w ramach strategii „Od pola do stołu”, stanowiącej część Europejskiego Zielonego Ładu. Założeniem tego planu jest poprawa stanu gotowości na wszelkie rodzaje kryzysów, które mogłyby istotnie wpłynąć na bezpieczeństwo żywnościowe w UE.

W planie są ujęte działania w różnych obszarach mających wpływ na system żywnościowy, takich jak rolnictwo, rybołówstwo, bezpieczeństwo żywnościowe, siła robocza, zdrowie, kwestie transportu itd. Obecnie KE zbiera propozycje rozwiązań w tym zakresie poprzez opublikowaną na jej stronach ankietę, którą wszyscy zainteresowani – podmioty działające w systemie żywnościowym UE – mogą wypełnić i przesłać do 3 maja br.

Jak poinformowała Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych,

plan awaryjny został zaprezentowany na posiedzeniu unijnych organizacji rolniczych Copa. Zdaniem należących do niej polskich organizacji ustanowienie takiego planu kryzysowego jest bardzo ważne szczególnie dla polskich rolników, którzy są znaczącymi eksporterami żywności, a wszelkie problemy z jej sprzedażą odbijają się na krajowym rynku w postaci spadku cen skupu.

Według KE bezpieczeństwo żywnościowe UE musi być zapewnione w każdej sytuacji, a zwłaszcza w czasach kryzysu. Dostawy żywności muszą być wystarczająco duże, zróżnicowane i bezpieczne, a dostarczana żywność ma być zdrowa i bogata w składniki odżywcze, przystępna cenowo i zrównoważona.

..... (lus, PAP)

2
OPINIE

3
TEMAT DNIA

4-7
POLSKA

8-9
SPOŁECZEŃSTWO

10
OBROŃ NARODOWA

11-16

GOSPODARKA

18
PRAWO

20-21

PUBLICYSTYKA

22-23

ŚWIAT

24

PODRÓŻE

25

KULTURA

26-27

SPORT

28

LIZEM

PATRIOTYZM
GOSPODARCZY

/CZYTAJ BEZPŁATNIE/

WYDANIE DOSTĘPNE POD ADRESEM

gpcodziennie.pl/PG

W wielu społeczeństwach kobiety pracują niemal we wszystkich dziedzinach życia. Winny one jednak mieć możliwość wykonywania w pełni swoich zadań zgodnie z właściwą im naturą, bez dyskryminacji i bez pozbawienia możliwości podjęcia zatrudnienia, do jakiego są zdolne.

NIERÓWNOŚĆ PŁACOWA \ Fakty i mity

Prawdziwa dyskryminacja w imię walki z luką płacową

Różnica w poziomie wynagrodzeń kobiet i mężczyzn często bywa przedstawiana jako przejaw dyskryminacji. Ten jakże popularny w debacie publicznej temat jest zwykle prezentowany w sposób zideologizowany, a przez to uniemożliwiający merytoryczną dyskusję. Instytucje międzynarodowe, deklarując walkę z dyskryminacją, dążą de facto do wyeliminowania wszelkich różnic między kobietami a mężczyznami. To z kolei może prowadzić do faktycznej dyskryminacji, gdzie jako czynnik decydujący o zatrudnieniu i wynagrodzeniu uznawana będzie płeć pracownika, a nie jego kompetencje. Ponadto badania pokazują, że w Polsce luka płacowa należy do najmniejszych w Europie, a odsetek kobiet na stanowiskach kierowniczych jest jednym z najwyższych. Temu zagadnieniu poświęcony został ostatni raport Instytutu Ordo Iuris.

Filip Bator

Ordo Iuris

Dążenie do eliminacji luki płacowej (gender pay gap) oraz wszelkich przejawów nierówności w zatrudnieniu to jedno z założeń Strategii na rzecz równouprawnienia płci na lata 2020–2025 opublikowanej przez Komisję Europejską.

Komisja Europejska w walce o równość

W teorii jest to zgodne z traktatami rzymskimi, a konkretnie z zasadą niedyskryminacji wyrażoną w art. 119 traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Gospodarczą. Podobne założenia znajdują się też w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej czy w Karcie praw podstawowych. W świetle tych przepisów dopuszczalne są jednak sytuacje różnicowania wynagrodzenia w przypadkach, w których wykonywana praca nie jest jednakowa, jest wykonywana w różnym wymiarze czy też z przerwami. W przypadku różnic między płacami kobiet i mężczyzn ten fakt ma istotne znaczenie, o czym więcej w dalszej części.

Wyliczeniami dotyczącymi gender pay gap zajął się Eurostat. Według danych tej agencji z 2019 r. różnica przeciętnego wynagrodzenia brutto w różnych krajach Unii Europejskiej wynosiła średnio 14,1 proc. W Polsce ten wskaźnik był znacznie niższy i stanowił 8,5 proc. Stawia to nasz kraj w czołówce państw z najmniejszą luką płacową. Spośród 27 krajów UE niższy wskaźnik notują tylko Słowenia, Belgia, Włochy, Rumunia i Luksemburg. Gender pay gap jest wyższy od unijnej średniej w krajach takich jak Francja czy Niemcy.

Jak wyliczyć lukę płacową?

Krytycznie należy się odnieść jednak do metodologii wyliczania luki płacowej.

W walce z luką płacową wysoką rangę nadaje się płci, czyli czynnikowi, który z punktu widzenia gospodarki jest praktycznie nieistotny w porównaniu z kompetencjami i wydajnością pracowników | fot. Pixabay/d

Definiuje się ją zwykle jako różnicę w poziomie całkowitych zarobków lub wynagrodzenia godzinowego kobiet i mężczyzn, nie uwzględniając jednak faktu, że poszczególni pracownicy zatrudnieni są w różnych sektorach gospodarki czy na różnych stanowiskach. Taki wskaźnik nie ma więc nic wspólnego z określoną w unijnych traktatach koncepcją równej płacy za taką samą pracę. Pozwala jedynie na porównanie przeciętnych ścieżek kariery zawodowej kobiet i mężczyzn.

W związku z tym wielu autorów podejmowało próbę wyliczenia różnicy w poziomie wynagrodzeń, co weszło do literatury pod nazwą skorygowanej luki płacowej. Uwzględnia ona inne czynniki mające wpływ na gender pay gap, takie jak sektor zatrudnienia, zawód czy wykształcenie. Ma ona określać, jaka część luki płacowej wynika z cech pracownika i wykonywanej przez niego pracy, a jaka jest zależna od pozostałych uwarunkowań. Ta metoda jest jednak obciążona licznymi słabościami, takimi jak nieuwzględnienie wszystkich zmiennych decydujących o wynagrodzeniu czy wzięcie pod uwagę zmiennych korygujących o wątpliwym

związku z poziomem luki. Ponadto sami autorzy opracowań dotyczących luki skorygowanej podkreślają, że otrzymanej wartości nie można interpretować jako efektu dyskryminacji.

Jak zatem zbliżyć się do właściwego wyliczenia różnicy w poziomie płac? Należałoby w tym celu zestawzić kobietę i mężczyznę, którzy nie tylko pracują w tym samym sektorze gospodarki i na takich samych stanowiskach, posiadają dokładnie taki sam zakres obowiązków i wymiar czasu pracy, ale nawet są zatrudnieni w tej samej firmie. Nawet jednak taki zabieg nie dałby w 100 proc. miarodajnego porównania. Dochodzą do tego bowiem indywidualne cechy pracownika, takie jak jego umiejętności, tempo pracy, intuicja, wiedza i doświadczenie, a także warunki panujące w przedsiębiorstwie, w którym pracuje, jak np. kultura organizacyjna. Wydaje się oczywiste, że nawet jeśli pracownicy otrzymają wynagrodzenie za taki sam wymiar czasu pracy, nie oznacza, że w tym samym czasie wykonają faktycznie taką samą ilość pracy lub zrealizują zadania mające identyczną wartość dla pracodawcy.

Dyskryminacja matek pod pozorem walki z nierównościami

Łatwo zatem wywnioskować, że środowiska (głównie lewicowe), które poprzez eliminację gender pay gap chcą zwalczać dyskryminację, dążą de facto do maksymalizacji aktywności zawodowej kobiet, zwiększenia wymiaru czasu ich pracy oraz zatrudnienia w branżach i zawodach najczęściej wybieranych przez mężczyzn. Takie działanie jest jednak sprzeczne z rzeczywistymi preferencjami i predyspozycjami większości kobiet. Uderza to przede wszystkim w macierzyństwo i pracę opiekuńczą-wychowawczą. Badania opinii publicznej pokazują, że kobiety znacznie częściej byłyby skłonne do rezygnacji z pracy zawodowej w sytuacji, gdy wynagrodzenie ich męża lub partnera pozwalałoby na utrzymanie rodziny. Ponadto więcej kobiet niż mężczyzn deklaruje chęć pracy w niepełnym wymiarze oraz że elastyczność pracy jest dla nich ważniejsza niż poziom zarobków. Wyższy jest natomiast odsetek mężczyzn skłonnych do pracy w weekendy i święta oraz do nadgodzin.

Co również istotne, kobiety najczęściej mają większe predyspozycje do pracy związanej

z naukami humanistycznymi, medycznymi czy społecznymi, co odzwierciedla ich uzdolnienia i preferencje. Zatem faktycznym przejawem dyskryminacji jest dążenie do wprowadzenia norm regulujących zatrudnienie kobiet i mężczyzn w poszczególnych profesjach, czego chciałaby m.in. wspomniana wcześniej strategia Komisji Europejskiej. O zatrudnieniu nie będą bowiem w takiej sytuacji decydowały kompetencje pracowników, lecz ich płeć. Mimo że w Polsce nie wprowadzono tego typu rozwiązań, wskaźnik kobiet na stanowiskach kierowniczych w naszym kraju należy do najwyższych w Unii Europejskiej. Badania Eurostatu pokazują, że w trzecim kwartale 2020 r. kobiety zajmowały 44 proc. takich stanowisk. Większy wskaźnik zanotowała jedynie Łotwa (45 proc.). Czołówkę tego rankingu stanowią kraje Europy Środkowo-Wschodniej – za Polską plasują się Bułgaria, Węgry i Słowenia. Wskaźnik poniżej średniej unijnej (34 proc.) występuje m.in. w Niemczech (31 proc.), Włoszech i Luksemburgu (28 proc.) czy Holandii (26 proc.).

Polityka również „ofiara” KE

Strategia Komisji zakłada także „osiągnięcie równowagi płci w procesie decyzyjnym i w strategiach politycznych”. KE ma zamiar wspierać kraje, które zdecydują się na działania idące w tym kierunku. Od tego zależne ma być również przyznawanie środków z budżetu unijnego. Oznacza to nadanie kompetencjom polityków roli co najmniej drugoplanowej. Działania Komisji wkraczają jednocześnie daleko w zakres wyłączny państwem członkowskim.

Walka z luką płacową i wszelkimi przejawami nierówności między kobietami i mężczyznami odbywa się zwykle pod hasłami troski o prawa kobiet. Wyrażnie widać jednak, że narracja ta opiera się na ignorowaniu rzeczywistych wyborów i predyspozycji większości kobiet. Wysoką rangę nadaje się w tym przypadku płci, czyli czynnikowi, który z punktu widzenia gospodarki jest praktycznie nieistotny w porównaniu z kompetencjami i wydajnością pracowników. Szkodliwość takiego sposobu myślenia pokazuje przykład krajów Europy Zachodniej, gdzie walec równości jest rozpędzony znacznie bardziej niż w Polsce, a sytuacja kobiet pod względem różnicy w wynagrodzeniach czy zajmowaniu kierowniczych stanowisk jest znacznie gorsza niż w Polsce.

WRAP ZA 5 ZŁ

GDY TANKUJESZ
ZA MIN. 100 ZŁ*

* Promocja trwa 1-30 kwietnia 2021 r. i dotyczy zarejestrowanych użytkowników karty VITAY i aplikacji ORLEN VITAY oraz osób płacących ORLEN PAY, kartą flotową lub e-kartą flotową. Oferta promocyjna dotyczy tylko wybranych stacji. Regulamin i lista stacji, na których można zrealizować kupon promocyjny dostępne są na stacjach oraz na www.stopcafe.pl.

FELIETON \ Powstanie pierwszy film dokumentalny poświęcony założeniom polityki zagranicznej Lecha Kaczyńskiego

Pomniki niechciane

Wszyscy jak kania dżdżu wyglądamy końca pandemii, a choć wszelkiej maści „specjaliści”, którzy zrobili na niej medialną karierę, straszą nas, że „już nigdy nie będzie tak jak przedtem”, zdrowy rozsądek i jako taka wiedza historyczna podpowiadają, że nie grozi nam żadna „nowa normalność”, bo ludzkość wielokrotnie podnosiła się z o wiele gorszych klęsk. Nawet gdy była to istotnie kara Boża za grzechy, o czym dziś niemodnie mówić, jak popop, to z jego odmetów wylaniała się z Bożą pomocą zawsze ta sama „stara normalność” oparta na tych samych, bo wiecznych, zasadach ujętych w dziesięciorgu przykazań.

Jerzy Lubach

Innej nam wcale nie potrzeba, choćby wszyscy możni tego świata, czytaj: zarażone lewactwem medialne rekiny, sprzysięgli się, by korzystając z wprowadzonych pandemicznych ograniczeń, utrwalić ten stan, fundując nam „normalność” w orwellowskim stylu, gdzie „fałsz” oznacza „prawdę”, a „niewola” – „wolność”.

Pandemijny półkownik o prezydencie Kaczyńskim

Dla mnie pierwszą jaskółką powrotu „normalnej” normalności stało się podjęcie prac nad filmem dokumentalnym, który miałem rozpocząć w ubiegłym roku, ale pandemijne obostrzenia sparaliżowały jego produkcję, choćby dlatego, że nie mogliśmy polecieć na zdjęcia do Gruzji. Dlaczego akurat tam? Bo film będzie nosił tytuł „Prometeusz polski – Lech Kaczyński i Gruzja”. Piszę o tym nie po to, by się lansować jako reżyser, bo skromnie powiem, że tego nie potrzebuję, choć miło mi będzie, gdy moi Czytelnicy powiększą liczbę moich Włóczęgów. Chcę na przykładzie perypetii z powstawaniem filmu pokazać, że moja stała teza felietonów dla „Gazety Polskiej Codziennie”, czyli „wszystko się łączy ze wszystkim”, naprawdę ma rację bytu.

Oto w „państwie PiS” przez 11 lat od katastrofy smoleńskiej nie powstał ani jeden film dokumentalny poświęcony założeniom polityki zagranicznej Lecha Kaczyńskiego zabitego – tak już po filmie Ewy Stankiewicz i filmowym wykładzie raportu komisji Macierewicza wolno, a nawet trzeba mówić – przez nieznanych na razie sprawców. A przecież elementarna logika wskazuje, że skoro był to zamach, to jego sprawcy działali na zlecenie tego samego – wedle

Autor przy pomniku prezydenta Lecha Kaczyńskiego w Tbilisi | fot. Jerzy Lubach

określenia prezydenta USA Bidena – zabójcy, który zlecał także inne zbrodnie. Niektóre z nich odbywały się cichaczem, jak masowy pomór niezależnych dziennikarzy rosyjskich usiłujących pisać prawdę, których symbolem stała się Anna Politkowska, zamordowana jak dziesiątki jej kolegów przez moskiewskich „nieznanych sprawców”, czy zabójstwa ujawniających kremlowskie zbrodnie emigrantów jak Aleksandr Litwinienko, inne demonstracyjnie, jak zabicie w biały dzień tuż obok Kremla opozycyjnego przywódcy Borysa Niemcowa, a niedawno próba otrucia jego następcy, Aleksieja Nawalnego.

Wdzięczność Tbilisi i niesmak „estetów”

Do tej ostatniej kategorii morderstw politycznych należy bez wątpienia zamach na polskiego prezydenta, który ośmielił się czynnie przeciwstawić imperium w 2008 r., swą desperacką misją do Tbilisi ratując Gruzję przed całkowitym podbojem przez Rosję. Natychmiast po smoleńskiej „katastrofie”, jak kazała nazywać tę tragedię ekipa Tuska, dzwonił do mnie przyjaciele z różnych krajów ujarzmionych niegdyś przez Ro-

sję i wszyscy byli zgodni, że śmierć Lecha Kaczyńskiego była zemstą Kremla właśnie za ową interwencję w obronie jednego z nich. A mówili mi to nie tylko Gruzini, ale i przerażeni mieszkańcy Ukrainy, Estonii czy Łotwy, dobrze pamiętający prorocze, jak się już w 3 lata po Smoleńsku okazało, słowa prezydenta wygłoszone na wiecu w Tbilisi w 2008 r.: „Wiemy świetnie, że dziś Gruzja, jutro Ukraina, a później może i czas na mój kraj, na Polskę!”.

Donoszę uprzejmie, że w siódmym roku rządów Zjednoczonej Prawicy przebiecie tego tematu jako projektu filmowego szło nader opornie, a w rzekomo „opanowanym przez PiS” Polskim Instytucie Sztuki Filmowej, do którego mój producent zwrócił się o dotację, eksperci – reżyserzy – odmówili wsparcia finansowego dla filmu stosunkiem głosów 3 do 2.

Tak wyglądają sympatie tego środowiska, z którym mam przyjemność nie utrzymywać stosunków towarzyskich. Uratowała nas decyzja szefa PISF, który zgodnie ze statutem ma prawo wbrew ekspertom przyznawać dotację, co też uczynił. Nawiasem mówiąc, obsesyjnie powtarzającym się w tyradach oponentów wątkiem było,

że nasz film będzie jeszcze jednym „pomnikiem” Lecha Kaczyńskiego, które są tak ohydne, że ranią poczucie estetyczne moich wyrafinowanych kolegów filmowców. Jak to możliwe? Cytując słynnego autora X muzy Karola Irzykowskiego: „Pytam was o to, abyście przypadkiem wy mnie o to samo nie zapytali”.

Pierwszy pomnik prezydenta nie powstał bynajmniej w Polsce, gdzie Tuszkowi poplecznicy opluwali jego pamięć, ale właśnie w stolicy Gruzji, Tbilisi. Już w drugą rocznicę jego śmierci, 10 kwietnia 2012 r., wdzięczni Gruzini wystawili Lechowi Kaczyńskiemu pomniczek na skwerze przylegającym do ulicy także ochrzczonej jego imieniem, a stanowiącej przedłużenie alei George’a Busha wiodącej z lotniska do centrum miasta.

Prometejski sojusz polsko-kaukaski

Miałem okazję z bliska obserwować zabiegi prezydenta zmierzające do włączenia państw kaukaskich – Gruzji i Azerbejdżanu – do świata zachodniego, który dałby im gwarancję bezpieczeństwa przed agresywnym rosyjskim sąsiadem w postaci członkostwa w NATO. Te plany sparaliżował sprzeciw głów-

nych wielbicieli Rosji w UE, Francuzów, którzy wspólnie z Holendrami zablokowali wyznaczenie Gruzji tzw. mapy do paktu, a prezydent Sarkozy najwyraźniej z aprobatą Unii pomknął w 2008 r. nie do Tbilisi, by ją ratować wraz z Lechem Kaczyńskim, ale do Moskwy, by sankcjonować jej zdobycze – po dziś dzień 25 proc. terytorium Gruzji jest okupowane przez wojska rosyjskie.

Wizja poległego polskiego prezydenta miała zresztą o wiele szerszy wymiar niż tylko włączenie Kaukazu do struktur transatlantyckich i europejskich, w istocie stwarzał on załączki wielkiego projektu prometejskiego znanego jako Między morze, którego autorem był Józef Piłsudski. Nie piszę „marszałek”, idea ta zrodziła się bowiem w jego umyśle dużo wcześniej, niż został marszałkiem czy naczelnikiem państwa. Za najstarszą bowiem definicję prometeizmu uznaje się słowa Piłsudskiego z memoriału złożonego Japończykom w Tokio 13 lipca 1904 r., w którym za cel polityczny Polski uznawał on „rozbięcie państwa rosyjskiego na główne części składowe i usamowolnienie przemocą wcielonych w skład Imperium krajów”. Po objęciu sterów nawy państwowej Rzeczypospolitej odrodzonej w 1918 uczynił wszystko, co było w jego mocy, by się tą wolnością dzielić z innymi. Wyrazem tego było konsekwentne dążenie do wspomżenia tych państw, które niepodległość podobnie jak Polska odzyskały (lub uzyskały) w wyniku rozpadu więzienia narodów, czyli Imperium Rosyjskiego.

Mniej znanym przejawem idei prometejskiej była częściami udana próba nawiązania przez Polskę polityczno-militarnych kontaktów z krajami kaukaskimi, którym również zagrażał sowiecki imperializm. W przeddzień „wyprawy kijowskiej” w kwietniu 1920 r. wysłannik Piłsudskiego Tytus Filipowicz podpisał w imieniu RP wojskowo-polityczny układ sojuszniczy z Gruzją!

Ten sojusz próbował odrodzić Lech Kaczyński w geopolitycznej skali, co urzeczywistnia się dopiero w całe lata po jego śmierci w postaci Inicjatywy Trójmorza. I także o tym aspekcie wizji prezydenta będzie nasz film, a jeśli okaże się kolejnym – zasłużonym zresztą śmiercią na polu boju – pomnikiem, to wcale się nie zmartwię wbrew zgorszeniu panów „estetów”.

Grzegorz z Nazjanzu

(330–390) patriarcha Konstantynopola, święty Kościoła katolickiego i prawosławnego, ojciec i doktor Kościoła

|| Czy więc nie będziemy się musieli wstydzić, że za to, co już otrzymaliśmy i czego się jeszcze spodziewamy, nie byliśmy zdolni nawet do tego jednego, by odwzajemnić się miłosierdziem? ||

PUBL...

21

Krzysztof Wołodźko

Dotychczasowe deklaracje rządu są bardzo źle przyjmowane przez całe środowisko OzN, nie tylko przez jego część skupioną wokół Iwony Hartwich z Koalicji Obywatelskiej. Posłanka potrafi jednak zainteresować sobą media. Cichych się nie słucha – ta prawda dotyczy nie tylko naszej polityki. Nic więc dziwnego, że media znów zwróciły na nią uwagę, gdy na sejmowym korytarzu próbowała zakrzyczeć premiera Mateusza Morawieckiego, tuż po jego spotkaniu z Lewicą.

Choroba i samotność

Dlaczego przeważająca część osób z niepełnosprawnościami, ich rodziców i opiekunów walczy o priorytetowe szczepienia? Przede wszystkim dlatego, że niepełnosprawność intelektualna to znacznie wyższe w porównaniu z resztą populacji ryzyko ciężkiego przebiegu i zgonu z powodu COVID-19. Tak wynika choćby z brytyjskich badań: ryzyko śmierci jest aż 30-krotnie wyższe w porównaniu do zdrowych rówieśników. I to wśród osób młodszych, w wieku 18–34 lata. A w Polsce to ostatnia grupa wiekowa przewidziana do szczepienia.

Problemem jest i to, że osoby z niepełnosprawnościami cierpią zwykle również z powodu chorób współistniejących. Istotnym problemem są dla nich trudności z komunikacją i funkcjonowaniem społecznym. Nie trzeba większej wyobraźni, by zrozumieć, że leczenie szpitalne jest dla nich o wiele trudniejsze – z powodów psychicznych, intelektualnych, ze względu na utrudnione relacje z ludźmi. Znacznym problemem jest choroba i śmierć ich najbliższych, którzy się nimi opiekują: cierpienie i samotność to także cena COVID-19, szczególnie w przypadku tych, którzy nie radzą sobie z samodzielnym funkcjonowaniem.

Maria Libura, kierownik Zakładu Dydaktyki i Symulacji Medycznej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, przypomina, że w lutym tego roku rząd przyjął „z fanfarami” Strategię na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami, zapowiadając poprawę dostępu do świadczeń i rehabilitacji. – W czasie pandemii osoby z niepełnosprawno-

SZCZEPIENIA \ Kwestia szczepienia osób z niepełnosprawnościami przebija się do mediów, gdy dochodzi do większej lub mniejszej politycznej awantury

Szansa na dialog

O problemach środowiska osób z niepełnosprawnościami piszę od lat. O tym, że próbuje ono bezskutecznie przekonać rząd do swoich racji w sprawie priorytetowych szczepień, przypominałem niedawno na łamach „Codziennej”. Niestety, mimo apeli rodziców, mimo wsparcia ze strony organizacji III sektora rządzący odsyłają osoby z niepełnosprawnościami do zwykłej kolejki i mówią, że trzeba poczekać na stałą odporność. Czy stanowisko to ulegnie zmianie po zapowiadanych na piątek spotkaniu szefa KPRM ministra Michała Dworczyka z posłanką KO Iwoną Hartwich?

fot. Adobe Stock

|| Dużym wyzwaniem jest to, że dla wielu OzN podstawową formą kontaktów społecznych były przez lata codzienne ośrodki wsparcia, które w pandemii zostały zamknięte. A to oznacza problemy nie tylko dla nich, lecz także dla ich bliskich, którym jest jeszcze trudniej niż „zwykłym rodzicom” godzić obowiązki domowe z zawodowymi. ||

ścią mają utrudniony dostęp do świadczeń zdrowotnych czy rehabilitacyjnych, nawet tych, z których mogły korzystać przed pandemią, a brak szczepień jest dodatkową barierą. To powinny być szczepienia »kokonowe« obejmujące osobę z niepełnosprawnością i jej najbliższych – mówi Libura „Codziennej”.

Wyobraźnia miłosierdzia

Na inny problem zwraca uwagę Katarzyna Roszewska, współprzewodnicząca Polskiego Forum Osób z Niepełnosprawnościami. Szefowa PFOzN podkreśla, że brak szczepień pozbawił

osoby z niepełnosprawnościami możliwości realizacji terapii i rehabilitacji, spowodował stopniową utratę nabytych sprawności i umiejętności. – W przypadku osób z niepełnosprawnością intelektualną, zaburzeniami funkcji poznawczych dochodzi do niezrozumienia zasad bezpieczeństwa, potrzeby dystansu, a do tego agresywne i autoagresywne zachowania wywołane rokiem izolacji – alarmuje w rozmowie z „Codzienną”.

Dużym wyzwaniem jest i to, że dla wielu OzN podstawową formą kontaktów społecznych były przez lata

codzienne ośrodki wsparcia, które w pandemii zostały zamknięte. A to oznacza problemy nie tylko dla nich, lecz także dla ich bliskich, którym jest jeszcze trudniej niż „zwykłym rodzicom” godzić obowiązki domowe z zawodowymi.

Rząd przedstawia swoje racje. Szef sztabu Kancelarii Premiera Rady Ministrów i pełnomocnik ds. programu szczepień Michał Dworczyk przypomniał, że dzięki rekomendacji Rady Medycznej osoby dializowane, osoby po przeszczepach, chorzy w trakcie leczenia onkologicznego i pacjenci wentylo-

wani mechanicznie szczepieni są priorytetowo przeciw COVID-19. „My za każdym razem, kierując się wytycznymi Rady Medycznej i naukowców, odpowiadaliśmy, że najszybsze zaszczepienie całej populacji doprowadzi do tego, że wszyscy będziemy bezpieczni, że wszystkie te osoby przewlekłe chore, również niepełnosprawne, będą bezpieczne” – wyjaśniał polityk.

Warto dodać, że inną perspektywę przyjęły choćby USA i Niemcy. Należą one do krajów, które zrozumiały konieczność priorytetowych szczepień osób z niepełnosprawnościami. To znamienne, że dwa tak różne państwa akurat w tej sprawie podjęły podobne, realne działania na rzecz priorytetowych szczepień OzN.

Jak po grudzie

Środowisko OzN ma jednak poczucie, że rozmowy z rządzącymi idą jak po grudzie – a takich negatywnych doświadczeń nazbierało się niestety dużo przez lata. Szkoda, bo to był i jest naprawdę dobry czas na wyobraźnię miłosierdzia. Rząd, szczególnie ten rząd, nie może być za życiem od wielkiego dzwonu. A jeśli ktoś potrzebuje argumentów ściśle politycznych – to z pewnością obecna sytuacja nie ułatwi w przyszłości politykom Prawa i Sprawiedliwości przekonywania do siebie tej grupy wyborców. Ktoś powie: OzN to nieliczne środowisko. To prawda – ale od paru lat są naprawdę medialni. W momentach politycznych napięć, szczególnie dotyczących spraw społecznych, konfliktów związanych z prawem aborcyjnym w Polsce, spory między rządem Zjednoczonej Prawicy a środowiskiem OzN są błyskawicznie nagłaśniane.

Trudno uwierzyć, że w tym momencie rząd nie jest w stanie wygospodarować puli szczepionek dla OzN i stworzyć dla nich w ramach systemu publicznej ochrony zdrowia odpowiedniego kanału szczepień. Być może się to zmieni po rozmowach ministra Dworczyka z posłanką Hartwich.

Ta z pozoru mała sprawa wiele mówi o kłopotach, z jakimi od dekad zmagają się w Polsce środowiska osób z niepełnosprawnościami, ich rodzin oraz opiekunów i opiekunów. Słabi wciąż pozostają najsłabsi. I każe im się czekać w kolejce jak wszystkim innym, by od wielkiego dzwonu, kolejnym razem, znów uderzyć w retorykę za życiem.

2 OPINIE

3 TEMAT DNIA

4-7

POLSKA

8-9

SPOŁECZEŃSTWO

10

OBRONA NARODOWA

11-16

GOSPODARKA

18

PRAWO

20-21

PUBLICYSTYKA

22-23

ŚWIAT

24

PODRÓŻE

25

KULTURA

26-27

SPORT

28

LIZEM

FRANCJA \ Apel żołnierzy wywołał polityczną burzę w kraju

Wojskowi ostrzegają, rząd karze

Nie milkną głosy oburzenia francuskich władz wobec emerytowanych i czynnych wojskowych, którzy zarzucili im przyzwalanie na rozprzestrzenianie się islamizmu w kraju. Marine Le Pen, która poparła apel, Paryż oskarżył o uleganie pokusie przewrotu wojskowego.

Petar Petrović

Albicla.com/PetarPetrovic

Premier Francji Jean Castex ostro skrytykował apel niebędących w służbie czynnej 20 generałów, ponad stu wyższych oficerów i około tysiąca wojskowych innych rang, opublikowany na łamach konserwatywnego tygodnika „Valeurs Actuelles”. Polityk określił apel jako „sprzeczny ze wszystkimi republikańskimi zasadami, z honorem i obowiązkiem armii”.

Wojskowi zarzucili władzom w Paryżu, że Francja z powodu polityki ustępstw wobec muzułmanów jest na granicy rozkładu, co powoduje, że liczne części kraju zmieniają się w terytoria poddane dogmatom sprzecznym z konstytucją. Przestrzegają przy tym, że jeśli władze nie zareagują, może dojść do wybuchu wojny

W swoim apelu wojskowi wyrażają obawy o los Francji. Tym jednak władze w Paryżu się nie przejmują i wolą karać żołnierzy, zarzucając im nieposłuszeństwo i dążenie do przewrotu w kraju | fot. STEPHANE MAHE/Reuters/Forum

domowej, do której być może przyłączy się wojsko jako obrońca wartości cywilizacyjnych.

Premier Castex oskarżył również szefową skrajnie prawicowej partii Zjednoczenie Narodowe Marine Le Pen o to, że swoim poparciem dla apelu ożywiła „puzystowską tradycję skraj-

nej prawicy”. Zasugerował przy tym, że ma to związek z jej planami wzięcia udziału w przyszłorocznych wyborach prezydenckich.

Autorzy apelu zostali również skrytykowani przez szefa skrajnie lewicowej Francji Nieujarzmionej. Jean-Luc Melenchon zwrócił się wraz z innymi parlamenta-

rystami o wszczęcie postępowania przeciwko sygnatariuszom apelu, oceniając, że jest to wezwanie wojska do nieposłuszeństwa. Z kolei francuska minister obrony Florence Parly już zapowiedziała, że wobec aktywnych wojskowych, którzy podpisali się pod listem, zostaną podjęte odpowiednie kroki.

Afera związana z apelem żołnierzy zbiegła się z przedstawieniem przez francuski rząd projektu ustawy dotyczącej walki z terroryzmem, a także związanych z tym działań wywiadu. Szef MSW Gérald Darmanin zapewnił, że nowe przepisy ułatwią wywiadowi obserwowanie aktywności ekstremistów w internecie. Dzięki temu służby będą miały prawo do posługiwania się algorytmami do śledzenia ekstremistów online, co pozwoli im tropić osoby, które wielokrotnie odwiedziły portale szerzące islamistyczne tezy. Minister wyjaśnił przy tym, że osoby zradykalizowane rządziej komunikują się już za pomocą telefonów, a częściej korzystają z połączeń internetowych. Ujawnił, że od 2017 r. dzięki tropieniu cyfrowych śladów terrorystów udało się zapobiec 35 zamachom.

Autor jest dziennikarzem
Polskiego Radia

Mołdawia bez parlamentu

KISZYNIÓW \ Prezydent Mołdawii Maia Sandu rozwiązała krajowy parlament i ogłosiła przeprowadzenie przedterminowych wyborów na 11 lipca. Działania Sandu były możliwe dzięki zniesieniu stanu wyjątkowego przez mołdawski trybunał konstytucyjny.

Mołdawia znajduje się w głębokim kryzysie politycznym od grudnia ub.r., kiedy doszło do zaprzysiężenia Mai Sandu na prezydenta oraz dymisji rządu mniejszościowego premiera Iona Chicu. Zarówno nowa głowa państwa, jak i blisko z nią związane prozachodnie ugrupowanie Partia Działania i Solidarności (PAS), cieszące się 40-proc. poparciem, od kilku miesięcy podejmowały działania mające doprowadzić do rozwiązania parlamentu i rozpisania przyspieszonych wyborów. W efekcie miał powstać stabilny rząd umożliwiający wprowadzenie wielu reform, w tym związanych z walką z korupcją.

Przeciwna tym pomysłom była mająca najwięcej

mandatów w parlamencie Partia Socjalistów (PSRM), która w sondażach może liczyć na ok. 20-30-proc. poparcie. Aby nie dopuścić do rozwiązania parlamentu oraz rozpisania przedterminowych wyborów w najbliższym czasie, PSRM wspólnie z pozostałymi sojusznikami, czyli Partią Șora i kilkoma innymi deputowanymi, pod pozorem walki z pandemią koronawirusa zdecydowała się na wprowadzenie 31 marca w Mołdawii stanu wyjątkowego.

Decyzja trafiła pod obrady trybunału konstytucyjnego Mołdawii, który uznał ją za niezgodną z ustawą zasadniczą i zniósł stan wyjątkowy. W efekcie prezydent Sandu zdecydowała się na

rozwiązanie parlamentu i rozpisanie przedterminowych wyborów. Odbędą się one 11 lipca. – Ufam, że nasi obywatele wybiorą właściwą drogę do stworzenia rozwiniętego i demokratycznego państwa, w którym ludzie będą mogli żyć w pokoju i dobrobycie – powiedziała Maia Sandu.

Zdaniem Kamila Całusa, eksperta Ośrodka Studiów Wschodnich (OSW), Mołdawię czeka bardzo ostra kampania, w dodatku prowadzona w bardzo specyficznych warunkach (pandemia koronawirusa oraz fakt, że wybory będą miały charakter przedterminowy). – Socjaliści będą łapali się wszelkich możliwych metod, by zdyskredytować swoich przeciwników. Skorzystają też ze wsparcia Rosji (niedawno lider socjalistów Igor Dodon wrócił z Moskwy ze 140 tys. dawek szczepionki Sputnik V). Nie da się także wykluczyć próby obstrukcji samej procedury wyborczej (np. poprzez blokowanie przyznania środków budżetowych na ich przeprowadzenie) – powiedział ekspert w rozmowie z „Codzienną”.

Paweł Kryszczak
Albicla.com/PawełKryszczak

Paszport szczepionkowy coraz bliżej

BRUKSELA \ Eurodeputowani przegłosowali wprowadzenie tzw. unijnego paszportu szczepień, który umożliwi swobodne podróże po Europie. Dokument ma obowiązywać nie dłużej niż 12 miesięcy.

W czwartek na forum Parlamentu Europejskiego odbyła się debata ws. wydawania Europejczykom certyfikatów szczepionkowych, które gwarantowałyby prawo do swobodnego przemieszczania się po Starym Kontynencie. Dyskusję zakończyło głosowanie, podczas którego 540 eurodeputowanych poparło projekt. Przeciwno było 119 urzędników, a 31 wstrzymało się od głosu. W związku z pozytywnym wynikiem głosowania wysocy urzędnicy UE rozpoczną negocjacje nad ostatecznym kształtem regulacji z rządami poszczególnych krajów członkowskich.

Ze względu na zbliżający się letni sezon turystyczny przedstawiciele UE zamierzają osiągnąć porozumienie w tej sprawie w ciągu najbliższych tygodni. Priorytet projektu podkreślają kraje południa UE, takie jak Hisz-

pania i Włochy, których budżety w dużym stopniu opierają się na wpływach z sektora turystycznego i które nie chcą stracić kolejnego sezonu wakacyjnego. W celu amortyzacji strat branży turystycznej wiele krajów UE równolegle pracuje nad własnymi rozwiązaniami dotyczącymi rejestracji szczepień. W założeniu unijny dokument ma być wydawany w formie cyfrowej lub papierowej wszystkim obywatelom UE, którzy otrzymali szczepienie przeciwko COVID-19, uzyskali negatywny wynik testu na zakażenie koronawirusem SARS-CoV-2 lub przeszli infekcję. Podczas czwartkowego głosowania eurodeputowani poparli zmianę nazwy dokumentu z „cyfrowego zielonego certyfikatu” na „unijny certyfikat COVID-19”.

Albicla.com/JoannaKowalkowska

STOLICA APOSTOLSKA MEDIATOREM?

WATYKAN \ Mediacja między Ukrainą a Rosją byłaby możliwa tylko w ramach mińskiej grupy kontaktowej – oświadczył prefekt Kongregacji Kościołów Wschodnich kard. Leonardo Sandri.

KOLEJNY PAKUJE WALIZKI

SOFIA \ Bułgaria podjęła decyzję o wydaleniu kolejnego rosyjskiego dyplomaty. To dziewiąty pracownik dyplomatyczny z Rosji uznany w Bułgarii za persona non grata w ciągu ostatnich dwóch lat.

USA \ Echa wystąpienia prezydenta przed Kongresem

Biden obiecał, że postawi się Chinom i Rosji

Joe Biden z okazji pierwszych stu dni prezydentury wygłosił przemówienie przed obiema izbami Kongresu. W trwającym ponad godzinę wystąpieniu dużo miejsca poświęcił polityce zagranicznej USA oraz podejściu do Chin i Rosji.

Wiktor Młynarz
Albicla.com/WiktorMlynarz

W Stanach Zjednoczonych rosnąca potęga Chin i zagrożenie, jakie stanowią dla ich interesów i bezpieczeństwa, jest tematem ponadpartyjnym. Zarówno demokraci, jak i republikanie obawiają się rosnącego w siłę Państwa Środka, a wiele osób martwiło się, że Joe Biden zmieni twardy kurs swojego poprzednika Donalda Trumpa wobec tego kraju. Głównym powodem tych obaw było to, że jako wiceprezydent w administracji Baracka Obamy Biden był zwolennikiem resetu w stosunkach z Pekinem, podobnego do resetu z Moskwą, który okazał się fiaskiem. Przed wyborami wyszły również na jaw nie-

jasne interesy syna Bidena z Chińczykami. Wielu uważało, że Biden był w nie bezpośrednio zaangażowany. W swoim przemówieniu do Kongresu prezydent przedstawił się jednak jako zwolennik kontynuowania twardej linii wobec Chin. Stwierdził m.in., że kluczowa będzie rywalizacja produkcyjna i technologiczna. – Musimy opracować i zdominować produkty i technologie przyszłości – wskazał. Dodał też, że „nie ma powodu, dla którego łopaty turbin wiatrowych mają być produkowane w Pekinie, a nie w Pittsburghu”, za co dostał owację. Biden stwierdził również: „Ameryka będzie walczyła z niesprawiedliwymi praktykami handlowymi, które niszczą rodzimy przemysł i pracowników, jak dotacje dla państwowych firm

Komentatorzy oceniają, że przemówienie Joego Bidena przed Kongresem było łagodniejsze niż jego poprzednika Donalda Trumpa
| fot. POOL/Reuters/Forum

i kradzież amerykańskiej technologii i własności intelektualnej”. Biden zapowiedział też, że USA będą utrzymywały obecność wojskową w rejonie Indo-Pacyfiku. W trakcie przemówienia pojawił się również wątek rosyjski. Biden stwierdził, że nie szuka konfliktu ani pogorszenia stosunków z Rosją, ale nie pozwoli jej na dowolne działania. – Wy-

jaśniłem Putinowi bardzo jasno, że nie będziemy szukali eskalacji, ale ich czyny będą miały konsekwencje – powiedział. Było to nawiązanie do sankcji, jakie nałożył na Kreml w związku z próbą zabójstwa Aleksieja Nawalnego. Poprzedni prezydent USA był krytykowany przez lewicę za to, że domagając się sprawiedliwego traktowania

od sojuszników (m.in. inwestowania przez nich 2 proc. PKB w obronność), niszczył relacje między władzami poszczególnych krajów. Biden w swoim przemówieniu podkreślił, że w rozwiązywaniu problemów na arenie światowej, takich jak programy nuklearne Iranu i Korei Północnej, USA będą blisko współpracowały z sojusznikami.

Kreml chce zrujnować fundacje Nawalnego

ROSJA \ Organy ścigania, struktury państwowe, media i działający na zlecenie Kremla hakerzy kontynuują działania zmierzające do rozbicia stworzonych przez Aleksieja Nawalnego organizacji walczących z korupcją oraz zastraszają lub próbują skompromitować współpracowników więzionego polityka.

Sieć sztabów Aleksieja Nawalnego została rozwiązana, ale ich współpracownicy będą nadal działać, wspierając niezależne ruchy społeczne i polityczne – powiedział w czwartek koordynator sztabów Leonid Wołkow. Kilka dni temu moskiewski sąd na wniosek prokuratury wstrzymał działalność sieci sztabów, zakazując im umieszczania materiałów w internecie, organizowania wieców i udziału w wyborach. Decyzja sądu została podjęta w ramach rozpatrywania wniosku prokuratury o uznanie sztabów polityka, a także Fundacji Walki z Korupcją oraz Fundacji Ochrony Praw Obywatelskich za organizacje ekstremistyczne. Jak poinformował Wołkow, dalsze funkcjonowanie sieci sztabów Nawalnego w obecnej formie jest niemożliwe, ponieważ zostaną one natychmiast objęte

artykułem o ekstremizmie, co pociągnie za sobą wyroki karne dla aktywistów i współpracowników. Prześladowanie niewygodnych dla Kremla polityków i organizacji nie ogranicza się do działań sądów i prokuratury. W ub. tygodniu rosyjscy hakerzy, podszywając się pod Leonida Wołkova, udzielili „wywiadu” łotewskiej telewizji. Gdy okazało się, że rzekomy Wołkow okazał się wykreowany za pomocą techniki deepfake (technika obróbki nagrania wideo pozwalająca spreparować obraz przy użyciu sztucznej inteligencji, umożliwiając np. podmianę twarzy lub ciała danej osoby), dziennikarze musieli usunąć wywiad z sieci społecznościowych kanału telewizyjnego i przeprosić Wołkova oraz widzów. Nie był to odosobniony wypadek. Hakerzy udający

współpracownika Nawalnego kontaktowali się z przewodniczącym Zgromadzenia Parlamentarnego OBWE, a także za pośrednictwem łączy wideo rozmawiali z parlamentarzystami z Litwy, Łotwy i Estonii oraz z brytyjskim deputowanym Tomem Tugendhatem. Tymczasem w podległych Kremlowi mediach trwa naganka na współpracowników Nawalnego i jego fundacje. W czwartek Fundacja Walki z Korupcją opublikowała listę dziennikarzy i blogerów zaangażowanych w zwalczanie Aleksieja Nawalnego wraz z ich listą płac. Jak się okazuje, najaktywniejsi prokremlowscy propagandyści otrzymywali za swoją działalność wynagrodzenie sięgające 2,6 mln rubli miesięcznie (ok. 29 tys. euro).

.....
Wespazjan Wielohorski
Albicla.com/WespazjanWielohorski

Gloryfikacja SS-Galizien niedopuszczalna

UKRAINA \ Gloryfikacja SS to rzecz niedopuszczalna w kraju europejskim i jestem przekonany, że nie popiera tego absolutna większość Ukraińców – powiedział szef tamtejszego Instytutu Pamięci Narodowej Anton Drobowycz, komentując marsz pamięci SS-Galizien, który przeszedł ulicami Kijowa.

Jak podają tamtejsze media, w śródownym marszu w stolicy Ukrainy upamiętniającym oddziały ochotniczej formacji kolaboracyjnej wzięło udział kilkaset osób. – Nie rozumiem, czemu są winne wyszywanki (tradycyjne koszule z ludowymi ornamentami), które wykorzystywane są w czasie marszy na cześć nazistowskich oddziałów wojskowych. Ta marginalna grupa lepiej niech założy bryczesy czy w czym tam chodzą miłośnicy führerów – skomentował szef ukraińskiego IPN Anton Drobowycz. Dodał, że należy „analizować historię i otwarcie badać trudne kwestie”. – Dla czego w ogóle pojawiały się nazistowskie oddziały ochotnicze, skąd brały się te korpusy, dywizje, legio-

ny i bataliony, czego chcieli ludzie, którzy w nich służyli – wskazał Drobowycz. Zapewnił, że większość Ukraińców nie popiera marszy ku pamięci SS. – Gloryfikacja SS to rzecz niedopuszczalna w kraju europejskim – powiedział szef ukraińskiego Instytutu Pamięci Narodowej. Dywizja SS-Galizien powstała 78 lat temu. Zgłosili się do niej tysiące ukraińskich ochotników. Jednostka uczestniczyła m.in. w masakrach polskiej ludności. 28 lutego 1944 r. złożony z ukraińskich ochotników do tej dywizji 4. pułk policji SS dokonał pacyfikacji Huty Pieniackiej niedaleko Lwowa, mordując 850–900 osób.

.....
(kw, PAP, Niezależna.pl)

GÓRA \ W języku czeskim słowo „góra” nie oznacza jedynie terenowej wypukłości. Jest to również dawny sposób określania winnicy lub szlaku winnic. Nie zdziwmy się zatem, jeśli w trakcie odwiedzin naszych południowych sąsiadów i poszukiwania odpoczynku wśród cieni tutejszych winnic natrafimy na tabliczkę z napisem „góra”. Raczej się wówczas uśmiechnijmy.

POŁUDNIOWE MORAWY \ Dzieło Appeltauera

Piwniczka złamanego serca

Maxmillian Appeltauer kontynuował swoją pracę pomimo załamania sercowego oraz utraty ręki. Jego dzieło pozostało po dziś dzień | fot. Stefan Czerniecki (6)

Wędrówka przez czeskie Morawy Południowe działa kojąco. Pewnie także dlatego, że to najbardziej nasłoneczniony obszar w państwie. Przyjemny leciutki wiatr i kontynentalny suchy klimat zachęcają turystów do odwiedzin.

Stefan Czerniecki
czerniecki.net

Południowe Morawy to kraina wina

„Białe wino od mojej milej...”

Można dziś sobie z tego żartować, ale przodkowie obecnych właścicieli tych terenów naprawdę wierzyli, że ich czerwone wino stanowi swego rodzaju krew tego regionu, że są jego życiodajną siłą. Możliwość uprawiania ziemi właśnie na tym skrawku Moraw uznawali więc za niezwykle przywilej. Za prawdziwe błogosławieństwo.

Południowo-wschodni zakątek Republiki Czeskiej wyjątkowo zachwyca. Wokół można dostrzec łagodne zarysy wzgórz, malownicze pola, pojedyncze kępy drzew. Pewnie właśnie przez to łudzące podobieństwo do włoskich regionów Florencji miejscowi zwykli nazywać te tereny Toskanią Północy. Morawskie wzgórza mają jednak coś, czego nie posiadają tokańskie krainy – mają niepowtarzalny niebieski odcień na południowych stokach. Jest on szczególnie widoczny w trakcie

zachodów słońca, a bierze się od niebiesko-granatowej odmiany rosnących tu winorośli. Winogrona w tym miejscu uprawia się od pierwszej połowy XIII w. (!). Jakby nie liczyć, to ponad 700 lat tradycji winiarstwa...

Z tym regionem związana jest pewna ciekawa historia. W okolicach czeskiego Znojmo mieszkała urodziwa i pełna powabu dziewczyna, w której zakochał się pewnego razu Austriak, Maxmillian Appeltauer. Kobieta nie podzielała jednak uczucia swego adoratora. Maxmillian postanowił więc swój zawód miłosny przemienić w coś trwałego, co mogłoby wzbudzić zachwyt u potomnych. Dziś wiemy, że chyba naprawdę mu się to udało.

10 km na południowy wschód od dzisiejszego Znojmo Appeltauer kupił piwniczkę. Niepozorny z zewnątrz budynek postanowił nieco przyozdobić, tchnąć w niego życie. Wszedł więc do środka piwniczki i zaczął

tworzyć płaskorzeźby, które następnie malował. Trzeba pamiętać, że w tamtych czasach piwniczki nie miały jeszcze doprowadzonego prądu (stanie się to dopiero w 1965 r.). Nad swoim dziełem artysta pracował więc w ciemnościach, oświetlając sobie jedynie dany fragment świecą. Appeltauer rozpoczął swoje prace w 1934 r. i kontynuował je aż do śmierci, przeszkodą nie była nawet utrata ręki podczas II wojny światowej.

To miejsce to dziś najprawdopodobniej najsłynniejsza piwniczka na całych Morawach. Artystyczna perełka ukryta w chłodnych podziemnych korytarzach. Gdzie zwykło się przechowywać najlepsze wina. Przed zejściem po stromych schodach na dół dobrze jest włożyć na siebie coś cieplejszego. Wizerunki kolorowych krasnali pracujących przy winnicy i witających przekraczających próg piwniczki z pewnością wzbudzą uśmiech, ale nie ogrzeją.

Artysta zaczął pracę po miłosnym zawodzie

Do granicy z Austrią jest stąd rzut kamieniem

KINO ONLINE \ Stowarzyszenie Nowe Horyzonty przygotowało propozycje filmowe na majowy weekend. Na platformie Nowe Horyzonty VOD w dobrej cenie będzie można obejrzeć produkcje dla dorosłych i dla dzieci. W sobotę „Toni Erdmann” i baśń „Sekrety morza”, w niedzielę „Serce psa” i animację „Jakub, Mimmi i gadające psy”, a w poniedziałek „Basię” i „Maiden”.

Na Zamku Królewskim w Warszawie odbyło się uroczyste spotkanie inaugurujące obchody 230. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja
| fot. Anna Krajewska/d

3 MAJA \ Kulturalne świętowanie 230. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja

Witaj, majowa jutrzeńko

Produkcje filmowe, wystawy, koncerty i wykłady – w sumie niemal 100 kulturalnych wydarzeń w całym kraju, ale także na Litwie i Ukrainie uświetni obchody 230. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja. Odbędą się one zarówno stacjonarnie, jak i w przestrzeni cyfrowej. Zróżnicowana formuła ma zachęcić wszystkich Polaków do wspólnego, radosnego świętowania.

Anna Krajewska

Obchody 230. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja zainaugurowano w czwartek na Zamku Królewskim w Warszawie debatą historyczną na temat znaczenia tej bezprecedensowej uchwały.

– To było wielkie osiągnięcie intelektualne i polityczne. To był akt niebywale nowoczesny i dojrzały jak na tamte czasy, który regulował ustroj Rzeczypospolitej. Był aktem, który zmierzał ku zachowaniu, ochronieniu suwerenności Rzeczypospolitej – powiedział w trakcie debaty wicepremier prof. Piotr Gliński. Minister kultury zwrócił uwagę, że Konstytucja 3 maja akcentowała nie tylko silne państwo, lecz także państwo wspólnotowe, i że była epokowa. – To był mocny fundament, który doprowadził do tego, że można było uzyskać niepodległość, tak jak testament polskich powstań, do których można się było odwoływać – ocenił wicepremier Gliński.

Podczas debaty wszyscy prelegenci zwrócili uwagę, że Konstytucja 3 maja była i jest wciąż ważnym symbolem. – Przez ponad 200 lat to był znak działania na rzecz państwa, symbol patriotyzmu, znak jednoczący wszystkich Polaków – pod-

kreślił prof. Wojciech Fałkowski, dyrektor Zamku Królewskiego w Warszawie. To właśnie na zamku 230 lat temu uchwalono konstytucję. Oryginał słynnego aktu będzie można zobaczyć na otwartej 1 maja online, a dla publiczności na żywo 4 maja wystawie „Polskie elity a upadek Rzeczypospolitej. 230. rocznica uchwalenia Konstytucji 3 maja”. Celem ekspozycji jest przybliżenie nie tylko samego dzieła konstytucji, ale i postaw tych, którzy współuczestniczyli w jego tworzeniu lub byli świadkami tego procesu, a więc przedstawicieli ówczesnych elit państwowych. Autorzy dokumentu i jego obrońcy skonfrontowani zostaną z przeciwnikami, hersztami targowickimi, a także tymi, którzy – choć początkowo wspierali dzieło 3 maja – ostatecznie ulegli presji okoliczności. Wystawie będą towarzyszyły okolicznościowe wydarzenia.

Obchody 230. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja będą miały miejsce także w innych instytucjach muzealnych. Muzeum Narodowe w Poznaniu przygotowało online spacer tematyczny po wystawie „Polska. Siła obrazu”, a Archiwum Akt Nowych zaprezentuje multimedialną ekspozycję „Tradycja 3 maja w konspiracji niepodległościowej lat 80.”.

Muzeum Łazienki Królewskie pokaże faksymile Konstytucji 3 maja, a Archiwum Państwowe w Zielonej Górze wystawę plenerową „Polskie drogi do konstytucji”. Świętować będziemy też za granicą. Muzeum Historii Polski w Warszawie i Instytut Historii Litwy w Wilnie przygotowały wystawę plenerową „Konstytucja 3 maja”, która prezentowana będzie w językach polskim, litewskim, ukraińskim oraz angielskim. Oficjalny wernisaż jest zaplanowany na 3 maja w Wilnie, następnie ekspozycja będzie pokazywana na Litwie i w Polsce, a od 20 maja na Ukrainie w Kijowie.

Polecamy także transmisję online z koncertu nadzwyczajnego Orkiestry Filharmonii Narodowej (3 maja) oraz premierę filmu dokumentalnego „3 Maja, czyli dziś” przygotowanego przez Biuro Programu „Niepodległa” we współpracy z wieloma instytucjami kultury. Produkcję będzie można obejrzeć 3 maja o godz. 13.05 w TVP1. Z kolei o godz. 20 na antenie telewizji Polsat będzie można zobaczyć widowisko „Serdeczna Matko, opiekunko ludzi”, w którym udział wezmą gwiazdy polskiej sceny muzycznej. Pełna lista rocznicowych wydarzeń jest dostępna na stronie internetowej Ministerstwa Kultury.

Wkrótce pójdziemy do kina

LUZOWANIE OBOSTRZEŃ \ Od 4 maja będzie można zwiedzać muzea i galerie. Od 15 maja czynne będą kina i teatry plenerowe. Filmy i spektakle w pomieszczeniach będziemy mogli obejrzeć po 29 maja. Dystrybutorzy filmów na otwarcie przygotowali interesujący repertuar.

Przedstawiony przez Ministerstwo Zdrowia plan luzowania obostrzeń zakłada, że sytuacja pandemiczna w Polsce nie będzie ulegać ponownemu pogorszeniu. Ponadto we wszystkich otwieranych instytucjach kultury będzie obowiązywał reżim sanitarny, a kina i teatry będą mogły grać przy maksymalnie 50-proc. obłożeniu.

Jeśli zamierzamy wybrać się na film lub spektakl w weekend otwarcia, warto kupić wcześniej bilety. W teatrach czeka nas dużo dobrych premier – spektakli, oper czy baletów pieczołowicie dopieszczanych w trakcie lockdownu. Również w kinach szykuje się mocne otwarcie. 29 maja na duży ekran wchodzą oscarowe produkcje, które warto zobaczyć. To choćby „Noma-

dland” – zdobywca statuetki dla najlepszego filmu, za reżyserię (Chloe Zhao) i dla najlepszej aktorki pierwszoplanowej Frances McDormand, która zagrała wiodącą życie współczesnego nomady Fern. 29 maja premierę będzie miał także doceniony aktorskim Oscarem film „Minari”. Opowiada on o koreańsko-amerykańskiej rodzinie, która przeprowadza się na niewielką farmę w Arkansas w pogoni za amerykańskim snem. Ich dom zmienia się całkowicie, kiedy pojawia się zawiadająca babcią. W kinach w weekend otwarcia zobaczymy także produkcję Disneya „Cruella” z Emmą Stone w roli głównej, ekranizację znanych gier „Mortal Kombat” oraz polską komedię „Druga połowa”.

(AnKraj)

fot. mat. pras./d

Wywieś flagę

DZIEŃ FLAGI \ Po raz kolejny zapraszamy do włączenia się do akcji #mojaflaga organizowanej przez Biuro Programu „Niepodległa” z okazji Dnia Flagi Rzeczypospolitej Polskiej 2 maja.

Dotychczas w internecie akcja #mojaflaga przyciągnęła uwagę ponad miliona internautów. Mamy nadzieję, że i w tym roku pod hasztagiem znajdziemy setki tysięcy powiewających biało-czerwonych flag – informują organizatorzy akcji. Jak do niej dołączyć? Wystarczy wywieścić flagę przed domem, na balkonie czy w miejscu pracy, zrobić zdjęcie i umieścić w social mediach z odpowiednim oznaczeniem. – Nie musi to być duża flaga, możemy uszyć ją sami albo zrobić z papieru. Ważne, abyśmy pokazali, że w tym dniu jednoczą nas barwy narodowe – przekonuje Biuro Programu „Niepodległa”.

(AnOK, mat. pras.)

2 OPINIE

3 TEMAT DNIA

4-7 POLSKA

8-9

SPÓŁECZEŃSTWO

10

OBRONA NARODOWA

11-16

GOSPODARKA

18

PRAWO

20-21

PUBLICYSTYKA

22-23

ŚWIAT

24

PODRÓŻE

25

KULTURA

26-27

SPORT

28

LIZEM

NAGRODY \ Grzegorz Krychowiak został najlepszym piłkarzem kwietnia w rosyjskiej ekstraklasie piłkarskiej. W tym sezonie ma na koncie 11 goli. W czterech spotkaniach w kwietniu strzelił cztery bramki oraz zaliczył asystę. W sobotę strzelił dwa gole dla Lokomotiwu Moskwa w meczu z FC Tambow (5:2).

PKO EKSTRAKLASA \ Legia Warszawa po raz 15. wywalczyła mistrzostwo Polski i jest pod tym względem najlepsza

Tytuł sprzed telewizora

Prezes Dariusz Mioduski długo szukał odpowiedniego trenera dla Legii Warszawa. Po wielu próbach i wielu błędach we wrześniu znalazł wreszcie odpowiedniego szkoleniowca. Czesław Michniewicz przywitał się z kibicami w najlepszy z możliwych sposobów. Na trzy kolejki przed końcem rozgrywek Legia została mistrzem Polski. A trener może pochwalić się fantastyczną średnią punktów – 2,304 na mecz. Legia mistrzem została, nie wybiegając nawet na boisko.

Artur Szczepanik

Raków Częstochowa, który mógł jeszcze dogonić obrońców tytułu, tylko zremisował z Jagiellonią w Białymstoku 0:0 i teraz na dogonienie Legii nie ma już żadnych szans.

– Do naszego tytułu przyczyniła się Jagiellonia, remisując z Rakowem, ale my nie zostaliśmy mistrzami Polski tylko dlatego, że ktoś z kimś zremisował – powiedział Michniewicz. – Zostaliśmy nimi, bo zdobyliśmy wiele punktów. Chwała zawodnikom, chwała całemu sztabowi – z tego miejsca chciałbym podziękować wszystkim ludziom, którzy tworzą drużynę, którzy tworzą klub. Wiem, że w Legii mistrzostwo to kolejny dzień w biurze, ale dla mnie jako trenera, który dawno nie cieszył się z tytułu mistrzowskiego, jest to olbrzymie wyróżnienie i wzruszenie – dodał trener Legii.

Spodziewaliśmy się, że ten tytuł po prostu zdobędziemy

Warszawski klub stał się właśnie rekordzistą Polski pod względem liczby zdobytych tytułów mistrzowskich. Ma ich 15 (nie licząc oczywiście tego zabranego przez PZPN złota z 1993 r.), a Górnik Zabrze i Ruch Chorzów wywalczyli mistrzostwo po 14 razy.

Nietypowy moment zdobycia mistrzostwa – bez własnego meczu – nie wpłynął raczej na formę jego świętowania. W sobotę mistrzów czeka bowiem mecz z Wisłą Kraków i na huczną imprezę raczej nie mogli sobie teraz pozwolić.

– Pierwszą połowę oglądałem wspólnie z drużyną – relacjonował Michniewicz. – W drugiej poszedłem do pokoju i nie włączyłem telewizora – odpaliłem go dopiero na ostatnią akcję, w której piłkarz Rakowa za długo prowadził piłkę i Dziekoński wybronił świetną sytuację. Na pewno lepiej smakuje tytuł wywalczony na boisku, a już zwłaszcza taki zdobyty w dramatycznych okolicznościach, o tym zawsze się długo pamięta. Dla nas jednak

Legia Warszawa po raz 15. świętuje tytuł mistrza Polski | fot. mat. pras./d

nie ma to większego znaczenia, spodziewaliśmy się, że ten tytuł po prostu zdobędziemy. Jeśli nie dzisiaj, to chcieliśmy zrobić to w sobotę. Nic się natomiast nie zmienia pod jednym względem – w najbliższych meczach na pewno będziemy grali o zwycięstwo. Do końca sezonu zostały trzy mecze i chcemy zdobyć w nich maksymalną liczbę punktów – zapowiedział trener mistrzów.

Będziemy odważnie korzystać z zawodników

Michniewicz może być zadowolony ze swojej pracy. Z 27 spotkań ligowych wygrał 18, pięć zremisował, a przegrał tylko czterokrotnie. Co jednak również ważne, swoją wiedzą, intuicją i umiejętnościami przekonał do siebie nie tylko prezesa Mioduskiego, lecz także piłkarzy i kibiców. Legia Michniewicza to maszyna do wygrywania. Na razie na skalę kraju. – Sam fakt, że znalazłem się w klubie, który ma szansę walczyć o mistrzostwo, był dla mnie jako trenera dużym wyróżnieniem. Początki nie były łatwe z różnych względów – łączyłem pracę trenera Legii

z reprezentacją U-21, później zaczęła się natomiast praca już tylko w klubie. Efekty były dobre, zaczęliśmy wygrywać. Na pewno najtrudniejszym momentem był mecz ze Stalą Mielec, po którym na święta wyjeżdżaliśmy ze świadomością, że nie zakończyliśmy rundy, tak jak należało. Przegraliśmy z zespołem, z którym teoretycznie powinniśmy wygrać, i bardzo chcieliśmy zrewanżować się w pierwszym meczu wiosny z Podbeskidziem. Tymczasem znowu przegraliśmy, więc to był dla nas taki łączony dramat. Ta porażka w Bielsku, patrząc z perspektywy czasu, miała jednak dużo dobrych cech, które zapoczątkowały w przyszłości. Pozwoliła nam ona na zmianę ustawienia, musieliśmy zaryzykować, wiedzieliśmy, że trzeba nam gonić – traciliśmy punkty do Pogoni Szczecin i należało grać bardziej ofensywnie. Zmieniliśmy więc formację i myślę, że to był milowy krok w kierunku mistrzostwa – analizował szkoleniowiec mistrzów Polski. – Na pewno będziemy chcieli utrzymać skład, który wygrywał i dawał nam satysfakcję. Będziemy jed-

nak odważnie korzystać z zawodników, którzy mniej grali i postaramy się szukać nowych rozwiązań. Mamy pięciu zagrożonych kartkami zawodników i też musimy być na to przygotowani. Skorzystamy z większości zawodników w kadrze – mogą się oni spodziewać, że dostaną swoje minuty – dodał trener Legii.

Chcemy stworzyć taką drużynę, by powalczyć o puchary

Teraz przed Michniewiczem i piłkarzami trudne zadanie – pokazać się z dobrej strony i awansować do fazy grupowej, jeśli nie Ligi Mistrzów, to przynajmniej Ligi Europy. A nie udało się to legionistom od 2017 r. Legia musi latem nie tylko poszukać wzmocnień, ale także utrzymać mistrzowski skład, co nie zawsze jej się udawało przed pucharowymi bataliami.

Wiadomo już, że z klubem pożegna się Paweł Wszołek, który przegrał rywalizację o miejsce w składzie z Josipem Juranoviciem i nie jest z tego powodu zadowolony. Co ciekawe, nie jest też pewne, że jesienią w składzie Legii zobaczymy też Chorwata. Juranović znajdzie się bowiem w składzie swojej

reprezentacji na finały mistrzostw Europy. Jeśli na nich się dobrze zaprezentuje, to Legii trudno będzie zatrzymać go w Warszawie.

Trwają też rozmowy z Arturem Borucem, którego trzeba przekonać, żeby nie kończył jeszcze kariery. Brakuje też środkowych obrońców. Artem Szabanow niemal na pewno wróci do Dynama Kijów. Odejdzie też Valerian Gwilia, z którym klub nie przedłuży umowy.

Kolejny tytuł zdobyty, ale problemów w klubie wciąż nie brakuje. – Legia ma długą, bogatą historię. Chciałbym przejść do historii jako trener, który będzie grał wysoko w europejskich pucharach. Bo taki jest cel. O tym się cały czas w Legii mówi. Chcemy stworzyć taką drużynę, która miałaby realną szansę na to, żeby powalczyć o puchary. Te rozgrywki są lada moment, czasu zostało niewiele. Tym bardziej cieszymy się, że w 100 proc. możemy się skoncentrować tylko nad okresem przygotowawczym, wzmocnieniami, uzupełnieniami czy przedłużaniem kontraktów z zawodnikami. Z tego jesteśmy zadowoleni – zakończył Michniewicz.

SIATKÓWKA \ Grupa Azoty Kędzierzyn-Koźle w finale Ligi Mistrzów zagra w sobotę z Itas Trentino

Przeegrali w Polsce, ratują sezon w Europie

ZAKSA, występująca w europejskich rozgrywkach jako Grupa Azoty Kędzierzyn-Koźle, sensacyjnie przegrała mistrzostwo Polski. Sezon może uratować jednak jeszcze większym sukcesem. W sobotę siatkarze rozegrają w Weronie finałowe spotkanie Ligi Mistrzów. Rywalem będzie Itas Trentino.

Artur Szczepaniak

Czujemy sportową złość po przegraniu finału mistrzostw Polski – powiedział prezes kędzierzyńskiego klubu Sebastian Świderski. – Jedziemy z nadzieją na zwycięstwo. Zawodnicy wiedzą doskonale, że przed nimi życiowa szansa, aby zapisać się nie tylko w historii naszego miasta czy Polski, ale też światowej siatkówki jako zwycięzcy Ligi Mistrzów – dodał Świderski, którego zespół awansował do finału po wyeliminowaniu Zenitu Kazań, uznanego za najsilniejszy siatkarski klub świata.

Pierwszym etapem czwartkowej podróży do miasta Romea i Julii był przejazd autokarem do Międzynarodowego Portu Lotniczego Katowice,

a następnie czarterowy przejazd do Włoch.

Zespół w finale play-off polskiej ekstraklasy przegrał 0-2 z Jastrzębskim Węglem i musiał zadowolić się wicemistrzostwem. Drugi ze wspomnianych pojedynków odbył się 18 kwietnia.

– Potem trzeba było zawodników „zresetować”, doprowadzić do odpowiedniego podejścia mentalnego do rywalizacji. Wiadomo, że po sezonie w Polsce, takiej dominacji, sukcesach w Lidze Mistrzów zakończony takim wynikiem finał play-off oznacza przegrany sezon. Jednak siatkarze z perspektywy czasu powinni zrozumieć, że żadna polska drużyna nie była w jednym sezonie w czterech finałach, z czego z dwóch już wyszliśmy zwycięsko – uważa prezes klubu z Kędzierzyn-Koźla.

W półfinale Grupa Azoty okazała się lepsza od sławnego Zenitu Kazań | fot. Krzysztof Świderski/PAP

Świderski poinformował, że na mecz pojechał optymalny skład 15 siatkarzy.

W międzynarodowych rozgrywkach zespół z Kędzierzyna-Koźla gra jako Grupa Azoty, bez skrótu „ZAKSA”. Wynika to z przepisów CEV dotyczącego liczby znaków w nazwie drużyny.

Ekipa z województwa opolskiego zdobyła w tym sezonie Supercup Mistrzów Polski, Puchar Polski, srebrny medal mistrzostw Polski i na-

dal stoi przed szansą wygrania Ligi Mistrzów.

„W finale Ligi Mistrzów zagramy w wyjątkowych strojach! Na boisku przeważać będzie czerwień symbolizująca miasto Romea i Julii oraz biel, oddająca nasze przywiązanie do polskiej flagi. Niebieski strój libero dopełni barwy klubowe. Ponadto na każdym uniformie pojawi się hasło, które niosło nas do tego finału” – przeczytać można w mediach

społecznościowych klubu z Kędzierzyna-Koźla. Hasło, które niosło ZAKSĘ do spektakularnych zwycięstw nad Cucine Lube Civitanova w ćwierćfinale i Zenitem Kazań w półfinale Ligi Mistrzów, to: „Łykamy to, jedziemy dalej”.

Mecz Grupa Azoty Kędzierzyn-Koźle – Itas Trentino ma się rozpocząć w Weronie w sobotę o godz. 20.30. Transmisja finału w Polsacie Sport.

REKLAMA

TRWA REJESTRACJA OSÓB W WIEKU 60+

na szczepienie przeciw COVID-19

Jak można się zarejestrować?

zadzwoń na bezpłatną i całodobową infolinię 989

wyślij SMS o treści SZCZEPIMYSIE na numer: 880 333 333

skorzystaj z e-rejestracji dostępnej na pacjent.gov.pl

skontaktuj się z wybranym punktem szczepień

SPRAWDZAJ WIARYGODNE ŹRÓDŁA:

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW

Ministerstwo Zdrowia

Więcej informacji znajdziesz na stronie:
gov.pl/szczepimysie

fot. Wikipedia/d

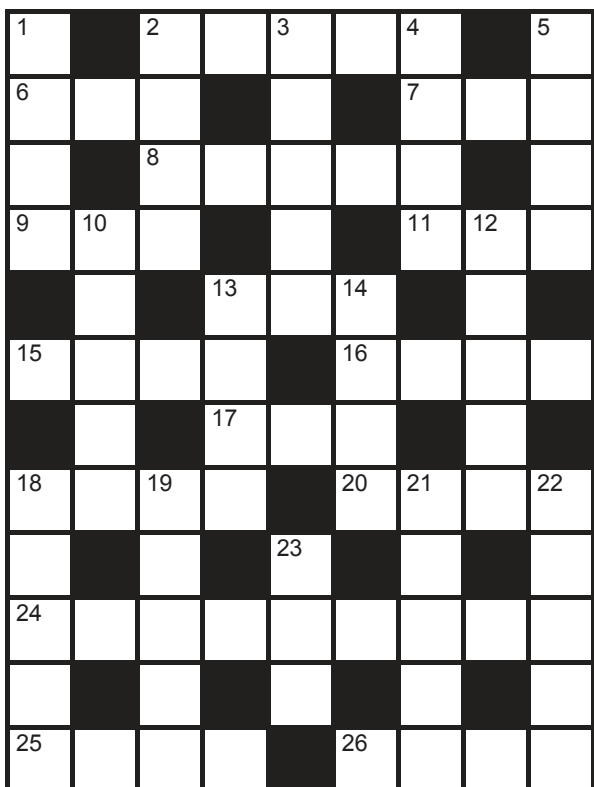
GENIUSZ NA POZIOMIE DZIECKA

SZCZERZE O KUBISTACH \ Do pracowni Pabla Picassa, pełnej jego dzieł, wszedł kiedyś nowy listonosz. Oddał malarzowi list, rozejrzał się i powiedział: – Zdolnego ma pan synka... – Dlaczego pan tak myśli? – zapytał Picasso. – Przecież widzę – tyle tu rysunków.

28

PIĄTEK 30 KWIETNIA-
PONIEDZIAŁEK 3 MAJA 2021gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl

KRZYŻÓWKA

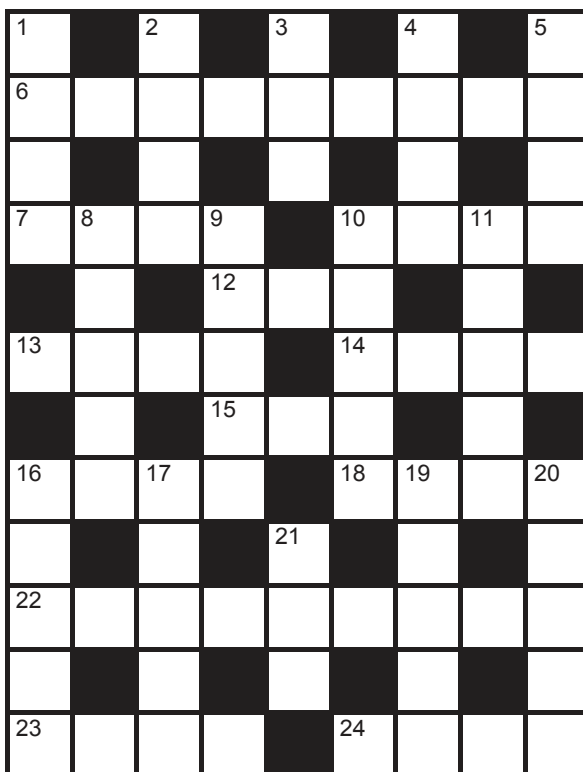

Poziomo

- 2) obniża dźwięk
6) mała Aleksandra
7) nad kolanem
8) gardzi etyką
9) kolorowa papuga
11) niski głos żeński
13) można nim służyć
lub się oblewać
15) plama na honorze
16) stolica Norwegii
17) zbieg ulic
18) na głowie kolarza
20) statek Noego
24) gruczoł wydzielający
melatoninę
25) morski ptak
26) ozdobna wyszywanka

Pionowo

- 1) skóra drzewa
2) pasie owce na hali
3) deficyt w kasie
4) puste miejsce, szczelina
5) lotniczy lub morski
10) zasiadał w ratuszu
12) skrzydlaty kozodój
13) spacerowy las
14) strój sędziego
18) bramiń w Indiach
19) oberża, gospoda
21) trzy minuty na ringu
22) filmowy załotnik
23) izraelski pistolet

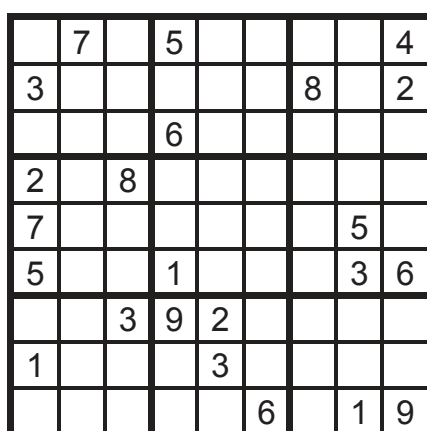
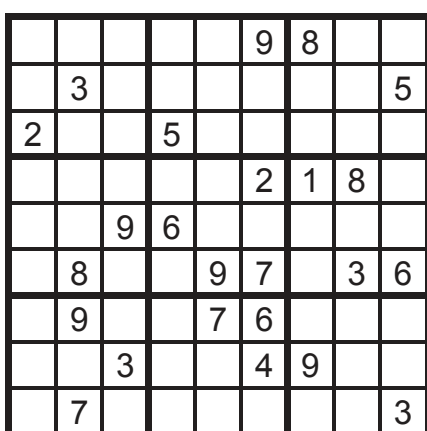
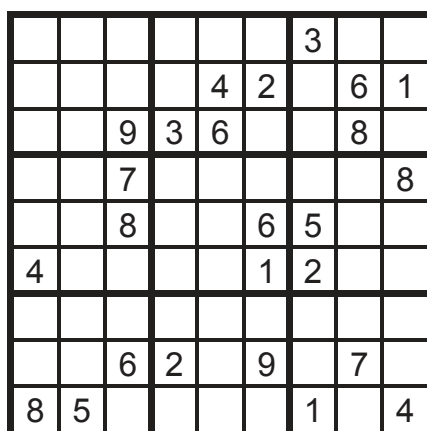
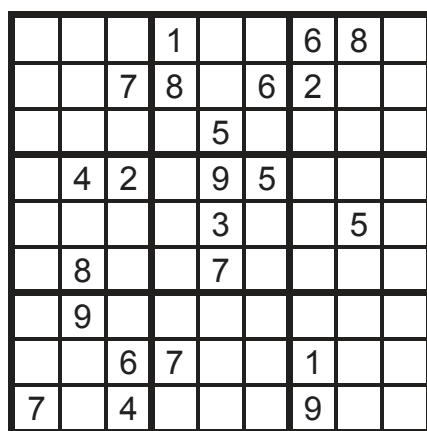

Poziomo

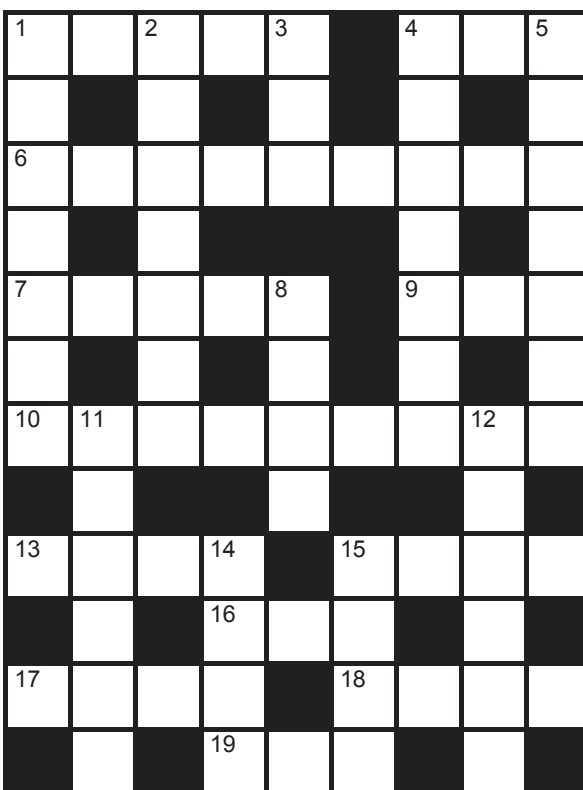
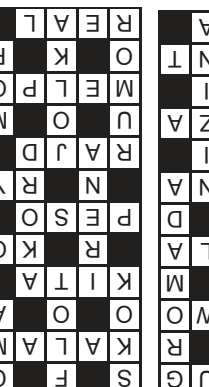
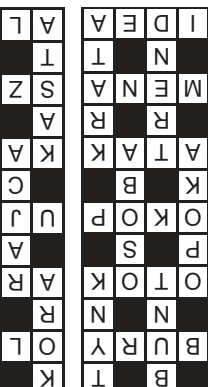
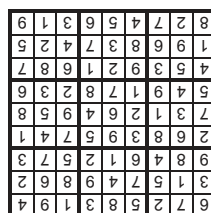
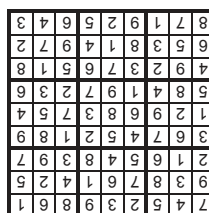
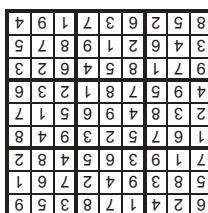
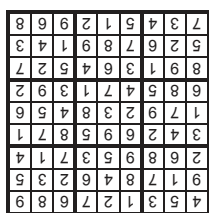
- 6) słowna gra
7) ogon lisa
10) obramowanie czapki
12) uderzenie nogą
13) waluta Meksyku
14) frontowy wykop
15) głos lwa
16) wyścig samochodowy
18) inwazja, napad
22) jedna z muz
23) drużyna z Madrytu
24) myśl przewodnia

Pionowo

- 1) zajęcza noga
2) oleisty opał
3) nocny motyl
4) rebelia, pucz
5) zaprawa na murze
8) Jarocka lub Kwiatkowska
9) moll lub dur
10) skaliste podłoże
11) persona, człowiek
16) hałas, łoskot
17) zadanie szaradzysty
19) kierunek zmian
20) szkocki wzór
21) zastąpił szmatę

ROZWIĄZANIA

Poziomo

- 1) jubilerska miara
4) ciąg w kominie
6) zajęcie Hefajstosa
7) gruzi zamku
9) koleżanka Ali i Oli
10) ojczyzna tanga
13) urok, powab
15) maniera, przesada
16) narząd wzroku
17) kierunek po przekątnej
18) detonujący przewód
19) piwo jak spójnik

Pionowo

- 1) ozdoba warkocza
2) autorka przygód
Harry'ego Pottera
3) metal ziem rzadkich
4) cytryny, pomarańcze
i mandarynki
5) grupa zuchów
8) imię Dymnej
11) nieobce hazardziście
12) zielona na mapie
14) krople na trawie
15) tło herbu

e-mail:
redakcja@gpcodziennie.pl
Adres: ul. Filtrowa 63/43,
02-056 Warszawa
tel.: +48 (22) 290 29 58

Wydawca numeru: Igor Szczęsnowicz
Sekretarz redakcji: Katarzyna Rzczukowska-Szczęsnowicz
Z-cy: Joanna Szczurowska, Małgorzata Ablewska
Polska: Igor Szczęsnowicz (kier.)
Świat: Konrad Wysocki (kier.)
Obrona narodowa: Igor Szczęsnowicz
Publicystyka: Piotr Lisiewicz (kier.)
Gospodarka: Marek Michałowski (p.o. kier.)
Kultura: Sylwia Krasnodębska (kier.),
Anna Krajowska (z-ca)
Sport: Artur Szczepanik (kier.)
Wywiady: Olga Alehno
Mazowsze: Natalia Karcz-Kaczowska (p.o. kier.)
Dolny Śląsk: Janusz Wolniak (kier.)
Nadzór graficzny: Mariusz Trolński (kier.),
Krzysztof Lach-Kubica (z-ca)
DTP: Paweł Chrzanowski, Aleksander Raczworkow,
Grzegorz Lipka, Paweł Pawluszek, Maciej Kiełkucki
Wydawca: Forum SA; Zarząd: Beata Dróżdż

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń. Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Przekazanie „Gazecie Polskiej Codziennie” materiałów do druku oznacza jednoczesną zgodę na ich emisję w internecie.

Redaktor naczelny: Tomasz Sakiewicz
Zastępcy red. nacz.: Katarzyna Gójska,
Olga Doleśniak-Harczuk

Rada nadzorcza: Ryszard Czarnecki (przewodniczący)
Baza foto: fotoreporterzy@gazetapolska.pl
Reklama, promocja, ogłoszenia:
reklama@gpcodziennie.pl, tel. (22) 659 01 74,
kom. 505 942 582
Kontakt z czytelnikami, interwencje w godz. 9-13:
Anna Kazimierczuk, tel. 603 117 483,
Ewa Wójcik, tel. 505 942 224
e-mail: redakcja@gpcodziennie.pl
Druk: Seregni Printing Group: Warszawa, Sosnowiec
Prenumerata: www.prenumerata.swsmedia.pl
Kontakt: prenumerata@swsmedia.pl
Tel. 605 900 002, 501 678 819
Konto do wpłat: Niezależne Wydawnictwo Sp. z o.o.
Bank PEKAO SA Nr 82 1240 5963 1111 0010 3867 3
017
(przelew z zagranicy SWIFT: PKOP PL PW)
IBAN-PL

Express Wieczorny

Piątek-Poniedziałek 30.04-3.05.2021 / Bezplatny dodatek do „Gazety Polskiej, Odrodzenie”

LIGA MISTRZÓW
ANGIELSKI FINAŁ
W STAMBULE?

Za nami półfinały Champions League. Bliżej awansu do decydującego starcia w Stambule są po nich dwa zespoły z Premier League – Chelsea Londyn i Manchester City.

KRYMINAŁEK

fot. Filip Berezowski/Gazeta Polska

WARSZAWA/KRAKÓW

Wyrok za zamordowanie dziennikarza

Łukasz B. znalazł schronienie w mieszkaniu znanego dziennikarza. W noc sylwestrową zabił Krzysztofa Leskiego.

Uzasadniając wyrok skazujący Łukasza B., który był oskarżony o brutalne morderstwo, sędzia Danuta Kachnowicz stwierdziła: „Zabił człowieka dobrego i życzliwego”. 6 stycznia 2020 r. policjanci z Krakowa wylegitymowali mężczyznę krążącego po Rynku Głównym. Łukasz B. podał swoje dane, a równocześnie zapytał, czy jest poszukiwany. Zaskoczonym mundurowym powiedział, że kilka dni wcześniej zamordował w Warszawie człowieka. Oczywiście informację natychmiast sprawdzono. Niestety, była prawdziwa. W mieszkaniu na warszawskiej Woli znaleziono zwłoki znanego dziennikarza Krzysztofa Leskiego. Mężczyzna zmarł wskutek ran szczy zadanych nożem kuchennym. Jak doszło do tragedii?

Podczas śledztwa ustalono, że ofiara i oprawca poznali się jesienią 2019 r. w szpitalu, w którym Leski się leczył. Dziennikarz zaproponował schronienie Łukaszowi B., który nie miał się gdzie podziać – zresztą nie był pierwszą osobą, której Leski pomagał. Przez kilka tygodni nie działo się nic złego. Aż do nocy sylwestrowej...

Będący pod wpływem alkoholu Łukasz B. wziął nóż z wielkim ostrzem, wszedł do pokoju Leskiego i zadał śpiącemu dziennikarzowi śmiertelne ciosy. Zabił bez żadnego powodu. Po popełnieniu zbrodni uciekł i przez kilka dni krążył po Polsce. „Podpisałem pakt z diabłem, że będę co miesiąc zabijał człowieka. Pan Leski był pierwszy” – miał stwierdzić Łukasz B. podczas przesłuchania. Później zmieniał wersję obrony oraz treść wyjaśnień, ale nie zaprzeczał, że to on zabił.

W minioną środę zapadł wyrok. Zabójca został skazany na 25 lat pozbawienia wolności, a karę ma odbywać w systemie terapeutycznym. Można się spodziewać apelacji, bo prokuratura żądała dożywocia.

EW
(gb)

| fot. Pixabay/d

AFERA

Bielizna na balkonie wywołała skandal

Coraz wyższe temperatury sprawiają, że chętnie korzystamy z balkonów. Niektórym służą one do wypoczynku, innym do przechowywania różnych rzeczy, a jeszcze innym jako miejsce suszenia prania. I ta ostatnia sytuacja podzieliła mieszkańców warszawskiego Wilanowa. Poszło konkretnie o wywieszoną na balkonie bieliznę, która miała... stanowić pokusę dla nastolatka. Co nam wolno, a czego nie na balkonie?

Cieplejsze dni zachęcają mieszkańców bloków, aby coraz śmielej korzystać z balkonów. Wiąże się to również z suszeniem prania na balkonach. Sprawa od lat budzi kontrowersje, o czym można się przekonać, wchodząc na liczne fora internetowe. Jednym z takich przykładów jest sytuacja z warszawskiego Wilanowa. Pewien mieszkaniec tamtej-

szego osiedla miał pretensje do sąsiadki o to, że ta wywiesza na swoim balkonie bieliznę, która ma stanowić pokusę dla syna owego mieszkańca. Do kobiety trafiła kartka z prośbą i dość nietypowym uzasadnieniem: „Halo, sąsiadko, czy mogłabyś w przyszłości nie wiszać swojej bielizny na balkonie?! To jest chrześcijański blok, a nasz syn powinien dorastać bez takich pokus!”.

Czy bieliznę można suszyć na balkonie? Jak na razie formalnych zakazów nie ma. My przypominamy jednak – biorąc pod uwagę, że przed nami długi majowy weekend – czego zdecydowanie nie wolno nam robić na balkonach.

Musimy sobie odpuścić grillowanie (może być podciągnięte pod dwa paragrafy z kodeksu wykroczeń: zakłócania spokoju lub wywołania zgorszenia oraz sprowadzenia niebezpie-

czeństwa pożaru). Na balkonie nie możemy również słuchać głośno muzyki, prowadzić głośnych rozmów ani imprezować.

Musimy pamiętać o tym, że choć na balkonie możemy mieć różne rzeczy, to nie mogą one sprawiać nikomu kłopotu, czyli z prania nie może kapać woda na sąsiednie balkony, kwiatki muszą być odpowiednio zabezpieczone, aby nie spadły. Niedopuszczalne jest trzepanie dywanów i zmiatanie nieczystości. Uwaga: jeżeli kogoś miałaby ponieść fantazja i chciałby uprawiać seks na balkonie, naraża się na karę aresztu albo grzywny nawet do 1500 zł. Wciąż otwarte pozostaje pytanie: czy na balkonach wolno palić papierosy. Radna klubu Koalicji Obywatelskiej w Radzie m.st. Warszawy walczy o to, aby wprowadzić przepisy zakazujące palenia tytoniu na balkonie.

EW
(nkk, gb)

■ Powszechne punkty szczepień

Jak podały władze Radomia, Narodowy Fundusz Zdrowia zaakceptował utworzenie punktu powszechnych szczepień w Domu Kultury „Idalin” przy ul. Bluszczowej. Od kiedy będzie możliwe zaszczepienie się w nowym punkcie, tego na razie władze miasta nie podają, bo jak wskazują, będzie to uzależnione od dostaw szczepionek przeciwko SARS-CoV-2. Chociaż – jak podkreślają – mają nadzieję, że będzie to możliwe już po majowym weekendzie. Jak zapewniają miejskie władze, pomieszczenia są już przygotowane i wyposażone. W mieście przy wsparciu żołnierzy Wojsk Obrony Terytorialnej tworzony jest również punkt szczepień drive-thru. Mobilny punkt będzie zlokalizowany na parkingu przy ul. Dębowej. Według wstępnych wyliczeń łącznie w obu miejscach możliwe będzie zaszczepienie 1200 osób dziennie.

EW
(nkk)

Z MŁOTKIEM NA ŻONĘ Policjanci z Orzesza zatrzymali 70-latka, który podczas awantury domowej kilkakrotnie uderzył młotkiem w głowę swoją żonę. Mężczyźnie grozi kara co najmniej trzech lat więzienia, wcześniej musi opuścić wspólne mieszkanie. Życiu kobiety nie zagraża niebezpieczeństwo.

CUDEM URATOWANY PODPALACZ 32-latek podpalił łąkę w Zatorze, czego omal nie przypłacił życiem. Nie zdążył uciec przed ogniem i podtrul się dymem. Ratownicy musieli udzielić mu pomocy. Za podpalenie dostał mandat – podała w czwartek rzeczniczka oświęcimskiej policji asp. szt. Małgorzata Jurecka.

DZIAŁANIA TOTALNEJ OPOZYCJI

POLITYKA

Utopić Polskę!

Tomasz Siemoniak, obecny wiceprzewodniczący Platformy Obywatelskiej, w minionym tygodniu przejawiał szczególną aktywność. W różnych mediach ubolewał nad tym, że władza rozmawia z Lewicą o Krajowym Funduszu Odbudowy.

Przypomnijmy, że po rezygnacji Grzegorza Schetyny to właśnie Siemoniak był kandydatem na szefa Platformy. Teraz, kiedy słabnie pozycja Borysa Budki, wałbrzyski poseł próbuje znowu wrócić do gry o tron. – Gdyby premier rzeczywiście chciał dialogu, toby nie pomijał największej partii opozycyjnej oraz silnego w samorządzie PSL. To jest świadome działanie – powiedział w III Programie Polskiego Radia wiceprzewodniczący Platformy Obywatelskiej. Dodał jeszcze, że intencje rządu są nie szczere i to się dobrze według niego nie skończy. A zgodnie z zalecaniami Unii Europejskiej podstawą do otrzymania środków z Funduszu Odbudowy jest przedstawienie przez każde państwo członkowskie

planu odbudowy po epidemii. Kraje mają na to czas do końca kwietnia. Czy zatem Platforma nie zgłasza za ratyfikacją funduszu dającego Polsce 770 mld zł? Tego poseł Siemoniak nie chciał powiedzieć. Jedno jest pewne. Totalna opozycja nie pozwoli na sukces rządu, choćby Polska na tym miała stracić ogromne pieniądze. Jeszcze bardziej skrajną postawę, co oczywiście nie może dziwić, zajął Strajk Kobiet, stawiając ultimatum: „W sprawie Lewicy ogłaszamy krótko: wóz albo przewóz. Doba na ogarnięcie się albo zaczynamy ogólnopolską akcję wybijania głupoty z głowy Lewicy. Mafia nie przestanie być mafią, bo Lewica grzecznie wciśnie guzik” – napisano na Twitterze.

Niektórzy politycy chcieliby znowu utopić Polskę w chaosie | fot. Janusz Wolniak/Gazeta Polska

Spacerkiem WARSZAWIE

Niespodzianki mogą być wszędzie

Ostatnio rozmawiałem z kilkoma osobami, które nie kryły zaskoczenia wstrzymaniem prac budowlanych w północnej części tzw. pl. Pięciu Rogów. Po zerwaniu warstwy asfaltu odkryto tam dawną nawierzchnię brukowaną kamieniem polnym.

Warszawiacy na ogół sądzą, że zabytki archeologiczne odnaleźć można głównie na obszarze Starej Warszawy i jej najbliższego otoczenia – stąd zdziwienie przechodniów na widok odsłoniętych brukowanych fragmentów nawierzchni przekształcanego placu. Tymczasem w mieście historycznym takie niespodzianki mogą zdarzyć się dosłownie wszędzie.

Kilka lat temu na Nowolipkach zaskoczyła mnie burza. Połączona była z krótką, lecz wyjątkowo obfitą ulewą. Gdy mogłem wreszcie ruszyć w dalszą drogę, uwagę moją zwróciła wyrwa w chodniku. Strumienie wody spowodowały zapadnięcie się

kilku płyt chodnikowych. W dziurze widać było fragment dawnego muru – bez wątpienia fundamentów jednej z wielu kamienic zburzonych na terenie getta. Chodnik szybko naprawiono. Nikt nie przeprowadził tam badań archeologicznych.

Jestem przekonany, że Warszawie potrzeba więcej inicjatyw skutkujących działaniami podobnymi do prac podjętych przez amerykańsko-kanadyjski zespół geofizyków w 2019 r. Grupa pracowała wyłącznie w wybranych punktach dawnego getta, prowadząc badania nieinwazyjne. Geofizycy wykorzystywali w tym celu tomografię elektrooporową i georadary. Dzięki takim pracom powstaje rodzaj mapy miejsc potencjalnie ciekawych dla archeologów. Przyszli inwestorzy mają też szansę uniknąć niespodzianek skutkujących wstrzymaniem robót.

EW
(js)

SONDA EXPRESSU

Co można robić na balkonie

O to, co wolno robić na balkonie, a czego nie, od lat toczy się gorąca dyskusja. Zapytaliśmy naszych Czytelników, co ich denerwuje w zachowaniu sąsiadów na balkonie. Oto co powiedzieli:

Katarzyna, 38 lat, pracownik administracji publicznej: Denerwują mnie dwie rzeczy: palenie papierosów i krzyki dzieci.

Maria, 70 lat, emerytka: Denerwuje mnie, jak sąsiadka z góry podlewa kwiatki, a mi na balkon cieknie woda.

Krzysztof, 40 lat, menedżer: Nie ma takiej rzeczy.

Kornel, 37 lat, budowlaniec: Głośne zabawy dzieci. Sąsiedzi myślą, że balkon to plac zabaw.

Michał, 29 lat, kierowca: Głównie głośne rozmowy przez telefon. Ludzie myślą, że jak wyjdą na balkon rozmawiać, żeby rodzina nie słyszała, o czym mówią, to cały świat ich nie słyszy. Naprawdę nie mam ochoty wiedzieć, kto kogo

zdradza albo jakie ma problemy w firmie itd.

Julia, 52 lata, ekonomistka: Denerwuje mnie przenoszenie imprez ze środka mieszkania właśnie na balkon.

Kamila, 34 lata, instruktorka fitness: Niesprzątanie na balkonach i wystawianie śmieci. Niestety przez takie zachowania zlatują się gołębie i brudzą przy tym inne balkony. Trudno jest się ich pozbyć.

Elżbieta, 74 lata, emerytka: Trzepanie dywaników to największa zbrodnia. Wnuczka umyje mi okna, wysprzątam balkon, a tu nagle wszystko zakurzone.

Marian, 58 lat, dozorca: Oj, natręć się na to, co ludzie wyprawiają na balkonach. Małeńskie kłótnie, notoryczne palenie (a pet wyrzucony oczywiście przez balkon), imprezy, a przy tym wyrzucanie butelek z balkonu – to ostatnie mnie najbardziej denerwuje, bo wiadomo, ja muszę sprzątać. Ale zdarzały się pary, które próbowały uprawiać seks na balkonie. O, i jak już ciepło się robi, to zdarzają się panie, szczególnie starsze, które wystawiają się na słońce bez biustonoszy.

EW
(agb)

■ Chciał zabić prokuratora

Policjanci ze stołecznego „terroru” zatrzymali Krzysztofa U. ps. Fama, podejrzanego o podżeganie do zabójstwa. Zlecenie miał przyjąć Marcin K. ps. Murzyn. „Fama”, Marcin K., Oskar U. i radca prawna Agnieszka K. zostali przesłuchani 27 kwietnia w związku ze śledztwem prowadzonym przez Prokuraturę Okręgową Warszawa-Praga. Krzysztofowi U. został przedstawiony zarzut podżegania do zabójstwa „małego świadka koronnego”, którego wyjaśnienia doprowadziły do przedstawienia mu poważnych kryminalnych zarzutów. Świadek miał zostać otruty. Według ustaleń prokuratury i policji „Fama” miał także podżegać do obłania kwasem żony prokuratora, który oskarżał go przed Sądem Okręgowym w Warszawie, oraz do spowodowania ciężkiego uszkodzenia ciała sędziego Andrzeja Krasnodębskiego, który sądził go, a następnie w lutym br. skazał na 25 lat więzienia.

EW
(masz, PAP)

UKRADŁ PANELE FOTOWOLTAICZNE Do ośmiu lat więzienia grozi 44-latkowi z Mazowsza podejrzanemu o wytudzenie od przedsiębiorcy z Żagania (Lubuskie) 120 paneli fotowoltaicznych o wartości prawie 60 tys. zł – poinformował Arkadiusz Szlachetko z Komendy Powiatowej Policji w Żaganiu.

DOGONIŁA MOTOCYKLISTĘ Startująca w półmaratonach, a obecnie przygotowująca się do runmageddonu policjantka z Opoczna nie miała problemów z dogonieniem i schwytaniem motocyklisty, który po porzuceniu jednośladu próbował uciekać pieszo. Jak sam przyznał, nie spodziewał się, że zostanie tak szybko schwytany.

■ Plac Zbawiciela odgradza się od kierowców

W ubiegłym roku wiele kontrowersji wzbudziła decyzja warszawskiego ratusza, dotycząca strefy ogródków gastronomicznych na pl. Zbawiciela, która objęła zewnętrzny pas jezdni znajdującego się tam ronda. Jak wskazywał wtedy wiceminister spraw wewnętrznych i administracji, a zarazem stołeczny radny Błażej Poboży, miasto wydało dziesięciokrotnie więcej na ten cel, niż zyskało. Jak informuje miasto, najpewniej w wakacje ponownie zostanie poszerzona strefa ogródków kawiarnianych.

■ Przybędzie strzeżonych kąpielisk

Osoby, które zamierzają wypocząć w wakacje na Suwalszczyźnie, będą mogły się cieszyć większym dostępem do strzeżonych kąpielisk. Decyzję w tej sprawie podjęli radni gminy Suwałki. Strzeżone kąpieliska będą dostępne nad suwalskim zalewem Arkadia oraz we wsiach Krzywe i w Starym Folwarku nad jeziorem Wigry. Jednak pamiętajmy o tym, żeby w sposób rozsądny korzystać z kąpielisk, bo jak podała Komenda Główna Policji, od początku kwietnia doszło w Polsce do 21 utonięć.

■ Kulturalna podróż

Od 1 maja na podróżujących gorzowskimi tramwajami czeka niespodzianka. Podczas mijania ul. Dziewięciu Muz pasażerowie usłyszą muzykę symfoniczną. Jest to pomysł Filharmonii Gorzowskiej, który ma na celu uczczenie zbliżającej się 10. rocznicy otwarcia tej placówki. Urodziny instytucji kultury przypadają dokładnie 18 maja. Muzykę płynącą z głośników w tramwajach będzie można usłyszeć do końca maja.

■ Przetestują pracowników szkół

Blisko pół tysiąca pracowników administracji i obsługi w placówkach oświaty w Krakowie przejdzie test na obecność przeciwciał koronawirusa. Taką decyzję podjęły władze Krakowa po ponownym otwarciu żłobków, przedszkoli i szkół. Placówki otrzymały specjalne kody autoryzacyjne, na podstawie których pracownicy będą mogli wykonać bezpłatny test. Z projektu wyłączone są m.in. osoby, które zostały już zaszczepione lub mają wyznaczony termin szczepienia.

HISTORIA W PIGUŁCE

WIWAT MAJ, TRZECI MAJ!

Święto Konstytucji 3 Maja

Zaledwie kilka miesięcy po odzyskaniu niepodległości w 1918 r. – 29 kwietnia 1919 r. – Sejm uznał rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 maja za święto narodowe odrodzonego państwa. Niestety po II wojnie światowej komuniści zakazali jego obchodów i dopiero pod koniec XX w. zostało ono oficjalnie przywrócone.

Wojskowe defilady stały się nieodzownym elementem oficjalnych obchodów Święta Konstytucji 3 Maja w całej Polsce | fot. Janusz Gajdamowicz/Gazeta Polska

„Dzień trzeci maja jako rocznicę Konstytucji 1791 r. ustanawia się w całej Rzeczypospolitej Polskiej jako uroczyste święto po wieczne czasy” – pisano w jednomyślnie przyjętej ustawie oficjalnie wprowadzającej pierwsze w polskiej historii święto narodowe. Niemal dokładnie 71 lat później, 28 kwietnia 1990 r., weszła w życie uchwalona przez Sejm RP ustawa, na któ-

rej mocy oficjalnie przywrócono zwalczane przez niemal cały okres PRL święto upamiętniające pierwszą polską konstytucję.

Sami twórcy Konstytucji 3 maja mieli świadomość tego, co się wydarzyło, i już 5 maja 1791 r. Sejm Czteroletni podjął uchwałę o wzniesieniu Świątyni Najwyższej Opatrzności jako wyrazu dziękczynienia za uchwalenie

PITAVAL POLSKI

Motyw – zemsta i polisa

Brutalny mord, dokonany z zimną krwią. Ofiarami padło małżeństwo Polaków, a wśród skazanych za udział w zbrodni była... ich córka!

Obecnie zbrodnie z polisą ubezpieczeniową w tle nie są niestety rzadkością, ale w latach 90. taka sprawa wywołała poruszenie. Grażyna i Stefan T. pochodzili z wielkopolskiej Trzcianki, wyemigrowali do Niemiec, zamieszkali w Ulm. Byli ludźmi majątynymi, ale w ich rodzinie nie układało się najlepiej. Mężczyzna był agresywny wobec żony i dzieci. Gdy córka Beata dorosła, związała się z dużo starszym kuzynem Kazimierzem B. Wtedy ostro zaprotestował ojciec kobiety. Nie tylko z powodu więzów krwi. Swego czasu Stefan T. próbował z krewniakiem zrobić interes, który okazał się kląpą.

Dziewczyna jednak się zbuntowała, zamieszkała u kochanka. To pogłębiło konflikt.

Gdy Stefan T. pobił Kazimierza B., ten zaczął szukać chętnego, który go skrzywdzi. Beata o tym wiedziała. Mało tego – zdradziła, że rodzice mają wykupioną na życie wysoką polisę (nie wiedziała, że ojciec w testamencie przepisał wszystko na syna). Kazimierz B. dogadał się z kolegą z rodzinnych stron Dariuszem P., a ten namówił do udziału w zbrodni Dariusza G. i Waldemara J. Oczywiście, obiecano im za to pieniądze.

Podczas pierwszego wyjazdu do Niemiec nie zdołali zrealizować planu, ale nie zrezygnowali. 18 czerwca 1999 r. trzech bandziorów ponownie pojechało do Ulm. Spotkali się u Kazimierza, wtedy Beata dała im klucz do domu rodziców.

Następnego dnia rano dotarli na miejsce. Jeden pozostał na czatach, dwóch weszło do środka. Nie czekali długo. Ledwo Grażyna T. przekroczyła próg, otrzymała cios młotkiem. Nie miała żadnych

szans. Zmarłej oprawcy zdjęli z palca... obrączkę. Wtedy mordercy uciekli, ale Kazimierz B. się wściekł, bo głównym celem miał być Stefan T. Dlatego jeden z bandziorów wrócił na miejsce zbrodni (zabójstwo kobiety nie zostało jeszcze odkryte). Stefan T. pojawił się dopiero wieczorem. Nie dał się zaskoczyć, walczył, ale napastnik miał nóż, którym zadał śmiertelne ciosy.

Ponieważ sąsiedzi widzieli uciekającego mordercę i samochód, do którego wsiadł, niemiecka policja szybko ustaliła, że zabójcy pochodzili z Polski i tam się ukrywają. Dlatego informacje przekazano stróżom prawa w Wielkopolski. Nie było problemów z wytypowaniem podejrzanych. Zatrzymano całą piątkę. Jeden z mężczyzn poszedł na współpracę.

Po procesie przed sądem w Poznaniu wszyscy zostali uznani za winnych. Beatę T. skazano na 15 lat więzienia.**EW**

(gb)

WARSZAWA

Ukradł wózek inwalidzie

Policjanci z warszawskiego Mokotowa zatrzymali mężczyznę podejrzanego o kradzież wózka inwalidzkiego należącego do 26-latka z porażeniem mózgowym – powiedział PAP rzecznik mokotowskiej policji podkom. Robert Koniuszy. – Funkcjonariusze chcieli zorganizować środki na sfinansowanie zakupu nowego wózka, ale na wniosek kobiety NFZ go zrefundował. Oczekiwanie na przystosowanie wózka do potrzeb 26-latka może jednak potrwać kilka tygodni. Do tego czasu nie miałby się czym poruszać – tłumaczył. – Policjanci z wydziału, zajmującego się ściganiem przestępstw przeciwko mieniu, ustalili, że kradzieży dopuścił się karany w przeszłości 33-latek niemający stałego miejsca pobytu, który zatrzymał się na jakiś czas u znajomych, zamieszkujących w pobliżu miejsca przestępstwa – powiedział podkom. Koniuszy. Złodziejowi grozi do pięciu lat więzienia.**EW**

(masz, PAP)

LICZBA DNIA: 50 TYS. Taką grzywnę zapłaci koszykarz Houston Rockets Kevin Porter Jr. Został on ukarany przez władze NBA za złamanie protokołu medyczno-sanitarnego. 20-latek odwiedził 19 kwietnia jeden z klubów w Miami. Był tam z kolegą z drużyny Sterlingiem Brownem, który w drodze powrotnej został zaatakowany i doznał obrażeń twarzy.

NOWY TRENER LIPSKA Jesse Marsch od nowego sezonu będzie trenerem RB Leipzig. 47-letni szkoleniowiec, pracujący obecnie z FC Salzburg, a wcześniej z amerykańskimi drużynami, zastąpi Juliana Nagelsmanna, który przechodzi do Bayernu Monachium (zastąpi tam na stanowisku trenera Hansiego Flicka). Kontrakt Marscha ma obowiązywać do 2023 r.

KTO WYGRA LIGĘ MISTRZÓW

PIŁKA NOŻNA

Angielski finał w Stambule?

Za nami półfinały Champions League. Blżej awansu do decydującego starcia w Stambule są po nich dwa zespoły z Premier League – Chelsea Londyn i Manchester City. Oba rewanżowe spotkania, odpowiednio z Realem Madryt i Paris Saint-Germain, zapowiadają się pasjonująco.

Byliśmy lepsi od Anglików, ale w drugiej połowie nie pokazaliśmy już tej energii co przed przerwą. To było kluczowe dla wyniku – tłumaczył po porażce 1:2 na własnym boisku trener PSG Mauricio Pochettino.

Rzeczywiście po pierwszej połowie mało kto się spodziewał, że mistrzowie Francji mogą przegrać to spotkanie. Paryżanie prowadzili 1:0 po голу Marquinhosa w 15. min i absolutnie dominowali na boisku.

Po przerwie PSG zagrało dużo gorzej, choć Anglicy też niczym szczególnym nie zachwycili. Mieli jednak niebywałe szczęście. W 64. min najlepszy na boisku Kevin de Bruyne dośrodkował, jak się wydawało, do nikogo. Piłka jednak skrzyła w powietrzu i wpadła za plecy bramkarza PSG Keylora Navasa.

Siedem minut później z rzutu wolnego uderzał Riyad Mahrez. Algierczyk strzelił prosto w mur, ale stojący w nim piłkarze nagle się rozbiegli i „z niczego” zrobiło się 1:2.

Sytuacja PSG stała się jeszcze trudniejsza w 77. min, kiedy za faul na Ilkayu Gündoğanie czerwoną kartką ukarany został Idrissa Gueye. – Druga połowa było dużo lepsza w naszym wykonaniu. Wywieraliśmy na rywalach dużą presję. Przy swoim голу miałem trochę szczęścia. Przy drugim

Kevin de Bruyne (z prawej) w 64. min strzelił wyrównującego gola dla Manchesteru City | fot. JB Autissier/imagosport/Forum

Riyad zapytał mnie, czy może strzelać, odparłem „tak, jeśli w siebie wierzysz”. Trafił, więc co mogę więcej powiedzieć – skomentował De Bruyne.

W Paryżu od lat czekają na wygraną w Lidze Mistrzów. Katarscy właściciele klubu wpompowali w niego setki milionów euro. W zeszłym sezonie PSG przegrało w finale z Bayernem Monachium. W tym wyeliminowało Bawarczyków już w ćwierćfinale i wydawało się, że droga do triumfu stoi przed nim otworem. Zawód po po-

rażce z Manchesterem City był więc olbrzymi.

– To nie jest dobry moment na rozmowy – powiedział po meczu Pochettino. – Wszyscy przeżywamy tę porażkę. Czujemy się bardzo zawiedzeni. Musimy jednak zachować spokój i przygotować się odpowiednio do wtorkowego rewanżu. Włożyliśmy w ten mecz mnóstwo wysiłku. Osobiście uznaję tę porażkę za wypadek przy pracy – dodał Argentyńczyk.

The Citizens będą więc bronić w rewanżu dobre-

go wyniku z pierwszego meczu, podobnie jak Chelsea Londyn, która zremisowała 1:1 w Madrycie z Realem. Anglicy mogli wygrać na wyjeździe, podobnie jak City, nie mieli jednak takiego szczęścia. Choć nie potrzebowali go aż tyle, bo marnowali naprawdę doskonałe okazje. Teraz muszą być skuteczniejsi w Londynie i wewnątrzangielski finał 29 maja w Stambule stanie się faktem.

EW
(asz)

■ Baza na Euro w Sopocie

Bazą reprezentacji Polski w czasie mistrzostw Europy na 90 proc. będzie Sopot – przekazał sekretarz generalny PZPN Maciej Sawicki. Już od kilku dni wiadomo, że z powodu zmiany lokalizacji meczów Białe-Czerwone zrezygnowali z ośrodka pod Dublinem. Pierwotnie dwa spotkania Polaków na ME 2021 – ze Słowacją i Szwecją – miały się odbyć w Dublinie, a jeden w Bilbao (z Hiszpanami), ale te miasta nie dały gwarancji wypuszczenia przynajmniej części widzów. A to był warunek UEFA, aby zachować prawo współorganizacji turnieju. W ubiegły piątek UEFA postanowiła, że reprezentacja Polski rozegra dwa mecze fazy grupowej mistrzostw Europy w Sankt Petersburgu, natomiast z Hiszpanią zmierzy się w Sewilli. Jeżeli Sopot zostanie bazą Białe-Czerwonych, piłkarze będą trenować w Gdańsku i z tego miasta wylatywać na mecze Euro.

■ Anglia bez Barnesa

Skrzydłowy Leicester City Harvey Barnes nie wystąpi w tegorocznych mistrzostwach Europy – poinformował trener angielskiego klubu Brendan Rodgers. 23-letni piłkarz nabawił się w lutym kontuzji kolana, przeszedł operację, ale jak się teraz okazało, potrzebna jest kolejna. Początkowo prognozy były optymistyczne. Mówiono, że Barnes najpóźniej w kwietniu powinien wrócić do gry. To oznaczałoby, że będzie w stanie dojść do odpowiedniej dyspozycji na rozpoczynające się 11 czerwca mistrzostwa Europy. Rehabilitacja jednak nie przebiegała zgodnie z planem. Po konsultacjach z lekarzami zdecydowano o kolejnym zabiegu, który wykluczy piłkarza z gry do końca sezonu.

(asz)

■ Bomba w górę na Służewcu!

W sobotę na stołecznym torze Służewiec rozpocznie się 77. w historii sezon wyścigów konnych. Tego dnia uwagę sympatyków jeździeckiej rywalizacji skupi głównie walka o Nagrodę Strzegomia z czołową rocznika derbowego w roli głównej. W związku z obostrzeniami spowodowanymi pandemią COVID-19 sezon ruszy bez udziału publiczności. W tegorocznej rywalizacji zaplanowanych jest łącznie 51 dni wyścigowych (451 gonitw). Tradycyjne punkty kulminacyjne sezonu to gonitwy Westminster Derby, zaplanowana na 4 lipca, oraz Wielka Warszawska, która ma się odbyć w ostatnią niedzielę września.

EW
(asz)

LEKKOATLETYKA

Włodarczyk wraca po dwóch latach

Po 693 dniach przerwy dwukrotna mistrzyni olimpijska w rzucie młotem Anita Włodarczyk wraca do koła. W dniach 8–9 maja wystąpi w Splicie w Pucharze Europy w rzutach. W reprezentacji znaleźli się także m.in. Paweł Fajdek i Maria Andrejczyk.

Włodarczyk w tym roku spędziła w Polsce zaledwie kilka dni. Jej główną bazą stała się Ad-Dauha, gdzie na co dzień rezyduje jej trener Chorwat Ivica Jakelić, ale dużo czasu spędza też w tureckim Belek. Ostatnie lata ze względu na kontuzje były dla niej trudne. Włodarczyk straciła dwa ostatnie sezony i wiele się w jej sportowym życiu zmieniło. Przeszła operację kolana, zmieniła trenera i musiała

zaczynać niemal od podstaw. Rekordzistka globu ma jednak dobre wspomnienia ze Splitu. W 2008 r. podczas zimowego Pucharu Europy w rzutach zwyciężyła, osiągając 71,84 m, pierwszy raz w karierze przekraczając barierę 70 m. Puchar Europy początkowo miał się odbyć w marcu w portugalskiej Leirii, ale ze względu na pandemię COVID-19 został przełożony. Później chęć przeprowadzenia

zawodów zgłosiła Chorwacja. Termin jest znacznie korzystniejszy dla lekkoatletów. W maju wprawdzie rzadko jeszcze są w najwyższej dyspozycji, ale najczęściej najtrudniejszą pracę mają już za sobą i powoli przymierzają się do wejścia w sezon. Obok Włodarczyk w składzie reprezentacji znalazł się m.in. czterokrotny mistrz świata w rzucie młotem Paweł Fajdek. U niego przed tym sezonem doszło też do kilku zmian, ale najważniejsza dotyczy trenera. Teraz opiekuje się nim mistrz olimpijski z Sydney Szymon Ziółkowski. Ponadto w rzucie dyskiem zaprezentuje się Robert Urbanek, w rzucie oszczepem Maria Andrejczyk, a w rzucie młotem obok Włodarczyk – Malwina Kopron.

EW
(asz)

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

30/kwietnia 2021 – 6/maja 2021

DYWIZJON 303: HISTORIA PRAWDZIWA

WOJENNY, **PONIEDZIAŁEK** 3.5, GODZ. 22.00, POLSAT

Historia polskich asów przestworzy inspirowana jest bestsellerem Arkadego Fiedlera o tym samym tytule. Polscy lotnicy, początkowo niedoceniani i wyśmiewani, stają się legendą. W ramach Królewskich Sił Powietrznych Wielkiej Brytanii (RAF) tworzą elitarną jednostkę – Dywizjon 303,

który nie ma sobie równych. Dowódcą zostaje Witold Urbanowicz (Piotr Adamczyk), a jego najbardziej barwnym podopiecznym okazuje się Jan Zumbach (Maciej Zakościelny). Film opowiada nie tylko o spektakularnych akcjach bitwy o Anglię, ale pokazuje również ich życie prywatne.

POLECA

RYSZARD CZARNECKI

(europoseł PiS)

PIĄTEK 30.4 godz. 17.00, TV TRWAM

„Pan Tadeusz” i sen o Soplicowie

– Adam Mickiewicz

Dokument Karola Smulskiego o „słowiańskim bardzie” i „pocie przeobrażeń” Adamie Mickiewiczu. Mówiono, że Anglicy mieli Byrona, Niemcy Goethego, a Polacy – Mickiewicza. Polskiego wieszczka chcą uznać za swojego poetę także Litwini i Białorusini. A „Pana Tadeusza”, napisaną trzynastozgłoskowcem epopeję narodową, w 2014 r. wpisano na Polską Listę Krajową Programu UNESCO Pamięć Świata.

SOBOTA 1.5 godz. 20.15, POLSAT SPORT

Siatkówka mężczyzn:

Finał Ligi Mistrzów

Historyczny finał polskiego klubu siatkarskiego w LM: Grupa Azoty ZAKSA Kędzierzyn-Koźle zagra o tytuł najlepszej drużyny Europy w męskiej siatkówce z Włochami z Itas Trentino. Jeśli Polacy wygrają, będą pierwszym polskim klubem, który zdobędzie najważniejszy europejski siatkarski puchar od 1978 r. Wówczas sięgnął po niego Płomień Milowice, w którego składzie grali nasi mistrzowie świata i olimpijcy. W sobotę trzymajmy kciuki za Białą-Czerwoną!

WTOREK 4.5 godz. 13.05, TVP HISTORIA

Zdolne bestie te Kossaki...

Film dokumentalny Marty Węgiel o sadze rodu Kossaków. Przedstawione zostaną sylwetki malarzy Juliusza i Wojciecha Kossaków oraz poetki Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej i pisarki Magdaleny Samozwaniec. O własnych przodkach opowiada Joanna Kossak, malarka specjalizująca się w portretach koni.

PODRÓŻNICZY ZA SIÓDMĄ GÓRĄ

SOBOTA 1.5 GODZ. 21.00, TV REPUBLIKA

W najbliższej odsłonie programu Stefan Czerniecki zaprasza do Szkocji. Do roku 1297, gdy to opanowaną niedawno przez króla Edwarda I Szkocję ogarnia antyangielskie powstanie. Na jego czele stoi nikomu nieznany szerzej człowiek. Wołają na niego William Wallace. Historię szkockiego partyzanta rozślawił na świecie Mel Gibson ze swoim filmem „Braveheart”. W programie zobaczymy miejsca związane ze szkockim bohaterem narodowym. Zobaczymy m.in. wzgórze Abbey Craig, z którego Wallace obserwował zwycięstwo swoich oddziałów nad Anglikami.

FAMILIJNY PADDINGTON 2

NIEDZIELA 2.5 GODZ. 16.10, TVP2

Kontynuacja szalonych i zabawnych przygód uroczego misia Paddingtona, którego pokochali zarówno dzieci, jak i dorośli na całym świecie. Tym razem rezolutny niedźwiadek o nienagannyh manierach i skłonności do wpadania w tarapaty trafi w złe towarzystwo. Pomyłkowo osadzony w areszcie wśród zepsutych do szpiku kości typów spod ciemnej gwiazdy, naiwny Paddington zrobi wszystko, by sprowadzić ich na dobrą drogę. A że siłą przekonywania ma wielką, rzecz może się udać. Szczególnie, kiedy zada swe fundamentalne pytanie: Misiu w sercu nie masz?!

MUSICAL LA LA LAND

PONIEDZIAŁEK 3.5 GODZ. 20.10, TVP2

Nagrodzony 6 Oscarami i okrzyknięty najpiękniejszym filmem dekady musical Damiena Chazelle. Mia (Emma Stone) jest początkującą aktorką, która w oczekiwaniu na szansę pracuje jako kelnerka. Sebastian (Ryan Gosling) to muzyk jazzowy, który zamiast nagrywać płyty, gra do kotleta w podrzędnej knajpce. Gdy drogi tych dwojga się przetną, połączy ich wspólne pragnienie, by zacząć wreszcie robić to, co kochają. Miłość dodaje im siły, ale gdy kariery zaczynają się wreszcie układać, coraz mniej jest czasu i siły dla siebie nawzajem. Czy uda im się ocalić uczucie?

KLIKAJ MĄDRZE www.niezalezna.pl **0 nas jest głośno!**

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

RANO	08:00 Wiadomości 08:10 Pogoda 08:15 Kwadrans polityczny 08:40 Ranczo (100) - serial 09:40 Komisarz Alex (61) - serial 10:35 Ojciec Mateusz (308) - serial 11:25 Kasta - serial 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda 12:40 Magazyn rolniczy 12:55 Natura w Jedynce 13:25 Okrasa łamie przepisy 14:00 Elif (969) - serial	07:55 Pytanie na śniadanie 10:40 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:25 Dookoła Bałtyku 11:50 Barwy szczęścia (2437) - serial 12:30 Kolo fortuny - teleturniej 13:15 Kozacka miłość (103) - serial 14:05 Va banque - teleturniej 14:35 Na sygnale (281) - serial 15:10 Górcy ratownicy (57) - serial 16:00 Kolo fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Promyk nadziei (29) - serial 18:00 Panorama 18:20 Va banque - teleturniej 18:45 Kozacka miłość (104) - serial 19:35 Barwy szczęścia (2437) - serial 20:05 Barwy szczęścia (2438) - serial 20:35 Kabaret. Supershow 21:25 Centralne Biuro Humoru - pr. rozryw. 22:50 Muzyka, taniec, zabawa - koncert 23:55 SzeF - komedia, USA 2014, wyk. Jon Favreau, John Leguizamo, Scarlett Johansson, Dustin Hoffman. Po utracie posady w renomowanej restauracji mistrz kulinarny otwiera mobilny bar szybkiej obsługi.	08:00 Dzień Dobry TVN 11:45 Ukryta prawda (1261) - serial 12:50 Ukryta prawda (1164) - serial 13:50 Ukryta prawda (743) - serial 14:55 Szpital (398) - serial 16:00 LAB (54) - serial 17:00 Kuchenne rewolucje - pr. rozryw. 18:00 Ukryta prawda (1262) - serial 19:00 Fakty 19:25 Uwaga! Koronawirus 19:25 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! 20:05 Miłe wieści - pr. rozryw. 20:10 Liga Sprawiedliwości - film przygodowy, Kanada/Wielka Brytania/USA 2017, wyk. Ben Affleck, Henry Cavill, Amy Adams, Gal Gadot 22:45 Constantine - horror, USA 2005, wyk. Keanu Reeves, Rachel Weisz, Shia LaBeouf, Djimon Hounsou. Adaptacja komiksu „Hellblazer” opowiadająca historię Johna Constantine’a - egzorcysty, który musi stanąć do walki o dusze wszystkich ludzi, by tym samym ocalić siebie od wiecznego potępienia. 01:10 Kuba Wojewódzki - talk-show 02:15 Uwaga! 02:35 NOC Magii - pr. rozryw.	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i partnerzy (184) - serial 09:10 Malanowski i partnerzy (185) - serial 09:40 Sekrety rodziny (121) - serial 10:40 Dlaczego ja? (448) - serial 11:40 Gliniarze (441) - serial 12:50 Wydarzenia 13:25 Interwencja 13:40 Trudne sprawy (795) - serial 14:40 Dlaczego ja? (961) - serial 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja 16:30 Na ratunek 112 (557) - serial 17:00 Gliniarze (566) - serial 18:00 Pierwsza miłość (3225) - serial 18:50 Wydarzenia 19:30 Gość „Wydarzeń” 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Twoja Twarz Brzmi Znajomo - pr. rozryw. 22:05 Geneza planety małp - film SF, USA 2011. Szympanś Cezar, w którego organizmie znajduje się nowatorski lek, wykazuje niezwykle inteligencję. Wkrótce Cezar uwalnia wszystkie małpy z zoo i zwierzęta zaczynają siać zniszczenie w mieście. 00:35 Wyspa tajemnic - thriller, USA 2010 03:30 Tajemnice losu - pr. rozryw.	07:00 Transmisja mszy świętej z Jasnej Góry 07:30 Polska na dzień dobry 09:20 W punkt 09:40 Telezakupy 09:55 Republika po południu 10:15 Telezakupy 10:30 Mówi się... 11:10 Ostry dyżur prawniczy 11:25 Telezakupy 11:40 Polska na dzień dobry 13:00 Telezakupy 13:15 Oddaję Państwu głos 13:40 Wolne głosy 14:00 Telezakupy 14:15 Otwartym tekstem 14:45 Telezakupy 15:00 Koronka do Miłosierdzia Bożego 15:30 Republika po południu 17:15 Nie daj się epidemii 17:35 Wolne głosy 17:55 Wolne głosy - zagranica 18:15 Ekonomia raport - flash 18:30 Dzisiaj - serwis inform. 18:55 Sport w Republice 19:00 Prognoza pogody 19:05 10.04.2010. Fakty 19:25 Rozmowa ściśle jawna 19:45 Mag. filmowy Piotra Gońka 20:15 Twoja Akcja 20:30 Geopolityczny tygiel 21:00 Specjaliści od wszystkiego 21:30 Kulisy manipulacji 22:00 Wolne głosy 22:25 Ekonomia raport 22:50 Suma dnia 23:15 Poland Daily 00:10 Rozmowa ściśle jawna 00:28 10.04.2010. Fakty 00:50 Dzisiaj - serwis inform. 01:10 Sport w Republice	06:30 Leśniczówka (146) - serial 07:00 Wojciech Ceirowski - boso przez świat 07:30 Pytanie na śniadanie 10:40 Panorama 11:30 Na sygnale (297) - serial 12:00 Wiadomości 12:15 Wilnoteka 12:35 M jak miłość (1573) - serial 13:25 M jak miłość (1574) - serial 14:15 Tego się nie wytnie 15:35 Czas pieniądza 15:55 Bajki naszych rodziców 16:30 Rodzinka.pl (45) - serial 17:00 Teleexpress 17:20 Stacja innowacja 17:35 Przystanek Zaolzie 17:55 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 18:25 Na sygnale (297) - serial 18:50 Przystanek Ameryka 19:10 Olá Polonia 19:30 Wiadomości 20:05 Sport 20:10 Pogoda 20:15 Na dobre i na złe (803) - serial 21:10 Kabaret. Supershow Dwójki - pr. rozryw. 22:05 Polonia 24 22:35 Noce i dnie (9) - serial 23:30 Gwiazdociąg TVP 00:00 Focus on Poland 00:20 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 00:50 Polonia Express 01:10 Olá Polonia 01:30 Wiadomości 02:00 Sport 02:05 Pogoda 02:10 Polonia 24
PO POŁUDNIU	15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:15 Alarm! 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Przysięga (401) - serial 17:00 Teleexpress 17:15 Jaka to melodia? - pr. rozryw. 17:55 Klan (3801) - serial 18:20 Kasta - serial 18:55 Jeden z dziesięciu - teleturniej 19:25 Sport 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Alarm! 20:30 Leśniczówka (385) - serial 21:00 Ojciec Mateusz (323) - serial 22:00 Pułkownik Kwiatkowski - komediodramat, Polska 1995 00:15 Miłość i inne komplikacje - dramat obyczajowy, USA 2009 02:00 S.W.A.T. - Jednostka specjalna (36) - serial	16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Promyk nadziei (29) - serial 18:00 Panorama 18:20 Va banque - teleturniej 18:45 Kozacka miłość (104) - serial 19:35 Barwy szczęścia (2437) - serial 20:05 Barwy szczęścia (2438) - serial 20:35 Kabaret. Supershow 21:25 Centralne Biuro Humoru - pr. rozryw. 22:50 Muzyka, taniec, zabawa - koncert 23:55 SzeF - komedia, USA 2014, wyk. Jon Favreau, John Leguizamo, Scarlett Johansson, Dustin Hoffman. Po utracie posady w renomowanej restauracji mistrz kulinarny otwiera mobilny bar szybkiej obsługi.	19:25 Uwaga! Koronawirus 19:25 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! 20:05 Miłe wieści - pr. rozryw. 20:10 Liga Sprawiedliwości - film przygodowy, Kanada/Wielka Brytania/USA 2017, wyk. Ben Affleck, Henry Cavill, Amy Adams, Gal Gadot 22:45 Constantine - horror, USA 2005, wyk. Keanu Reeves, Rachel Weisz, Shia LaBeouf, Djimon Hounsou. Adaptacja komiksu „Hellblazer” opowiadająca historię Johna Constantine’a - egzorcysty, który musi stanąć do walki o dusze wszystkich ludzi, by tym samym ocalić siebie od wiecznego potępienia. 01:10 Kuba Wojewódzki - talk-show 02:15 Uwaga! 02:35 NOC Magii - pr. rozryw.	15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja 16:30 Na ratunek 112 (557) - serial 17:00 Gliniarze (566) - serial 18:00 Pierwsza miłość (3225) - serial 18:50 Wydarzenia 19:30 Gość „Wydarzeń” 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Twoja Twarz Brzmi Znajomo - pr. rozryw. 22:05 Geneza planety małp - film SF, USA 2011. Szympanś Cezar, w którego organizmie znajduje się nowatorski lek, wykazuje niezwykle inteligencję. Wkrótce Cezar uwalnia wszystkie małpy z zoo i zwierzęta zaczynają siać zniszczenie w mieście. 00:35 Wyspa tajemnic - thriller, USA 2010 03:30 Tajemnice losu - pr. rozryw.	14:00 Telezakupy 14:15 Otwartym tekstem 14:45 Telezakupy 15:00 Koronka do Miłosierdzia Bożego 15:30 Republika po południu 17:15 Nie daj się epidemii 17:35 Wolne głosy 17:55 Wolne głosy - zagranica 18:15 Ekonomia raport - flash 18:30 Dzisiaj - serwis inform. 18:55 Sport w Republice 19:00 Prognoza pogody 19:05 10.04.2010. Fakty 19:25 Rozmowa ściśle jawna 19:45 Mag. filmowy Piotra Gońka 20:15 Twoja Akcja 20:30 Geopolityczny tygiel 21:00 Specjaliści od wszystkiego 21:30 Kulisy manipulacji 22:00 Wolne głosy 22:25 Ekonomia raport 22:50 Suma dnia 23:15 Poland Daily 00:10 Rozmowa ściśle jawna 00:28 10.04.2010. Fakty 00:50 Dzisiaj - serwis inform. 01:10 Sport w Republice	17:00 Teleexpress 17:20 Stacja innowacja 17:35 Przystanek Zaolzie 17:55 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 18:25 Na sygnale (297) - serial 18:50 Przystanek Ameryka 19:10 Olá Polonia 19:30 Wiadomości 20:05 Sport 20:10 Pogoda 20:15 Na dobre i na złe (803) - serial 21:10 Kabaret. Supershow Dwójki - pr. rozryw. 22:05 Polonia 24 22:35 Noce i dnie (9) - serial 23:30 Gwiazdociąg TVP 00:00 Focus on Poland 00:20 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 00:50 Polonia Express 01:10 Olá Polonia 01:30 Wiadomości 02:00 Sport 02:05 Pogoda 02:10 Polonia 24
WIECZOREM	08:00 Informacje dnia 08:15 Polski punkt widzenia 08:45 Przyjaciele i bohaterowie 09:10 Z wędką nad wodę 09:45 Duc in altum 10:00 Informacje dnia 10:15 Rozmowy niedokończone 11:25 Głos Polski 11:45 Spotkania z ekologią 12:00 Regina Coeli 12:03 Informacje dnia 12:20 Sanktuarium Matki Ubogich w Banneux 13:15 Grunt to droga 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:30 Zrozumieć Antycywilizację 15:00 Koronka do Bożego Miłosierdzia 15:20 Mocni w wierze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Siódmy sakrament 16:35 Madagaskar 17:00 Regal Mistrzowie 17:30 Antykultura 3 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Informacje dnia 18:15 Westerplatte młodych 19:00 Warto zauważyć... 19:30 Opowieści Theo 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyznę 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Informacje dnia 21:40 Polski punkt widzenia 22:00 Ziemia Obiecana 22:45 Świt nadziei 22:50 Słowo życia 00:05 Świat w obrazach	06:50 Był taki dzień: 30 kwietnia 06:55 Polska Kronika Filmowa 07:20 Polonia Restituta (5) - serial 08:20 Taśmy bezpieki: Prymas Stefan Wyszyński 08:50 Historia Polski: Mała Moskwa kontra mały Londyn 09:45 Wojna w eterze 09:55 Sensacje XX wieku 10:20 Sensacje XX wieku 10:50 Giganci historii: Powstania śląskie - teleturniej 11:45 Walka o polski Śląsk 1919-1921 12:15 Tajemnica twierdzy szyfrów (6) - serial 13:15 Sztuka Francji: I poleje się krew 14:20 Dzika przyroda Bliskiego i Środkowego Wschodu 15:25 Pola wielkich bitew: Linia Hindenburga 16:25 Polacy na morze 16:55 Ex Libris 17:25 Historia Polski: Tak bardzo bali się legendy o nim 18:10 16 mm historii 18:40 Zaginione skarby 18:55 Polonia Restituta (6) - serial 19:50 Wojna w eterze 20:00 Mistrz i Małgorzata (2) - serial 21:50 Wybrańcy bogów umierają młodo - film dokumentalny, Polska 1999 22:40 Skrybowie starożytnego Egiptu - film dokumentalny, Francja 2014 23:50 Niezwykłe miasta: Lizbona 00:45 Polska Kronika Filmowa 01:00 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii	07:00 Serwis Info 07:12 Jedziemy 07:50 Agrobiznes 07:55 Agropogoda 08:00 Jedziemy dalej 08:18 Minęła ósma 09:00 Serwis Info 09:11 Minęła dziewiąta 10:00 Serwis Info 10:25 Pogoda info 10:29 Serwis info 10:50 Pogoda info 11:00 Serwis info 11:30 Serwis info, pogoda 12:00 Serwis info 12:25 Pogoda info 12:30 Serwis info, pogoda 13:00 Serwis info 15:00 Serwis info 15:20 Pogoda info 15:29 Serwis info 15:59 Info dzień 17:00 Teleexpress 17:15 Teleexpress extra 17:32 O co chodzi 18:00 Panorama 18:20 Panorama opinii 18:37 O tym się mówi 19:30 Wiadomości 19:58 Gość „Wiadomości” 20:13 Forum 21:00 Nie da się ukryć 21:25 Serwis info 21:50 W tyle wizji 22:24 Serwis Info 22:30 W tyle wizji extra 23:00 Info wieczór 23:30 W akcji 23:51 Nie da się ukryć extra 00:03 Wiadomości 00:31 Gość „Wiadomości” 01:00 Forum	06:00 Nie ma jak Polska 06:35 Telesprzedaż 07:50 Polowanie na muchy - komedia, Polska 1969 10:00 Dom (18) - serial 11:50 Telesprzedaż 12:20 Zamknąć za sobą drzwi - film sensacyjny, Polska 1987 13:55 Słuby panieńskie - komedia kostiumowa, Polska 2010, reż. Filip Bajon, wyk. Anna Cieślak, Maciej Stuhr, Borys Szyc, Marta Zmuda Trzebiatowska. Rok 1825, niewielki dworek na południu Polski. Majętny Radosz zamierza wyswatać swojego bratanika Gustawa z piękną Anielą - córką mieszkającej po sąsiedzku Dobrońskiej. Strony szybko uzgadniają małżeński kontrakt. Problem w tym, że Guccio spędza noce w karczmie „Pod Złotą Papugą”, uwodzi kobiety, pije, tańczy i ani myśli się zenić. 16:10 Dom (19) - serial 18:00 Kabaretowy rejs - pr. rozryw. 19:00 Kabaretowy rejs - pr. rozryw. 20:00 Poranek kojota - komedia, Polska 2001 22:00 Piłkarski poker - komedia obyczajowa, Polska 1988 00:05 Drogówka - dramat kryminalny, Polska 2013 02:35 Obywatel Piśzczyk - komediodramat, Polska 1988	07:00 Teledysk 08:10 Informacje kulturalne 08:20 Kronos - pr. publ. 09:00 Cwał - komediodramat, Polska 1995 11:00 Siedlisko (1) - serial 12:00 Siedlisko (2) - serial 13:30 Scena taneczna: Taniec klasyczny 14:05 Scena taneczna: Balet współczesny 14:35 Wydarzenia aktualne 15:05 Karen Blixen - sen afrykańskiej nocy - film dokumentalny, Francja/Niemcy 2018 16:15 Bunuel w labiryncie zółwi - film animowany, Holandia/Hiszpania 2018 17:45 Co dalej? - pr. publ. 18:00 Rok 2020 18:30 Informacje kulturalne 18:55 Reżyserzy: Don Siegel 20:05 Wieczór kinomana: Zagraniczny korespondent - film sensacyjny, USA 1940, reż. Alfred Hitchcock. Amerykański reporter Johnny Jones zostaje wysłany do Europy jako korespondent wojenny. Na miejscu jest świadkiem morderstwa dyplomaty. 22:10 Tego się nie wytnie - pr. kult. 23:35 Tego się nie wytnie ekstra - pr. kult. 23:55 Gomorra 4 (44) - serial 00:50 Teraz animacje! - filmy krótkometrażowe 01:25 Co dalej? - pr. publ. 01:45 Informacje kulturalne	06:00 Zbuntowany anioł (61) - serial 07:00 Lombard. Życie pod zastaw (143) - serial 08:00 Lombard. Życie pod zastaw (400) - serial 09:00 Rodzinny interes (171) - serial 10:00 Zbuntowany anioł (62) - serial 11:00 Zbuntowany anioł (63) - serial 12:00 Zaklinaczka duchów (25) - serial 13:00 Zaklinaczka duchów (26) - serial 14:00 Lombard. Życie pod zastaw (144) - serial 15:00 Lombard. Życie pod zastaw (145) - serial 16:00 Rodzinny interes (173) - serial 17:00 Rodzinny interes (174) - serial 18:00 Lombard. Życie pod zastaw (402) - serial 19:00 Lombard. Życie pod zastaw (403) - serial 20:00 xXx - film sensacyjny, USA 2002, wyk. Vin Diesel, Asia Argento, Marton Csokas, Samuel L. Jackson 22:25 RoboCop - film SF, USA 2014, wyk. Joel Kinnaman, Gary Oldman, Michael Keaton 00:50 Za ciosem - komedia sensacyjna, Hongkong/Aruba/USA 1998, wyk. Jean-Claude Van Damme, Rob Schneider 02:30 Castle (6) - serial

Transmisje mszy i nabożeństw z Opactwa w Tyńcu na **tyniec.tv!**

Codzienna relacja w czasie rzeczywistym z tyńckiego kościoła. Włącz się w modlitwę razem z benedyktynami przez internet

LITURGIA GODZIN:

06:00 - Jutrznia
17:00 - Nieszpory po łacinie
19:30 - Kompleta
20:00 - Bogurodzica

NIEDZIELNA MSZA Z BENEDYKTYNAMI!

8:30 - 10:30 - 12:30 - 18:00

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

RANO

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

Generał Nil
godz. 0.25

07:00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:35 Rok w ogrodzie
08:00 Rok w ogrodzie extra
08:15 wojsko-polskie.pl
08:40 Pełnosprawni - mag.
09:10 Prywatne życie zwierząt
09:40 Fascynujący świat
10:45 Sprawa dla reportera
12:05 Samotny rewolwerowiec - western, USA 1964
13:45 Okrasa łamie przepisy
14:15 Z pamięci
14:25 Oздrowieńcy - reality show
14:55 Policzmy się dla Polski
15:05 Sekretne życie kotów - reality show
16:00 Rolnik szuka żony
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Jaka to melodia? - pr. rozryw.
18:30 Stulecie Winnych (35) - serial
19:25 Sport
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Komisarz Alex (190) - serial
21:00 Lekkoatletyka: Mistrzostwa świata sztafet - Chorzów 2021
22:20 Hit na sobotę: Bogowie Egiptu - film przygodowy, Australia/USA 2016
00:25 Generał Nil - dramat biograficzny, Polska 2009, wyk. Olgierd Łukaszewicz, Alicja Jachiewicz, Magdalena Emilianowicz
02:30 Jaka to melodia? - pr. rozryw.

Love Story
godz. 23.10

06:55 M jak miłość (1585) - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
11:20 Zainwestuj w marzenia - serial
11:30 Rodzinny ekspres - mag.
12:05 Wielki koncert nocy letniej. Muzyka filmowa (1)
12:55 Wielki koncert nocy letniej. Muzyka filmowa (2)
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:15 Wojciech Cejrowski - boso przez świat
15:45 Smaki świata po polsku
16:15 Kumple z dżungli - film animowany, Francja 2017
17:50 Słowo na niedzielę
18:00 Panorama
18:20 Pogoda
18:30 Postaw na milion - teleturniej
19:25 Rodzinka.pl (173) - serial
20:00 Dance Dance Dance - pr. rozryw.
21:05 Dance Dance Dance - pr. rozryw.
22:15 Hity wszech czasów
23:10 Love Story - melodramat, USA 1970, reż. Arthur Hiller, wyk. Ryan O'Neal, Ali MacGraw, Ray Milland, John Marley.
Zamożny Oliver poznaje ubogą Jennifer. Młodzi biorą ślub wbrew woli rodziców chłopaka.
00:55 Świat to za mało - film sensacyjny, Wielka Brytania/USA 1999, wyk. Pierce Brosnan, Sophie Marceau
03:05 Moja krew - dramat obyczajowy, Polska 2009

Ciekawy przypadek...
godz. 21.25

07:25 Efekt Domina (6) - serial
08:00 Dzień Dobry TVN
11:30 Brzydula 2 (134) - serial
12:00 Brzydula 2 (135) - serial
12:30 Brzydula 2 (136) - serial
13:00 Brzydula 2 (137) - serial
13:30 Brzydula 2 (138) - serial
14:00 Na Wspólnej (3210) - serial
14:30 Na Wspólnej (3211) - serial
15:00 Na Wspólnej (3212) - serial
15:30 Na Wspólnej (3213) - serial
15:50 MasterChef Junior - pr. rozryw.
17:25 Wymarzone ogrody - pr. rozryw.
18:00 Kuchenne rewolucje - pr. rozryw.
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga!
20:00 Power Couple - reality show
21:25 Ciekawy przypadek Benjamin Buttona - film fantasy, USA 2008, wyk. Brad Pitt, Cate Blanchett, Tilda Swinton.
Nowy Orlean, rok 1918 - koniec I wojny światowej. Na świat przychodzi Benjamin Button, lecz jego narodziny są czymś niezwykłym. Rodzi się jako osiemdziesięcioletni staruszek i stopniowo młodzi.
00:40 Bogowie ulicy - dramat kryminalny, USA 2012, wyk. Jake Gyllenhaal, Michael Pena
02:50 Uwaga!

Rings
godz. 0.25

06:00 Nowy dzień
08:10 Dom - film animowany, USA 2015
10:10 Ewa gotuje
10:40 Nasz nowy dom - reality show
11:40 Nasz nowy dom - reality show
12:40 Bogaty dom - biedny dom - reality show
13:40 Łowcy nagród - teleturniej
14:40 Rolnicy. Podlasie (23) - dok.
15:45 Więzienie (32) - dok.
16:15 Więzienie (33) - dok.
16:45 Więzienie (34) - dok.
17:15 Więzienie (35) - dok.
17:45 Chłopaki do wzięcia (191) - serial
18:15 Chłopaki do wzięcia (192) - serial
18:50 Wydarzenia
19:30 Gość „Wydarzeń”
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:05 Kowalscy kontra Kowalscy (17) - serial
20:35 Kowalscy kontra Kowalscy (18) - serial
21:10 Jak rozpętałem II wojnę światową: Ucieczka (1) - komedia, Polska 1969
22:25 Jak rozpętałem drugą wojnę światową: Za bronią (2) - komedia, Polska 1969
00:25 Rings - horror, USA 2017. By uratować swojego chłopaka, Julia postanawia obejrzeć tajemniczą kasętę wideo. Wkrótce dowiaduje się, że zostało jej siedem dni życia.
02:35 Tajemnice losu - pr. rozryw.

Za siódmą górą
godz. 21.00

07:00 Transmisja mszy świętej z Jasnej Góry
07:30 Polska na dzień dobry
09:15 Specjaliści od wszystkiego
09:40 Geopolityczny tygiel
10:00 Polityczne podsum. tyg.
10:50 Kulisy manipulacji
11:15 Telezakupy
11:30 10.04.2010. Fakty
11:45 Rozmowa ściśle jawna
12:00 Telezakupy
12:20 Polska na dzień dobry
13:35 Telezakupy
13:50 Geopolityczny tygiel
14:05 Telezakupy
14:25 Specjaliści od wszystkiego
14:45 Telezakupy
15:00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
15:20 Telezakupy
15:35 Rozmowa ściśle jawna
15:55 Telezakupy
16:10 Kulisy manipulacji
16:45 Geopolityczny tygiel
17:05 Otwartym tekstem
17:40 Polityczne podsum. tyg.
18:30 Dzisiaj - serwis inform.
18:50 Sport w Republice
18:55 Prognoza pogody
19:10 Film na sobotę - Dzieci Andersa - powrót do Afryki
20:30 Republika Pyta
21:00 Za siódmą górą - program Stefana Czernieckiego
21:20 Otwartym tekstem
21:55 Moja droga do wolności
22:15 Kulisy manipulacji
22:50 Dzisiaj - serwis inform.
23:05 Sport w Republice
23:10 Prognoza pogody
23:15 Poland Daily
00:10 10.04.2010. Fakty

Zemsta
godz. 22.05

07:00 Barwy szczęścia (2375) - serial
07:25 Barwy szczęścia (2376) - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
11:25 Nela Mała Reporterka
11:45 W krainie baśni - pr. dla dzieci
12:15 Powroty - mag.
12:35 Na dobre i na złe (803) - serial
13:30 The Voice Kids 3. Przesłuchania w ciemno (5) - widowisko
14:30 The Voice Kids 3. Przesłuchania w ciemno (6) - widowisko
15:30 Okrasa łamie przepisy
16:00 Kulturalni PL
17:00 Teleexpress
17:20 M jak miłość (1575) - serial
18:10 Szansa na sukces. Opole 2021
19:05 Kabaretowe Naj: Kabaretowo Historycznie-Jubileuszowo
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:10 Pogoda
20:20 Sprawiedliwi. Kto ratuje jedno życie... (5) - serial
21:10 Sanatorium miłości - reality show
22:05 Zemsta - komedia, Polska 2002
00:10 M jak miłość (1575) - serial
01:00 Zakochaj się w Polsce
01:30 Wiadomości
02:00 Sport
02:05 Pogoda
02:10 Sprawiedliwi. Kto ratuje jedno życie... (5) - serial

RANO

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

08:00 Informacje dnia
08:15 Westerplatte młodych
08:55 Słowo życia
09:00 Telewizyjny Uniwersytet Biblijny
10:00 Informacje dnia
10:15 Retrospekcja
10:25 Myśląc Ojczyzna
10:35 Polski punkt widzenia
11:00 Kropelka radości
12:00 Nowenna przed 30. Rocznicą powstania Radia Maryja
13:00 Św. Józef - patron na trzecie tysiąclecie
13:15 Kolory świętości
13:20 Ocalić od zapomnienia
13:30 Msza święta
14:35 Miasteczko Świętej Rodziny - Cotignac
15:30 Wierzę w Boga
16:00 Informacje dnia
16:10 „Będę jej głównym Patronem” - Andrzej Bobola 1809 r.
17:00 Z Parlamentu Europejskiego
17:30 Mocni Jego mocą
17:55 Poczet wielkich Polaków
18:00 Regina Coeli
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:30 Katecheza ks. bp. Antoniego Długosza
19:45 Modlitwa z udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Mojesz - 10 przykazań
23:00 Śladami apostoła Pawła
23:45 Św. Józef - patron na trzecie tysiąclecie

06:55 Był taki dzień: 1 maja
07:05 Biblia - Samson i Dalila (2) - serial
07:55 Z Andrusiem po Galicji
08:45 U Pana Boga w ogródku (1) - serial
09:30 Okrasa łamie przepisy
10:10 Sztuka Francji: I poleje się krew
11:15 Wszystkie kolory świata: Nieznane wyspy Japonii
12:15 Essequibo: Ukryta rzeka
13:20 Przygoda na Mariensztacie - komedia, Polska 1953
15:05 Śladami Eskulapa (4)
15:35 Kuchnia Żydów polskich
16:20 Tajemnice włoskich miast: Wenecja
17:20 Spór o historię: Powstanie lwowskie 1944
18:00 Przygody pana Michała (9) - serial
18:35 Przygody pana Michała (10) - serial
19:00 Giganci historii: Konstytucja 3 Maja - teleturniej
19:55 Rok 1981. Kalendarium
20:05 Wielka ucieczka - film wojenny, USA 1963, wyk. Steve McQueen, James Garner.
Grupa więźniów organizuje ucieczkę z obozu dla alianckich jeńców wojennych.
23:05 Gwiazdy - film biograficzny, Polska 2017
01:00 Migawki historii: Jean i Natasza. Spotkanie w obozie pracy
01:35 Zdolne bestie te Kossaki... - film dokumentalny, Polska 2020

08:00 Serwis info
08:09 Poranek TVP Info
08:30 Serwis info, pogoda
08:39 Poranek TVP Info
09:00 Serwis info, pogoda
09:15 Salon dziennikarski
10:00 Serwis info
10:11 Pogoda info
10:15 Poranek TVP Info
10:30 Serwis info
10:50 Pogoda info
11:00 Serwis info weekend
12:00 Serwis info weekend
12:25 Pogoda info
12:30 Serwis info weekend
13:23 Pogoda info
13:29 Serwis info weekend
14:22 Pogoda info
14:29 Serwis info weekend
16:00 Panorama info
16:50 Pogoda info
17:00 Teleexpress
17:15 Teleexpress extra
17:32 Studio Wschód
18:00 Panorama
18:16 Serwis info weekend
18:30 Kobięcom okiem
19:18 Serwis info weekend
19:30 Wiadomości
19:58 Gość „Wiadomości”
20:13 Minęła dwudziesta
21:00 Nie da się ukryć
21:25 Serwis info weekend
21:28 Flesz info wieczór
21:50 W tyle wizji
22:25 Serwis info weekend
22:30 W tyle wizji extra
23:00 Magazyn śledczy Anity Gargas
23:25 Info wieczór
00:00 Wiadomości
00:28 Gość „Wiadomości”

05:55 Śmierć prezydenta - dramat polityczny, Polska 1977
08:50 Perła w koronie - dramat obyczajowy, Polska 1971, wyk. Olgierd Łukaszewicz, Franciszek Pieczka, Łucja Kowolik, Jan Englert.
Kopalnia węgla kamiennego „Żygmunt”, należąca wciąż do niemieckich przedsiębiorców, ma zostać zlikwidowana. Górnicy pod przywództwem Huberta Sierszy, w obawie o utratę pracy, ogłaszają strajk okupacyjny. Ponieważ dyrekcja kopalni nie godzi się na ustępstwa, policja próbuje zaprowadzić porządek, tłumiąc demonstrację rodzin strajkujących. Jednakże górnicy przekazują zarządowi jasny komunikat, iż nie wyjdą z kopalni, nawet gdyby została ona zalana.
11:10 Agent nr 1 - dramat wojenny, Polska 1971
13:15 Akcja pod Arsenalem - dramat wojenny, Polska 1977
15:20 Konsul - komedia kryminalna, Polska 1989
17:40 Miś - komedia, Polska 1981
20:00 Ogniem i mieczem - film historyczny, Polska 1999
23:50 1920 Bitwa Warszawska - dramat wojenny, Polska 2011
02:10 Wesele - komediodramat, Polska 2004

07:00 Musicale. Śpiewa Zdzisław Sośnicka - koncert
07:55 Informacje kulturalne
08:30 Od ucha do ucha - filmy krótkometrażowe
09:05 Od ucha do ucha: Niewiarygodne przygody Marka Piegusa (2) - serial
09:35 Od ucha do ucha: Niewiarygodne przygody Marka Piegusa (3) - serial
10:20 Serialowa nostalgia: Czarne chmury (2) - serial
11:15 Scena taneczna: Taniec klasyczny
11:50 Scena taneczna: Balet współczesny
12:20 Urodzeni artyści: Beata i Karolina Legierskie
12:50 Ostatnie takie trio - film obyczajowy, Polska 1976
13:45 Teatr Sensacji: Stawka większa niż życie. Koniec gry - spektakl teatralny
14:50 Tego się nie wytnie - pr. kult.
16:20 Kino retro: Pan z milionami - komedia, USA 1936
18:15 Tamte lata, tamte dni - mag. kult.
18:50 Ja wam to zagram (Wanda Wilkomirska) - film dok., Niemcy/Polska 2008
20:00 Bilet do kina: Monstrum - komedia, Korea Południowa/Kanada/Hiszpania/USA 2016
21:55 RAD. Trio feat. Candy Dulfer in concert. Baloise Session 2018 - koncert
23:10 Seans kultowy: Wybawienie - thriller, USA 1972

07:00 Taki jest świat
08:00 Lombard. Życie pod zastaw (29) - serial
09:00 Lombard. Życie pod zastaw (30) - serial
10:00 Lombard. Życie pod zastaw (141) - serial
11:00 Lombard. Życie pod zastaw (142) - serial
12:00 Lombard. Życie pod zastaw (143) - serial
13:00 Lombard. Życie pod zastaw (144) - serial
14:00 Lombard. Życie pod zastaw (145) - serial
15:00 Lombard. Życie pod zastaw (399) - serial
16:00 Lombard. Życie pod zastaw (400) - serial
17:00 Lombard. Życie pod zastaw (401) - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw (402) - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw (403) - serial
20:00 Mocne sobotnie kino: Rocky - dramat obyczajowy, USA 1976.
Historia Rocky'ego Balboa, boksera amatora, któremu nadarza się okazja stoczenia walki o tytuł mistrza świata wagi ciężkiej.
22:20 W sieci kłamstw - film sensacyjny, Holandia/Ukraina/Wielka Brytania/Polska/USA 2020
00:20 Aż do śmierci - thriller, Niemcy/Bulgaria/Wielka Brytania/USA 2007
02:25 Castle (7) - serial

RANO

Ile waży koń trojański?
godz. 22.20

TVP 1

Przekładaniec
godz. 1.00

TVP 2

Zielona strefa
godz. 23.15

TVN

Faceci w czerni
godz. 22.05

POLSAT

Polityczna kawa
godz. 12.00

REPUBLIKA

Bodo
godz. 21.10

POLONIA

PO POŁUDNIU

07:00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Lagiewnikach
08:00 Tydzień
08:30 Zakochaj się w Polsce
09:05 Weterynarze z sercem
09:35 Przyrodnik na tropie
10:05 Wielkie rodziny (7) - serial
10:55 Słowo na niedzielę
11:00 Msza święta z Jasnej Góry
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Regina Coeli
12:15 Między ziemią a niebem

12:50 Pasterz: Maryja
13:15 BBC w Jedyńce
14:15 Z pamięci
14:25 Okrasa łamie przepisy
14:55 Policzmy się dla Polski
15:05 Komisarz Alex (190) - serial
16:05 Sekretne życie kotów - reality show
17:00 Teleexpress
17:30 Ojciec Mateusz (323) - serial
18:30 Jaka to melodia? - pr. rozryw.
19:25 Sport

19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:15 Stulecie Winnych 3 (36) - serial
21:15 To był rok!
22:20 Zakochana Jedynka: Ile waży koń trojański? - komedia, Polska 2008
00:25 Być jak Kazimierz Deyna - film obyczajowy, Polska 2011
02:00 Świetliki w ogrodzie - dramat obyczajowy, USA 2008

WIECZOREM

07:55 Pytanie na śniadanie
11:15 Dookoła Bałtyku
11:45 Dance Dance Dance - pr. rozryw.
12:45 Dance Dance Dance - pr. rozryw.
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Kolo fortuny - teleturniej
15:10 Szansa na sukces. Opole 2021
16:10 Paddington 2 - film familijny, Francja/Wielka Brytania/USA 2017
17:50 Zainwestuj w marzenia (37) - serial

18:00 Panorama
18:20 Pogoda
18:30 Wojciech Cejrowski - boso przez świat
19:05 Lekkoatletyka: Mistrzostwa świata sztafet - Chorzów 2021
21:00 Polski El Greco - film dokumentalny, Polska 2020
22:10 Największe przeboje Krzysztofa Krawczyka - koncert
23:10 Muzyka, taniec, zabawa
00:05 Hity wszech czasów
01:00 Przekładaniec - film kryminalny, Wielka Brytania 2004, wyk. Daniel Craig, Kenneth Cranham. Handlarz narkotykami postanawia skończyć z przestępczym procederem. Musi najpierw wykonać ostatnie zlecenie.
02:55 Hydrozagadka - komedia, Polska 1970

07:25 Nowa Maja w ogrodzie
07:55 Akademia ogrodnika
08:00 Dzień Dobry TVN
11:30 Efekt Domina (8) - serial
12:05 Co za tydzień
12:55 Power Couple (7) - reality show
14:30 Usta Usta (1) - serial
15:35 Liga Sprawiedliwości - film przygodowy, Kanada/Wielka Brytania/USA 2017
18:00 Totalne remonty Szelągowskiej - pr. rozryw.
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga!
20:00 MasterChef Junior - pr. rozryw.
21:30 Grobowiec smoka - film przygodowy, Wielka Brytania/Chiny 2013. Travis próbuje odnaleźć ślady istnienia prehistorycznego potwora, który według miejscowych zabija mieszkańców wioski.
23:15 Zielona strefa - dramat wojenny, Francja/Hiszpania/USA/Wielka Brytania 2010. Rok 2003, starszy chorąży armii USA Roy Miller poszukując śladów irackiej broni masowego rażenia, przypadkowo wpada na trop niebezpiecznego spisku.
01:30 Kuchenne rewolucje - pr. rozryw.
02:30 Uwaga!

05:25 Telezakupy
06:00 Nowy dzień
07:00 Asterix i wikingowie - film animowany, Francja/Dania 2006
08:40 Fantastyczna czwórka - film SF, USA 2015
10:50 Opowieści z Narnii: Lew, Czarownica i stara szafa - film przygodowy, USA 2005
13:50 Twoja Twarz Brzmi Znajomo - pr. rozryw.
15:50 Piłka nożna: FORTUNA Puchar Polski, mecz finałowy: Raków Częstochowa-Arka Gdynia
18:40 Domowe rozgrywki (4) - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport, pogoda
19:30 Państwo w państwie - pr. publ.
20:00 Kabaret na żywo - Klinika Skeczów Męczących
22:05 Faceci w czerni - komedia SF, USA 1997, reż. Barry Sonnenfeld, wyk. Tommy Lee Jones, Will Smith, John Alexander. Nowojorski policjant zostaje wcielony do tajnych służb zajmujących się tropieniem kosmitów zamieszkujących Ziemię.
00:10 Demonstracja siły - film sensacyjny, USA 2013, wyk. Steven Seagal, Ving Rhames, Danny Trejo
02:15 Dywizjon 303. Historia prawdziwa - film wojenny, Polska 2018

07:00 Transmisja mszy świętej z parafii pod wezwaniem Świętego Augustyna w Warszawie
08:00 Starcie cywilizacji
08:40 Republika Pyta
08:55 Moja droga do wolności - Kornel Morawiecki
09:06 W punkt
10:06 Studio prasowe
11:00 Salonik polityczny
12:00 Polityczna kawa
13:00 Postaw na zdrowie
13:20 Telezakupy
13:50 Moja droga do wolności
14:00 Telezakupy
14:30 Starcie cywilizacji
15:00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
15:20 Telezakupy
15:35 Rozmowa ściśle jawna
15:50 Telezakupy
16:35 Salonik polityczny
17:35 Studio prasowe
18:30 Dzisiaj - serwis inform.
18:50 Sport w Republice
18:55 Prognoza pogody
19:10 W punkt
20:10 Polityczna kawa
21:10 Na pomoc!
21:30 Mag. filmowy Piotra Gońca
22:00 Wywiad z chuliganem - program Piotra Lisiewicza
23:00 Moja droga do wolności
23:15 Poland Daily
00:15 Kulisy manipulacji
00:50 Dzisiaj - serwis inform.
01:05 Sport w Republice
01:10 Prognoza pogody
01:45 Dokument w Republice - Flotylla na straży Niepodległej

07:00 Barwy szczęścia (2377) - serial
07:25 Barwy szczęścia (2378) - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
11:10 Pasterz
11:25 Ziarno
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Regina Coeli
12:15 Między ziemią a niebem
12:50 Słowo na niedzielę
13:00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
14:15 Jan Serce (3) - serial
15:25 Warszawskie Combo
16:05 Leśniczówka (248) - serial
16:30 Leśniczówka (249) - serial
17:00 Teleexpress
17:20 M jak miłość (1576) - serial
18:15 Debata Polonii 24
18:55 Gwiazdzyńców TVP
19:30 Rozrywka
20:05 Sport
20:10 Pogoda
20:20 Osiecka (8) - serial
21:10 Bodo - film biograficzny, Polska 2016
23:20 Szlak nadziei - reality show
00:10 M jak miłość (1576) - serial
01:00 Słownik polsko@polski
01:30 Wiadomości
02:00 Sport
02:05 Pogoda
02:10 The Voice Kids 3. Przeglądanie w ciemno (5) - widowisko
03:05 The Voice Kids 3. Przeglądanie w ciemno (6) - widowisko

06:05 W słońcu i w deszczu (1) - serial
07:15 W słońcu i w deszczu (2) - serial
08:30 Ostatnie dni - film wojenny, Polska 1969
10:15 Znachor - dramat obyczajowy, Polska 1981
12:50 Daleko od szosy (7) - serial
14:45 Cztery pancerni i pies (1) - serial
15:55 Cztery pancerni i pies (2) - serial
17:10 Praskie pożegnania. Album - dok., Polska 1976
17:35 Praskie pożegnania - Wielki kram - film dokumentalny, Polska 1977
17:50 Kiler - komedia sensacyjna, Polska 1997
20:00 Potop (1) - film historyczny, Polska 1974. Akcja filmu toczy się podczas potopu szwedzkiego w Rzeczypospolitej Obojga Narodów, a jego głównym bohaterem jest awanturniczczy chorąży Andrzej Kmicic, który zostaje okrzyknięty hańbą wskutek podpalenia wsi oraz kolaboracji ze środowiskami proszwedzkimi; wskutek tego zmienia swe nazwisko, pod którym próbuje naprawić swe krzywdy i przeżywa zmianę swej osobowości.
23:30 Potop (2) - film historyczny, Polska 1974
02:25 Pierwszy dzień wolności - dramat obyczajowy, Polska 1964

06:50 Myśli na ten czas
07:00 Liturgia prawosławna
08:25 Od ucha do ucha: Wschodzące gwiazdy baletu
09:35 Od ucha do ucha: Cztery pory roku młodego Antoniego - film krótkometrażowy, Francja 2012
10:25 Francuskie śniadanie: Arsene Lupin (5) - serial
11:25 Trzeci punkt widzenia - pr. publ.
12:00 Monstrum - komedia, Korea Południowa/Kanada/Hiszpania/USA 2016
13:55 Teatr Wielki w Łodzi: Don Carlos - opera
17:15 Niedziela z... Witoldem Dębickim
18:05 Siedem życzeń (1) - serial
18:55 Siedem życzeń (2) - serial
20:00 Co dalej? - pr. publ.
20:25 JFK - dramat polityczny, Francja/USA 1991
23:40 Scena taneczna - pr. kult.
00:40 Trzeci punkt widzenia - pr. publ.
01:20 Dama kameliowa - melo-dramat, Polska 1994. Po śmierci Małgorzaty Gautier, paryskiej kurtyzany, odbywa się licytacja jej majątku. Pisarz Aleksander Dumas nabywa książkę. Kilka dni później pojawia się u niego mężczyzna, który przedstawia się jako Armand Duval i prosi o odsprzedaż książki, która jest dla niego cenną pamiątką.

06:00 Rodzinny interes (170) - serial
07:05 Rodzinny interes (171) - serial
08:05 Rodzinny interes (172) - serial
09:00 Rodzinny interes (168) - serial
09:10 Trener bardzo osobisty - komedia romantyczna, USA 2012
11:30 Wycieczka na studia - komedia, USA 2008
13:10 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm: Stańcowane pantofelki - baśń filmowa, Niemcy 2011
14:25 Najpiękniejsze baśnie. Księżniczka na ziarnku grochu - film familijny, Niemcy 2010
15:35 Królewna Śnieżka - baśń filmowa, USA 2012
17:40 W imię króla - film przygodowy, Kanada/Niemcy/USA 2007. Gdy syn Farmera ginie z rozkazu złego maga Galliana, mężczyzna wyrusza na wojnę, by stawić czoło wojskom zjadającego władzę tyra. Niedziela z gwiazdami: Piękna i Bestia - film familijny, Wielka Brytania/USA 2017
22:30 Slumdog. Milioner z ulicy - komediodramat, Francja/Wielka Brytania/USA 2008
01:00 Grizzly - film sensacyjny, Kanada/USA 2015
02:50 Dyzur 3 (37) - serial

RANO

07:55 Poczet Wielkich Polaków
08:00 Słowo Życia
08:05 Polski punkt widzenia
08:25 Święty na każdy dzień
08:30 Z Parlamentu Europejskiego
09:00 Spotkania z ekologią
09:10 Spotkanie z Magdą Buczek
09:15 Katecheza ks. bp. Antoniego Długosza
09:30 Msza święta z Jasnej Góry
10:35 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
10:40 Cuda Jezusa
11:35 Jesteśmy katolikami
12:00 Regina Coeli
12:20 Wieś - to też Polska
13:30 Papież Polak do rodaków
14:10 I stanie się światło - dramat obyczajowy
16:00 Informacje dnia
16:10 Koncert życzeń
17:00 Zostań żołnierzem RP
17:30 Nowa Ewangelizacja
17:55 Poczet wielkich Polaków
18:00 Regina Coeli
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Moja katolicka rodzina
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Kolory świętości
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Retrospekcja
21:45 Geniusz Stworzenia - film dok.
23:00 Jak my to widzimy
23:30 Tam, gdzie Bóg płacze
00:00 Słowo życia
00:05 Świat w obrazach
00:10 Informacje dnia

PO POŁUDNIU

06:35 Był taki dzień: 2 maja
06:40 Historia religii
07:00 Biblia - Samson i Dalila (3) - serial
08:00 Transmisja liturgii grecko-katolickiej z archikatedry w Przemyślu
09:35 U Pana Boga w ogródku (2) - serial
10:20 Okrasa łamie przepisy
10:55 Przyrodnik na tropie: Zaba moczarowa
11:25 Wojciech Cejrowski - boso przez świat
12:05 Dziką przyrodę Bliskiego i Środkowego Wschodu
13:10 Tasmania - wyspa dziwna i piękna - dok.
14:05 W kotle historii
14:40 Moby Dick - film przygodowy, Wielka Brytania 1956
16:30 Giganci historii: Konstytucja 3 Maja - teleturniej
17:20 Walka o polski Śląsk 1919-1921
17:50 Przygody pana Michała (11) - serial
18:25 Przygody pana Michała (12) - serial
19:00 Powstania Śląskie... Muzyczne historie
20:05 Skrybowie starożytnego Egiptu - film dokumentalny, Francja 2014
21:10 Znachor - dramat obyczajowy, Polska 1981, reż. Jerzy Hoffman
23:30 Wielka ucieczka - film wojenny, USA 1963
02:30 Obywatel poeta - Zbigniew Herbert - film dokumentalny, Polska 2000

WIECZOREM

08:00 Serwis info
08:09 Poranek TVP Info
08:30 Serwis info, pogoda
08:39 Poranek TVP Info
09:00 Serwis info, pogoda
09:50 Woronicza 17
10:59 Serwis info
11:23 Pogoda info
11:29 Serwis info weekend
11:59 Serwis info weekend
12:25 Pogoda info
12:30 Serwis info weekend
13:00 Serwis info weekend
13:23 Pogoda info
13:29 Serwis info weekend
14:00 W akcji weekend
14:29 Serwis info weekend
14:52 Pogoda info
15:00 Debata Senior
15:30 Okiem wiary
16:00 Panorama info
16:50 Pogoda info
17:00 Teleexpress
17:15 Teleexpress extra
17:32 Teleexpress na deser
17:47 Serwis info weekend
18:00 Panorama
18:16 Serwis info weekend
18:25 Studio Zachód
18:50 INFO V4+
19:05 Głębia ostrości
19:18 Serwis info weekend
19:30 Wiadomości
19:58 Gość „Wiadomości”
20:13 Minęła dwudziesta
21:00 W pełnym świetle
21:24 Flesz info wieczór
21:49 Strefa starcia
23:00 Info wieczór
23:21 Nie da się ukryć extra
23:55 Serwis info weekend
00:05 Wiadomości

06:05 W słońcu i w deszczu (1) - serial
07:15 W słońcu i w deszczu (2) - serial
08:30 Ostatnie dni - film wojenny, Polska 1969
10:15 Znachor - dramat obyczajowy, Polska 1981
12:50 Daleko od szosy (7) - serial
14:45 Cztery pancerni i pies (1) - serial
15:55 Cztery pancerni i pies (2) - serial
17:10 Praskie pożegnania. Album - dok., Polska 1976
17:35 Praskie pożegnania - Wielki kram - film dokumentalny, Polska 1977
17:50 Kiler - komedia sensacyjna, Polska 1997
20:00 Potop (1) - film historyczny, Polska 1974. Akcja filmu toczy się podczas potopu szwedzkiego w Rzeczypospolitej Obojga Narodów, a jego głównym bohaterem jest awanturniczczy chorąży Andrzej Kmicic, który zostaje okrzyknięty hańbą wskutek podpalenia wsi oraz kolaboracji ze środowiskami proszwedzkimi; wskutek tego zmienia swe nazwisko, pod którym próbuje naprawić swe krzywdy i przeżywa zmianę swej osobowości.
23:30 Potop (2) - film historyczny, Polska 1974
02:25 Pierwszy dzień wolności - dramat obyczajowy, Polska 1964

06:50 Myśli na ten czas
07:00 Liturgia prawosławna
08:25 Od ucha do ucha: Wschodzące gwiazdy baletu
09:35 Od ucha do ucha: Cztery pory roku młodego Antoniego - film krótkometrażowy, Francja 2012
10:25 Francuskie śniadanie: Arsene Lupin (5) - serial
11:25 Trzeci punkt widzenia - pr. publ.
12:00 Monstrum - komedia, Korea Południowa/Kanada/Hiszpania/USA 2016
13:55 Teatr Wielki w Łodzi: Don Carlos - opera
17:15 Niedziela z... Witoldem Dębickim
18:05 Siedem życzeń (1) - serial
18:55 Siedem życzeń (2) - serial
20:00 Co dalej? - pr. publ.
20:25 JFK - dramat polityczny, Francja/USA 1991
23:40 Scena taneczna - pr. kult.
00:40 Trzeci punkt widzenia - pr. publ.
01:20 Dama kameliowa - melo-dramat, Polska 1994. Po śmierci Małgorzaty Gautier, paryskiej kurtyzany, odbywa się licytacja jej majątku. Pisarz Aleksander Dumas nabywa książkę. Kilka dni później pojawia się u niego mężczyzna, który przedstawia się jako Armand Duval i prosi o odsprzedaż książki, która jest dla niego cenną pamiątką.

06:00 Rodzinny interes (170) - serial
07:05 Rodzinny interes (171) - serial
08:05 Rodzinny interes (172) - serial
09:00 Rodzinny interes (168) - serial
09:10 Trener bardzo osobisty - komedia romantyczna, USA 2012
11:30 Wycieczka na studia - komedia, USA 2008
13:10 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm: Stańcowane pantofelki - baśń filmowa, Niemcy 2011
14:25 Najpiękniejsze baśnie. Księżniczka na ziarnku grochu - film familijny, Niemcy 2010
15:35 Królewna Śnieżka - baśń filmowa, USA 2012
17:40 W imię króla - film przygodowy, Kanada/Niemcy/USA 2007. Gdy syn Farmera ginie z rozkazu złego maga Galliana, mężczyzna wyrusza na wojnę, by stawić czoło wojskom zjadającego władzę tyra. Niedziela z gwiazdami: Piękna i Bestia - film familijny, Wielka Brytania/USA 2017
22:30 Slumdog. Milioner z ulicy - komediodramat, Francja/Wielka Brytania/USA 2008
01:00 Grizzly - film sensacyjny, Kanada/USA 2015
02:50 Dyzur 3 (37) - serial

06:05 W słońcu i w deszczu (1) - serial
07:15 W słońcu i w deszczu (2) - serial
08:30 Ostatnie dni - film wojenny, Polska 1969
10:15 Znachor - dramat obyczajowy, Polska 1981
12:50 Daleko od szosy (7) - serial
14:45 Cztery pancerni i pies (1) - serial
15:55 Cztery pancerni i pies (2) - serial
17:10 Praskie pożegnania. Album - dok., Polska 1976
17:35 Praskie pożegnania - Wielki kram - film dokumentalny, Polska 1977
17:50 Kiler - komedia sensacyjna, Polska 1997
20:00 Potop (1) - film historyczny, Polska 1974. Akcja filmu toczy się podczas potopu szwedzkiego w Rzeczypospolitej Obojga Narodów, a jego głównym bohaterem jest awanturniczczy chorąży Andrzej Kmicic, który zostaje okrzyknięty hańbą wskutek podpalenia wsi oraz kolaboracji ze środowiskami proszwedzkimi; wskutek tego zmienia swe nazwisko, pod którym próbuje naprawić swe krzywdy i przeżywa zmianę swej osobowości.
23:30 Potop (2) - film historyczny, Polska 1974
02:25 Pierwszy dzień wolności - dramat obyczajowy, Polska 1964

06:50 Myśli na ten czas
07:00 Liturgia prawosławna
08:25 Od ucha do ucha: Wschodzące gwiazdy baletu
09:35 Od ucha do ucha: Cztery pory roku młodego Antoniego - film krótkometrażowy, Francja 2012
10:25 Francuskie śniadanie: Arsene Lupin (5) - serial
11:25 Trzeci punkt widzenia - pr. publ.
12:00 Monstrum - komedia, Korea Południowa/Kanada/Hiszpania/USA 2016
13:55 Teatr Wielki w Łodzi: Don Carlos - opera
17:15 Niedziela z... Witoldem Dębickim
18:05 Siedem życzeń (1) - serial
18:55 Siedem życzeń (2) - serial
20:00 Co dalej? - pr. publ.
20:25 JFK - dramat polityczny, Francja/USA 1991
23:40 Scena taneczna - pr. kult.
00:40 Trzeci punkt widzenia - pr. publ.
01:20 Dama kameliowa - melo-dramat, Polska 1994. Po śmierci Małgorzaty Gautier, paryskiej kurtyzany, odbywa się licytacja jej majątku. Pisarz Aleksander Dumas nabywa książkę. Kilka dni później pojawia się u niego mężczyzna, który przedstawia się jako Armand Duval i prosi o odsprzedaż książki, która jest dla niego cenną pamiątką.

06:50 Myśli na ten czas
07:00 Liturgia prawosławna
08:25 Od ucha do ucha: Wschodzące gwiazdy baletu
09:35 Od ucha do ucha: Cztery pory roku młodego Antoniego - film krótkometrażowy, Francja 2012
10:25 Francuskie śniadanie: Arsene Lupin (5) - serial
11:25 Trzeci punkt widzenia - pr. publ.
12:00 Monstrum - komedia, Korea Południowa/Kanada/Hiszpania/USA 2016
13:55 Teatr Wielki w Łodzi: Don Carlos - opera
17:15 Niedziela z... Witoldem Dębickim
18:05 Siedem życzeń (1) - serial
18:55 Siedem życzeń (2) - serial
20:00 Co dalej? - pr. publ.
20:25 JFK - dramat polityczny, Francja/USA 1991
23:40 Scena taneczna - pr. kult.
00:40 Trzeci punkt widzenia - pr. publ.
01:20 Dama kameliowa - melo-dramat, Polska 1994. Po śmierci Małgorzaty Gautier, paryskiej kurtyzany, odbywa się licytacja jej majątku. Pisarz Aleksander Dumas nabywa książkę. Kilka dni później pojawia się u niego mężczyzna, który przedstawia się jako Armand Duval i prosi o odsprzedaż książki, która jest dla niego cenną pamiątką.

06:00 Rodzinny interes (170) - serial
07:05 Rodzinny interes (171) - serial
08:05 Rodzinny interes (172) - serial
09:00 Rodzinny interes (168) - serial
09:10 Trener bardzo osobisty - komedia romantyczna, USA 2012
11:30 Wycieczka na studia - komedia, USA 2008
13:10 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm: Stańcowane pantofelki - baśń filmowa, Niemcy 2011
14:25 Najpiękniejsze baśnie. Księżniczka na ziarnku grochu - film familijny, Niemcy 2010
15:35 Królewna Śnieżka - baśń filmowa, USA 2012
17:40 W imię króla - film przygodowy, Kanada/Niemcy/USA 2007. Gdy syn Farmera ginie z rozkazu złego maga Galliana, mężczyzna wyrusza na wojnę, by stawić czoło wojskom zjadającego władzę tyra. Niedziela z gwiazdami: Piękna i Bestia - film familijny, Wielka Brytania/USA 2017
22:30 Slumdog. Milioner z ulicy - komediodramat, Francja/Wielka Brytania/USA 2008
01:00 Grizzly - film sensacyjny, Kanada/USA 2015
02:50 Dyzur 3 (37) - serial

06:50 Myśli na ten czas
07:00 Liturgia prawosławna
08:25 Od ucha do ucha: Wschodzące gwiazdy baletu
09:35 Od ucha do ucha: Cztery pory roku młodego Antoniego - film krótkometrażowy, Francja 2012
10:25 Francuskie śniadanie: Arsene Lupin (5) - serial
11:25 Trzeci punkt widzenia - pr. publ.
12:00 Monstrum - komedia, Korea Południowa/Kanada/Hiszpania/USA 2016
13:55 Teatr Wielki w Łodzi: Don Carlos - opera
17:15 Niedziela z... Witoldem Dębickim
18:05 Siedem życzeń (1) - serial
18:55 Siedem życzeń (2) - serial
20:00 Co dalej? - pr. publ.
20:25 JFK - dramat polityczny, Francja/USA 1991
23:40 Scena taneczna - pr. kult.
00:40 Trzeci punkt widzenia - pr. publ.
01:20 Dama kameliowa - melo-dramat, Polska 1994. Po śmierci Małgorzaty Gautier, paryskiej kurtyzany, odbywa się licytacja jej majątku. Pisarz Aleksander Dumas nabywa książkę. Kilka dni później pojawia się u niego mężczyzna, który przedstawia się jako Armand Duval i prosi o odsprzedaż książki, która jest dla niego cenną pamiątką.

06:00 Rodzinny interes (170) - serial
07:05 Rodzinny interes (171) - serial
08:05 Rodzinny interes (172) - serial
09:00 Rodzinny interes (168) - serial
09:10 Trener bardzo osobisty - komedia romantyczna, USA 2012
11:30 Wycieczka na studia - komedia, USA 2008
13:10 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm: Stańcowane pantofelki - baśń filmowa, Niemcy 2011
14:25 Najpiękniejsze baśnie. Księżniczka na ziarnku grochu - film familijny, Niemcy 2010
15:35 Królewna Śnieżka - baśń filmowa, USA 2012
17:40 W imię króla - film przygodowy, Kanada/Niemcy/USA 2007. Gdy syn Farmera ginie z rozkazu złego maga Galliana, mężczyzna wyrusza na wojnę, by stawić czoło wojskom zjadającego władzę tyra. Niedziela z gwiazdami: Piękna i Bestia - film familijny, Wielka Brytania/USA 2017
22:30 Slumdog. Milioner z ulicy - komediodramat, Francja/Wielka Brytania/USA 2008
01:00 Grizzly - film sensacyjny, Kanada/USA 2015
02:50 Dyzur 3 (37) - serial

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

RANO

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

TVP 1

07:00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:35 Oddałam Go Kościołowi - film dokumentalny, Polska 2020
08:25 Zakochaj się w Polsce
08:55 Uroczyste posiedzenie Sejmu, Senatu i Seimasu
10:30 Uroczysta msza święta w Archikatedrze św. Jana Chrzciciela
11:45 Święto Konstytucji 3 maja - transmisja

13:05 Trzeci maja, czyli dziś - film dokumentalny, Polska 2021
14:05 Noce i dnie - film obyczajowy, Polska 1975
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:30 Stulecie Winnych 3 (36) - serial
18:30 Jaka to melodia? - pr. rozryw.
19:25 Sport
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:15 Stulecie Winnych 3 (37) - serial
21:15 Rolnik szuka żony - pr. rozryw.
22:15 Kamerdyner - dramat historyczny, Polska 2018
00:40 Świat bez fikcji: Świątynia - film dokumentalny, Polska 2016
01:35 Usłyszeć Boga - film dokumentalny, Polska 2019
02:30 Ile waży koń trojański? - komedia, Polska 2008

TVP 2

07:55 Pytanie na śniadanie
10:45 Koncert paschalny
11:40 Policzmy się dla Polski
11:55 Gwiazdy w południe: Shalako - western, Wielka Brytania/RFN 1968
14:00 Familiada: Odcinek specjalny - teleturniej
14:35 Kolo fortuny: Odcinek specjalny - teleturniej
15:15 Szansa na sukces. Opole 2021
16:15 Artur i Minimki - film familijny, Francja 2006

18:00 Panorama
18:25 Wszystkie drogi prowadzą do Rzymu - komedia romantyczna, Włochy/USA 2015
20:10 La La Land - film muzyczny, Hongkong/USA 2016, wyk. Ryan Gosling, Emma Stone, Amiee Conn, Terry Walters.
Pianista jazzowy Sebastian i początkująca aktorka Mia starają się osiągnąć sukces w swoich dziedzinach. Ich losy krzyżują się wielokrotnie. Mimo początkowych animozji schodzą się ze sobą i wspólnie starają się zrealizować swoje marzenia.
22:25 Red Eye. Nocny lot - thriller, USA 2005
23:55 Plan prawie doskonały - komedia kryminalna, USA 2009
01:35 Loch Ness - film przygodowy, Wielka Brytania/USA 1996

TVN

06:00 Efekt Domina (7) - serial
06:30 Efekt Domina (8) - serial
07:00 Kuchenne rewolucje - pr. rozryw.
08:00 Dzień Dobry TVN
11:35 Miłe wieści - pr. rozryw.
11:45 Dawid Andres z buta - pr. rozryw.
12:45 Lego Batman: Film - film animowany, Dania/USA 2017
14:50 Kopciuszek: Bucik na miarę - komedia muzyczna, USA 2016

16:45 Złoty kompas - film przygodowy, Wielka Brytania/USA 2007
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga!
19:55 Uwaga!
20:15 Na Wspólnej (3214) - serial
20:55 Milionerzy - teleturniej
21:30 Totalne remonty
Szelągowskiej - pr. rozryw.
22:30 Morderstwo w Białym Domu - film sensacyjny, USA 1997.
W Białym Domu zostaje zamordowana młoda pracownica. Do rozwiązania tej sprawy zostaje skierowany detektyw Harlan Regis. Od samego początku okoliczności zabójstwa oraz bieg wydarzeń zdają się zagadkowe.
00:35 Co za tydzień
01:25 Strzelec 2 (2) - serial
02:25 Uwaga!

POLSAT

06:00 Nowy dzień
08:40 Samoloty - film animowany, USA 2013
10:40 Samoloty 2 - film animowany, USA 2014
12:30 Anna i król - melodramat, USA 1999
15:45 Forrest Gump - komediodramat, USA 1994, reż. Robert Zemeckis, wyk. Tom Hanks, Robin Wright, Gary Sinise.
Historia Forresta Gumpa, człowieka z wrodzoną łagodną odmianą autyzmu, który na skutek licznych zbiegów okoliczności i darów losu bierze udział w najważniejszych wydarzeniach swej epoki i zdobywa spory majątek.
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość „Wydarzeń”
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:00 „Serdeczna Matko, opiekunko ludzi” - koncert na Jasnej Górze
22:00 Megahit: Dywizjon 303. Historia prawdziwa - film wojenny, Polska 2018.
Polscy lotnicy, początkowo niedoceniani i wyśmiewani, stają się legendą. W ramach Królewskich Sił Powietrznych Wielkiej Brytanii (RAF-u) tworzą elitarną jednostkę - Dywizjon 303.
00:10 Zabójca - film sensacyjny, USA 2007
02:35 Tajemnice losu - pr. rozryw.

REPUBLIKA

07:00 Transmisja mszy świętej z Jasnej Góry
07:50 Polska na dzień dobry
08:55 Posiedzenie Sejmu, Senatu i Seimasu
10:15 Polska na dzień dobry
10:30 Uroczysta Msza Św. w Archikatedrze Warszawskiej
11:30 Polska na dzień dobry
11:45 Transmisja uroczystości państwowych z okazji 230. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja
13:05 Telezakupy
14:55 Moja droga do wolności - Kornel Morawiecki
Koronka do Miłosierdzia Bożego
15:30 Wydanie specjalne - 230. rocznica uchwalenia Konstytucji 3 maja
18:30 Dzisiaj - serwis inform.
18:50 Sport w Republice
18:55 Prognoza pogody
Wydanie specjalne - 230. rocznica uchwalenia Konstytucji 3 maja
19:30 Moja droga do wolności - Kornel Morawiecki
Na pomoc!
19:45 Na pomoc!
20:00 W punkt
20:25 Wydanie specjalne - 230. rocznica uchwalenia Konstytucji 3 maja
21:30 **Starcie cywilizacji**
22:00 Wydanie specjalne - 230. rocznica uchwalenia Konstytucji 3 maja
22:25 Flotylla na straży Niepodległej - dok.
22:50 Dzisiaj - serwis inform.
23:05 Sport w Republice

POLONIA

07:05 To je Borowicz. Podróże ze smakiem
07:30 Magiczne drzewo - film fantasy, Polska 2008
09:00 Uroczyste posiedzenie Sejmu, Senatu i Seimasu
10:30 Uroczysta msza święta w archikatedrze św. Jana Chrzciciela
11:45 Święto Konstytucji 3 maja - transmisja
13:10 Sprawiedliwi. Kto ratuje jedno życie... (5) - serial
14:00 Osiecka (8) - serial
14:50 Kulturalni PL
15:45 Konstytucja 3 Maja w malarstwie
16:05 Trzeci maja, czyli dziś - film dokumentalny, Polska 2021
17:00 Teleexpress
17:20 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
17:50 Długi weekend - film obyczajowy, Polska 2004
19:05 Kabaretowe Naj - pr. rozryw.
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:10 Pogoda
20:20 Pan Tadeusz - film kostiumowy, Francja/Polska 1999
22:55 Kornel - film dokumentalny, Polska 2019
23:50 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
00:15 Wielki koncert nocy letniej. Muzyka filmowa
01:30 Wiadomości
02:00 Sport
02:03 Pogoda

RANO

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

TRWAM

08:00 Słowo życia
08:05 Centrum Ewangelizacji
08:30 Święty na każdy dzień
08:45 Moja katolicka rodzina
09:10 Jasnogórskie Te Deum Laudamus 966-2016
10:10 Petra - tajemnicze miasto
10:30 Przyroda w obiektywie
10:50 Kolory świętości
11:00 Msza święta
12:30 Oratorium o Niepokalanym Poczęciu Najświętszej Maryi Panny
13:30 Podobni do ewangelicznych siewcy - rep.

14:00 Surge Polonia - powstań Polsko - koncert
15:25 Prawda ponad wszystko - opowieść o ks. Dzierżoniu
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Sanktuaria polskie
16:30 Zew natury
16:55 Świadkowie
17:25 Kolory świętości
17:30 Natura obiektywnie
17:55 Poczet wielkich Polaków
18:00 Regina Coeli
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Opowieści Starogo Testamentu
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Procesja dziejów
22:00 Mojżesz - 10 przykazań
23:00 Papieska Madonna Jasnogórska

HISTORIA

06:50 Był taki dzień: 3 maja
06:55 Polska Kronika Filmowa
07:20 Polonia Restituta (6) - serial
08:20 Historia Polski: Konstytucja 3 maja - dzieje
08:40 Konstytucja 3 maja - narodziny narodu
09:10 Zrodzeni do szabli - film dokumentalny, Polska 2019
10:25 Essequibo: Ukryta rzeka - film dokumentalny, Niemcy 2013
11:30 Tasmania - wyspa dziwna i piękna - film dokumentalny, Niemcy 2017

12:30 Pan Tadeusz - film kostiumowy, Francja/Polska 1999
15:15 Obywatel poeta - Zbigniew Herbert - film dokumentalny, Polska 2000
16:40 Ukryte protokoły - czyli oszustwo założycielskie - dok.
17:30 Marzyciel. Kornel Morawiecki - dok.
18:30 Spór o historię: Witaj, majowa jutrenko
19:10 Polonia Restituta (7) - serial
20:15 Historia w postaciach zapisana: Książę Karol, wieczny następca tronu
22:20 Most na rzece Kwai - dramat wojenny, Wielka Brytania/USA 1957
01:10 Tajemnice III Rzeszy 2: Zagadkowa śmierć Hessa
02:00 Sądy, przesady
03:00 Sensacje XX wieku
03:55 Encyklopedia II wojny światowej

TVP INFO

08:00 Wiadomości
09:00 Serwis Info
09:09 Minęła dziewiąta
10:00 Serwis info
10:25 Pogoda info
10:29 Serwis info
10:50 Pogoda info
11:00 Serwis info
11:30 Serwis info, pogoda
12:00 Serwis info
12:25 Pogoda info
12:30 Serwis info, pogoda
13:00 Serwis info
15:00 Serwis info

15:20 Pogoda info
15:29 Serwis info
16:00 Panorama info
16:52 Pogoda info
17:00 Teleexpress
17:15 Teleexpress extra
17:32 O co chodzi
18:00 Panorama
18:20 Panorama opinii
18:37 O tym się mówi
19:30 Wiadomości
19:58 Gość „Wiadomości”
20:15 Minęła dwudziesta
21:00 Nie da się ukryć
21:25 Serwis Info
21:50 W tyle wizji
22:24 Serwis Info
22:30 W tyle wizji extra
23:00 Info wieczór
23:34 W akcji
23:50 Serwis Info
00:03 Wiadomości
00:37 Gość „Wiadomości”
00:48 Pogoda Info
00:50 Minęła dwudziesta
01:40 W tyle wizji
02:15 Serwis Info
02:21 W tyle wizji extra

KINO POLSKA

06:00 Jarzębina czerwona - dramat wojenny, Polska 1970
08:45 Sól ziemi czarnej - dramat społeczny, Polska 1969.
Historia Gabriela, jednego z siedmiu braci Basistów, którzy spontanicznie dołączają do drugiego powstania śląskiego w roku 1920. W trakcie walk Gabriel zakochuje się w niemieckiej sanitariuszce, co komplikuje jego stosunek do zrywu powstańczego.
10:50 Perła w koronie - dramat obyczajowy, Polska 1971
13:15 Szwadron - dramat historyczny, Belgia/Francja/Ukraina/Polska 1992
15:35 Rzeczpospolita babska - komedia, Polska 1969
17:40 Kiler-ów 2-óch - komedia, Polska 1999
20:00 Pan Wołodyjowski - film historyczny, Polska 1968
23:10 Baza ludzi umarłych - dramat obyczajowy, Polska 1958.
Film opowiada o surowym życiu pracowników położonej na zalesionym odludziu, w Bieszczadach, bazy zwózki drewna, tuż po zakończeniu II wojny światowej. W fatalnych bieszczadzkich warunkach pracują zyciowi wykołajeńcy i wyrokowcy.
01:35 Śmierć prezydenta - dramat polityczny, Polska 1977

KULTURA

07:00 Muzyczne poranki
08:10 Tego się nie wytnie - pr. kult.
09:30 Tego się nie wytnie ekstra - pr. kult.
10:00 Reżyserzy: Don Siegel
11:00 Siedlisko (3) - serial
12:05 Siedlisko (4) - serial
13:05 Konstytucja 3 maja - narodziny narodu
13:30 Kinematograf - film krótkometrażowy, Polska 2010
13:40 Schody - film animowany, Polska 1968
13:45 Tango - film animowany, Polska 1980
14:00 Konstytucja 3 Maja w malarstwie
14:25 Krzyżacy - film historyczny, Polska 1960
17:20 Rok 2020
17:50 Trzeci punkt widzenia - pr. publ.
18:20 Precedens - film dokumentalny
18:55 Jane Eyre (3) - serial
20:00 Teatr Telewizji: Konstytucja Trzeciego Maja - teatr TV
21:35 Kronos - pr. publ.
22:15 Panorama kina polskiego: Powidoki - dramat obyczajowy, Polska 2016, reż. Andrzej Wajda
00:05 Scena taneczna - pr. kult.
00:40 Scena taneczna: Bajka muzyczno-taneczna
Rok 2020
01:10 Rok 2020
01:35 Konstytucja 3 Maja w malarstwie
02:00 Żelazna klasyka: Wstręt - dramat psychologiczny, Wielka Brytania 1965

PULS

06:00 Zbuntowany anioł (62) - serial
07:00 Lombard. Życie pod zastaw (144) - serial
08:00 Lombard. Życie pod zastaw (401) - serial
09:00 Książę i ja: Królewskie wesela - komedia romantyczna, USA 2006
10:55 Zaczarowana - komedia fantasy, USA 2007
13:20 W imię króla - film przygodowy, Kanada/Niemcy/USA 2007
15:40 Był sobie książę - film familijny, Kanada 2018
17:25 Piękna i Bestia - film familijny, Wielka Brytania/USA 2017
20:00 Twierdza - thriller, USA 1996.
San Francisco, lata 90. XX wieku. W trakcie zwiedzania nieczynnego więzienia Alcatraz grupa żołnierzy Marines pod dowództwem generała Hummela bierze turystów za zakładników i opanowuje teren wyspy. Ogłaszając władzę, że są w posiadaniu rakiet z gazem VX, które mogą skazać znaczną część miasta, jeżeli rząd nie przekaże im wysokiej sumy pieniędzy.
22:35 Ostatnie zlecenie - film sensacyjny, USA 2008
00:45 Kronika opętania - horror, Kanada/USA 2012
02:35 Taki jest świat

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

RANO

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

Upadek
godz. 0.20

TVP 1

08:00 Wiadomości
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Ranczo (101) - serial
09:40 Komisarz Alex (62) - serial
10:35 Ojciec Mateusz (309) - serial
11:25 Kasta - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 Magazyn rolniczy
12:55 Jutrznia Paschalna w Kościele greckokatolickim
14:00 Elif (970) - serial

15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:15 Alarm!
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Przysięga (402) - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Jaka to melodia? - pr. rozryw.
17:55 Klan (3802) - serial
18:20 Kasta - serial
18:55 Jeden z dziesięciu - telet.
19:25 Sport
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda

20:10 Alarm!
20:30 Leśniczówka (386) - serial
20:55 Wielkie rodziny (8) - serial dok.
21:40 Magazyn Ekspresu Reporterów
22:45 Ocaleni - reality show
23:50 Magazyn śledczy Anity Gargas
00:20 Upadek - dramat sensacyjny, Francja/USA 1993
02:15 Ratownicy (10) - serial
03:10 Magazyn Ekspresu Reporterów

Lotna
godz. 0.45

TVP 2

06:50 Familiada - teleturniej
07:30 Pytanie na śniadanie
10:40 Panorama
10:50 Pytanie na śniadanie
11:25 Rodzinka.pl (132) - serial
11:50 Barwy szczęścia (2438) - serial
12:30 Kolo fortuny - teleturniej
13:15 Kozacka miłość (104) - serial
14:05 Va banque - teleturniej
14:35 Na sygnale (282) - serial
15:10 Górsy ratownicy (58) - serial

16:00 Kolo fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Promyk nadziei (30) - serial
18:00 Panorama
18:20 Va banque - teleturniej
18:45 Kozacka miłość (105) - serial
19:35 Barwy szczęścia (2438) - serial
20:10 Barwy szczęścia (2439) - serial
20:40 Kulisy serialu „M jak miłość”
20:55 M jak miłość (1587) - serial

21:50 Miłość i medycyna (5) - serial
22:45 The Good Doctor 2 (36) - serial
23:35 Ludzkie historie: Showrunnerzy: jak się robi serial - film dokumentalny, Irlandia/USA 2014
00:45 Lotna - dramat wojenny, Polska 1959, wyk. Jerzy Pichelski, Adam Pawlikowski, Jerzy Moes
02:20 Zakochany anioł - komedia romantyczna, Polska 2005

Żywył Saszy - Ogień
godz. 21.30

TVN

07:00 Kuchenne rewolucje - pr. rozryw.
08:00 Dzień Dobry TVN
11:45 Ukryta prawda (1262) - serial
12:50 Ukryta prawda (1165) - serial
13:50 Ukryta prawda (744) - serial
14:55 Szpital (399) - serial
16:00 LAB (55) - serial
17:00 Kuchenne rewolucje - pr. rozryw.
18:00 Ukryta prawda (1263) - serial

19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Uwaga!
20:10 Doradca smaku
20:15 Na Wspólnej (3215) - serial
20:55 Milionerzy - teleturniej
21:30 Żywył Saszy - Ogień (5) - serial

Sasza Żalaska po siedmiu latach wraca do Polski z Wielkiej Brytanii, gdzie szkolila się w profilowaniu kryminalnym. Po przyjeździe trafia do specjalnej grupy policjantów i wspólnie zajmują się sprawą seryjnego podpalania łódzkich kamienic.
22:30 Kuba Wojewódzki - talk-show
23:30 Superwizjer
00:05 Porwani (1) - serial
01:05 Oszuści (6) - serial
02:05 Uwaga!
02:25 NOC Magii - pr. rozryw.

Stan obłężenia
godz. 23.10

POLSAT

06:00 Nowy dzień
08:40 Malanowski i partnerzy (186) - serial
09:10 Malanowski i partnerzy (187) - serial
09:40 Sekrety rodziny (122) - serial
10:40 Dlaczego ja? (449) - serial
11:40 Gliniarze (442) - serial
12:50 Wydarzenia
13:25 Interwencja
13:40 Trudne sprawy (796) - serial
14:40 Dlaczego ja? (962) - serial
15:50 Wydarzenia

16:15 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 (558) - serial
17:00 Gliniarze (567) - serial
„Gliniarze” ukazują mroczne oblicze stolicy i najtwardszych policjantów w kraju, którzy na co dzień zmagają się z najcięższymi sprawami. Przed nimi szeregi wyzwań, które wymagają będa sprytu, inteligencji i kreatywności.
18:00 Pierwsza miłość (3226) - serial

18:50 Wydarzenia
19:30 Gość „Wydarzeń”
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:05 Więzień labiryntu: Lek na śmierć - thriller SF, USA 2018
23:10 Stan obłężenia - thriller, USA 1998.
W Nowym Jorku dochodzi do ataków terrorystycznych dokonywanych przez islamskich fundamentalistów.
01:50 Tajemnice losu - pr. rozryw.

Polska na dzień dobry
godz. 7.30

REPUBLIKA

07:00 Transmisja mszy świętej z Jasnej Góry
07:30 Polska na dzień dobry
09:30 W punkt
09:45 Telezakupy
10:05 Za siódmą górą
10:20 Telezakupy
10:35 Geopolityczny tygiel
10:50 Specjaliści od wszystkiego
11:10 Republika pyta
11:25 Telezakupy
11:40 Polska na dzień dobry
12:55 Telezakupy
13:10 Na pomoc!

13:30 Kulisy manipulacji
13:55 Telezakupy
14:10 Moja droga do wolności - Kornel Morawiecki
14:20 Starcie cywilizacji
14:45 Telezakupy
15:00 Korona do Miłosierdzia Bożego
15:30 Republika po południu
17:15 Nie daj się epidemii
17:35 Wolne głosy
17:55 Wolne głosy - zagranica
18:15 Ekonomia raport - flash
18:30 Dzisiaj - serwis inform.

18:55 Sport w Republice
19:00 Prognoza pogody
19:05 Dziennikarski poker
19:30 Codziennie ***** burza
19:45 Nie daj się epidemii
20:00 W punkt
20:25 Mówi się...
21:30 Konferencja prasowa
22:00 Codziennie ***** burza
22:10 Ekonomia raport - flash
22:25 Ekonomia raport
22:50 Suma dnia
23:15 Poland Daily
00:10 Codziennie ***** burza

Focus on Poland
godz. 0.00

POLONIA

06:30 Pożyteczni.pl
07:00 Okrasa tamie przepisy
07:30 Pytanie na śniadanie
10:40 Panorama
11:30 Barwy szczęścia (2380) - serial
12:00 Wiadomości
12:15 Stacja innowacja
12:35 Długi weekend - film obyczajowy, Polska 2004
14:25 Kornel - film dokumentalny, Polska 2019
15:20 Prywatne życie zwierząt
15:50 Przyjaciele Misia i Margolci
16:15 Margolcia i Miś zapraszają dziś

16:30 Rodzinka.pl (46) - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Zakochaj się w Polsce
17:50 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
18:20 Barwy szczęścia (2380) - serial
18:50 Nad Niemnem - magazyn Polaków na Białorusi
19:10 Studio Lwów
19:30 Wiadomości
20:00 Polonia 24

20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:20 Ojciec Mateusz (3) - serial
21:10 Ojciec Mateusz (4) - serial
22:05 Polonia 24
22:35 Warto rozmawiać - talk-show
23:30 Kasta - serial
00:00 Focus on Poland
00:20 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
00:50 Nad Niemnem - magazyn Polaków na Białorusi
01:10 Studio Lwów

RANO

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

TRWAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Procesja dziejów
08:40 Świadkowie
09:10 Papież Polak do rodaków
09:55 Kolory świętości
10:00 Informacje dnia
10:15 Jak my to widzimy
10:45 Zew natury
11:05 Mocni w wierze
11:35 Myśląc Ojczyzna
11:45 Historia i architektura Polski w rysunkach prof. Ryszarda Natusiewicza
12:00 Regina Coeli

12:03 Informacje dnia
12:20 Mojżesz - 10 przykazań
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:30 Oratorium średniowieczne „Ordo Virtutum”
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Jestem mamą
16:30 Kalejdoskop młodych
16:50 Refleksje nad Psalmem XXIII
17:10 Prosto o gospodarce
17:30 Rajd Katyński - rep.
17:55 Poczet wielkich Polaków

18:00 Regina Coeli
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:30 Każdy maluch to potrafi
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Mojżesz - 10 przykazań
23:00 Hildegarda z Bingen

HISTORIA

06:50 Był taki dzień: 4 maja
06:52 Przystanek Historia
07:10 Polonia Restituta (7) - serial
08:10 Historia Polski: Marzyciel. Kornel Morawiecki
09:10 Sensacje XX wieku
10:10 Brutus, Czarnocka, Maria...
11:00 Przeczytaj mi tę historię
11:05 Rok 1981. Kalendarium
11:10 Czas pieniądza: Bankowość centralna w Polsce
12:10 Tajemnica twierdzy szczyrów (7) - serial

13:05 Zdolne bestie te Kossaki... - dok.
14:05 Historia w postaciach zapisana: Danton. Bracia do broni!
16:00 Ci cholerni Polacy. Lotnictwo polskie 1939-1945
16:20 Tajemnice Archiwum
16:40 Marzyciele - pr. publ.
17:10 Historia Polski: Ślasy patriotów - historia III powstania śląskiego
18:10 Wpół do Trzeciej RP
18:40 Rok 1981. Kalendarium

18:45 Pogranicze w ogniu (1) - serial
20:00 Tajna broń Japonii - film dokumentalny, Wielka Brytania 2009
21:05 Azjatyckie stulecie: Śmierć Mao
22:00 Moby Dick - film przygodowy, Wielka Brytania 1956
00:05 Józef Rymer - pierwszy wojewoda śląski
00:35 Polska Kronika Filmowa
00:50 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii

TVP INFO

08:00 Jedziemy dalej
08:18 Minęła ósma
08:09 Poranek TVP Info
08:39 Poranek TVP Info
08:45 Flesz info
09:00 Serwis info, pogoda
09:11 Minęła dziewiąta
10:00 Serwis info
10:25 Pogoda info
10:29 Serwis info
10:50 Pogoda info
11:00 Serwis info
11:30 Serwis info, pogoda
12:00 Serwis info

12:25 Pogoda info
12:30 Serwis info, pogoda
13:00 Serwis info
15:00 Serwis info
15:20 Pogoda info
15:29 Info dzień
15:59 Info dzień
17:00 Teleexpress
17:15 Teleexpress extra
17:32 O co chodzi
18:00 Panorama
18:20 Panorama opinii
18:37 O tym się mówi
19:30 Wiadomości

20:03 Gość „Wiadomości”
20:15 Minęła dwudziesta
21:00 Nie da się ukryć
21:25 Serwis Info
21:50 W tyle wizji
22:24 Serwis Info
22:30 W tyle wizji extra
23:00 Info wieczór
23:30 W akcji
23:55 Serwis info
00:03 Wiadomości
00:36 Gość „Wiadomości”
00:49 Pogoda Info
00:55 Minęła dwudziesta

KINO POLSKA

06:00 Nie ma jak Polska
06:30 Telesprzedaż
07:45 Ostatni świadek - film sensacyjny, Polska 1969
09:40 Dom (19) - serial
11:35 Telesprzedaż
11:55 Pożegnania - dramat psychologiczny, Polska 1958
14:00 Akcja pod Arsenałem - dramat wojenny, Polska 1977
16:05 Dom (20) - serial
18:00 Kabaretowy rejs - pr. rozryw.

19:00 Kabaretowy rejs - pr. rozryw.
20:00 Wyjazd integracyjny - komedia obyczajowa, Polska 2011
21:50 Poranek kłota - komedia, Polska 2001
23:50 Pamiętnik znaleziony w garbie - komediodramat, Kanada/Polska 1993
02:05 Mały Jakub - dramat obyczajowy, Polska 2016. Samotnie mieszkający mężczyzna znajduje

w swoim mieszkaniu ukrywające się dziecko. Dzieckiem okazuje się siedmioletni chłopiec, który jest jego imiennikiem. Nowa znajomość powoduje u starszego Jakuba powrót wspomnień z dzieciństwa, które zostały zepchnięte głęboko w zapomnienie.
03:45 Komedia małżeńska - komedia obyczajowa, Polska 1993

KULTURA

07:30 Teledyski
08:25 Rok 2020
09:25 Bunuel w labiryncie żółwi - film animowany, Holandia/Hiszpania 2018
11:00 Siedlisko (5) - serial
12:05 Siedlisko (6) - serial
13:05 Boleś - film krótkometrażowy, Słowenia/Niemcy 2013
13:30 Tego się nie wytnie - pr. kult.
14:55 John Ford, człowiek który wymyślił Dzikiego Zachodu - film dokumentalny, Francja 2019

16:05 Tatarak - dramat obyczajowy, Polska 2009
17:35 Co dalej? - pr. publ.
17:55 Tamte lata, tamte dni - mag. kult.
18:30 Informacje kulturalne
18:55 Jane Eyre (4) - serial
20:00 Teatr Telewizji: Parady - sztuka Jana Potockiego
21:10 Lekkie obyczaje: Królowie lata - komediodramat, USA 2013.
W akcie buntu trzech nastolatków postanawia wyprowadzić się do wybudowanego przez nich samych domu w lesie.

Co dalej? - pr. publ.
22:50 Informacje kulturalne
23:15 Młoda Polska: I tak upłynął wieczór i poranek - film dokumentalny, Polska 2017
00:25 Panorama kina polskiego: Powidoki - dramat obyczajowy, Polska 2016
02:10 Kino nocne: Stacja - film obyczajowy, Polska 1981

PULS

06:00 Zbuntowany anioł (63) - serial
07:00 Lombard. Życie pod zastaw (145) - serial
08:00 Lombard. Życie pod zastaw (402) - serial
09:00 Rodzinny interes (172) - serial
10:00 Zbuntowany anioł (63) - serial
11:00 Zbuntowany anioł (64) - serial
12:00 Zaklinaczka duchów (26) - serial
13:00 Zaklinaczka duchów (27) - serial

14:00 Lombard. Życie pod zastaw (145) - serial
15:00 Lombard. Życie pod zastaw (146) - serial
16:00 Rodzinny interes (174) - serial
17:00 Rodzinny interes (175) - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw (403) - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw (404) - serial
20:00 Slumdog. Milioner z ulicy - komediodramat, Francja/Wielka Brytania/USA 2008.

Jamal, Hindus wychowany w slumsach Bombaju, bierze udział w programie „Milionerzy”. Zanim chłopak zdąży odpowiedzieć na ostatnie pytanie, aresztuje go policja. Policjanci nie wierzą, że może on mieć tak ogromną wiedzę.
22:20 Burza - dramat katastroficzny, USA 2015
00:15 W klatce - film sensacyjny, USA 2010

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

RANO

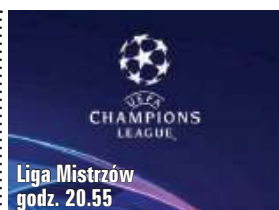
PO POŁUDNIU

WIECZOREM

RANO

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

TVP 1

07:30 Rodzinny ekspres
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Ranczo (102) - serial
09:40 Komisarz Alex (63) - serial
10:35 Ojciec Mateusz (310) - serial
11:25 Kasta - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 Rok w ogrodzie extra
12:55 Natura w Jedyńce
14:00 Elif (971) - serial

15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:15 Alarm!
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Przysięga (403) - serial
17:00 Teleexpress
17:25 Pogoda
17:55 Klan (3803) - serial
18:20 Kasta - serial
18:55 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:25 Sport
19:30 Wiadomości

20:05 Pogoda
20:10 Alarm!
20:30 Leśniczówka (387) - serial
20:55 Piłka nożna: Liga Mistrzów, rewanżowy mecz półfinałowy: Chelsea FC - Real Madryt CF
23:10 Historia bez tajemnic: Rock and roll w Sarajewie - film dok., Francja 2016
00:10 Deep State (5) - serial
01:05 W.E. Królewski romans - melodramat, Wielka Brytania 2011

TVP 2

07:30 Pytanie na śniadanie
10:40 Panorama
10:50 Pytanie na śniadanie
11:25 Rodzinka.pl (133) - serial
11:50 Barwy szczęścia (2439) - serial
12:30 Kolo fortuny - teleturniej
13:15 Kozacka miłość (105) - serial
14:05 Va banque - teleturniej
14:35 Na sygnale (283) - serial
15:10 Górszy ratownicy (59) - serial
16:00 Kolo fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej

17:15 Promyk nadziei (31) - serial
18:00 Panorama
18:20 Va banque - teleturniej
18:45 Kozacka miłość (106) - serial
19:30 Barwy szczęścia (2439) - serial
20:05 Barwy szczęścia (2440) - serial
20:35 Kulisy seriali „Na dobre i na złe” i „Na sygnale”
20:50 Na dobre i na złe (809) - serial
21:50 Miłość i medycyna (6) - serial

22:45 The Good Doctor 2 (37) - serial
23:35 Moje serce jest w Vermont - film obyczajowy, Kanada/USA 2017.
Znana pisarka ma wypadek samochodowy i traci pamięć. Kobieta może liczyć na pomoc sympatycznego lekarza, który oferuje jej schronienie w swoim domku gościnnym.
01:10 Geniusz: Picasso (3) - serial

TVN

06:00 Ukryta prawda (1165) - serial
07:00 Kuchenne rewolucje - pr. rozryw.
08:00 Dzień Dobry TVN
11:45 Ukryta prawda (1263) - serial
12:50 Ukryta prawda (1166) - serial
13:50 Ukryta prawda (745) - serial
14:55 Szpital (400) - serial
16:00 LAB (56) - serial
17:00 Kuchenne rewolucje - pr. rozryw.

18:00 Ukryta prawda (1264) - serial
19:00 Fakty
19:25 Uwaga! Koronawirus
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Uwaga!
20:15 Na Wspólnej (3216) - serial
20:55 Milionery - teleturniej
21:30 W morzu ognia - film sensacyjny, USA 1997.
Jack Taggart, agent zajmujący się ochroną

środowiska, prowadzi własne dochodzenie w sprawie śmierci swojego przyjaciela, który został zamordowany. Odkrywa nielegalny proceder składowania toksycznych odpadów.
23:45 Pakt z diabłem - film kryminalny, Wielka Brytania/USA 2015
02:15 Superwizjer
02:50 Uwaga!
03:10 NOC Magii - pr. rozryw.

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i partnerzy (188) - serial
09:10 Malanowski i partnerzy (189) - serial
09:40 Sekrety rodziny (123) - serial
10:40 Dlaczego ja? (450) - serial
11:40 Gliniarze (443) - serial
12:50 Wydarzenia
13:25 Interwencja
13:40 Trudne sprawy (797) - serial
14:40 Dlaczego ja? (963) - serial

15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 (559) - serial
17:00 Gliniarze (568) - serial
18:00 Pierwsza miłość (3227) - serial
18:50 Wydarzenia
19:30 Gość „Wydarzeń”
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:05 Nasz nowy dom - reality show
21:10 Sami swoi - komedia, Polska 1967

22:55 Gotowi na wszystko. Exterminator - komedia, Polska 2017.
Piątka przyjaciół postanawia reaktywować swój dawny zespół o nazwie Exterminator. Pani burmistrz obiecuje im w tym pomóc, dając dotację.
01:35 30 minut lub mniej - komedia sensacyjna, Kanada/Niemcy/USA 2011
03:10 Tajemnice losu - pr. rozryw.

REPUBLICA

07:00 Transmisja mszy świętej z Jasnej Góry
07:30 Polska na dzień dobry
09:30 W punkt
09:50 Telezakupy
10:05 Dziennikarski poker
10:20 Telezakupy
10:35 Codziennie ***** burza
10:40 Mówi się...
11:25 Telezakupy
11:40 Polska na dzień dobry
13:25 Nie daj się epidemii
13:40 Wolne głosy
14:00 Telezakupy

14:15 Wolne głosy - zagranica
14:30 Na pomoc!
14:45 Telezakupy
15:00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
15:30 Republika po południu
17:15 Nie daj się epidemii
17:35 Wolne głosy
17:55 Wolne głosy - zagranica
18:15 Ekonomia raport - flash
18:30 Dzisiaj - serwis inform.
18:55 Sport w Republice
19:00 Prognoza pogody
19:05 Dziennikarski poker

19:30 Codziennie ***** burza
19:45 Nie daj się epidemii
20:00 W punkt
20:25 Mówi się...
21:30 Pilnujmy Polski!
21:50 Moja droga do wolności
22:00 Codziennie ***** burza
22:10 Ekonomia raport - flash
22:50 Suma dnia
23:15 Poland Daily
00:10 Codziennie ***** burza
00:25 W punkt
00:50 Dzisiaj - serwis inform.

POLONIA

07:30 Pytanie na śniadanie
10:40 Panorama
10:45 Pytanie na śniadanie
11:30 Barwy szczęścia (2381) - serial
12:00 Wiadomości
12:15 Nad Niemnem - magazyn Polaków na Białorusi
12:35 Ojciec Mateusz (3) - serial
13:25 Ojciec Mateusz (4) - serial
14:20 Szlak nadziei - reality show
15:05 Alert Covid
15:25 Ozdrowieńcy - reality show
15:50 Animowanki

16:10 Nela Mała Reporterka
16:30 Rodzinka.pl (47) - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Wypełnić pustkę - reportaż
17:50 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
18:20 Barwy szczęścia (2381) - serial
18:50 Kierunek Zachód
19:10 Magazyn z Wysp
19:30 Wiadomości
20:00 Polonia 24
20:05 Pogoda
20:10 Sport

20:20 Ranczo (36) - serial
21:10 Ranczo (37) - serial
22:05 Polonia 24
22:35 Pożar katedry Notre-Dame - film dokumentalny, Francja 2019
23:30 Kasta - serial
00:00 Focus on Poland
00:20 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
00:50 Kierunek Zachód
01:10 Magazyn z Wysp
01:30 Wiadomości
02:00 Sport

TRWAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:45 Każdy maluch to potrafi
09:00 Kalejdoskop młodych
09:25 Sanktuarium polskie
10:00 Audycja generalna Ojca Świętego Franciszka
11:00 Świat na wyciągnięcie ręki
11:15 Jestem mamą
11:30 Myśląc Ojczyzna
11:40 Prosto o gospodarce
12:00 Regina Coeli
12:03 Informacje dnia
12:20 Mojżesz - 10 przykazań

13:20 Co by było, gdyby zwierzęta mówiły?
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:30 W poszukiwaniu dowodów - spór wokół Mojżesza
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Na zdrowie
16:30 Po co nam wykopaliska?
17:00 Po stronie prawdy
17:30 Rykoszetem
17:55 Poczet wielkich Polaków
18:00 Regina Coeli
18:05 Informacje dnia

18:15 Rozmowy niedokończone
19:30 Brat Franciszek
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Mojżesz - 10 przykazań
23:00 Franz Stock, apostoł pojednania
23:55 Kolory świętości
00:00 Słowo Życia
00:05 Świat w obrazach

HISTORIA

06:50 Był taki dzień: 5 maja
06:55 Polska Kronika Filmowa
07:10 Pogranicze w ogniu (1) - serial
08:20 Kuchnia Żydów polskich
08:50 Historia Polski: Słasy bohaterowie - historia III Powstania Śląskiego
09:45 Sensacje XX wieku
10:35 Powstania Śląskie...
11:35 Muzyczne historie
11:35 Tu wszystko jest Polską: Silna i krucha
12:10 Tajemnica twierdzy szyfrów (8) - serial

13:05 Mont Saint-Michel: Opactwo na skale - dok.
14:20 Tajna broń Japonii - dok.
15:25 Giganci historii: Konstytucja 3 Maja - teleturniej
16:15 Księga wolności 1914-1981
16:45 Nasza Ziemia
17:15 Przeczytaj mi tę historię
17:30 Historia Polski: Litwa będzie wolna
18:15 Spór o historię: Stalin i rząd RP 1939-1945
18:55 Pogranicze w ogniu (2) - serial

19:55 Wojna w eterze
20:05 Wojna generałów: Ofensywa w Ardenach
21:10 Tajemnica III Rzeszy 2: Zagadkowa śmierć Hessa - dramat wojenny, Wielka Brytania/USA 1957
01:00 Jastrząb - żołnierz Łupaszki - dok., Polska 2016
01:40 Polska Kronika Filmowa
02:00 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii

TVP INFO

08:00 Jedziemy dalej
08:15 Serwis Info
08:18 Minęła ósma
09:00 Serwis Info
09:11 Minęła dziewiąta
10:00 Serwis info
10:25 Pogoda info
10:29 Serwis info
10:50 Pogoda info
11:00 Serwis info
11:30 Serwis info, pogoda
12:00 Serwis info
12:25 Pogoda info
12:30 Serwis info, pogoda

13:00 Serwis info
15:00 Serwis info
15:20 Pogoda info
15:29 Serwis info
15:59 Info dzień
17:00 Teleexpress
17:15 Teleexpress extra
17:32 O co chodzi
18:00 Panorama
18:20 Panorama opinii
18:37 O tym się mówi
19:30 Wiadomości
20:03 Gość „Wiadomości”
20:15 Minęła dwudziesta

21:00 Nie da się ukryć
21:25 Serwis Info
21:50 W tyle wizji
22:24 Serwis Info
22:30 W tyle wizji extra
23:00 Info wieczór
23:30 W akcji
23:50 Serwis info
00:03 Wiadomości
00:36 Gość „Wiadomości”
00:49 Pogoda Info
01:00 Minęła dwudziesta
01:55 W tyle wizji
02:30 Serwis Info

KINO POLSKA

06:00 Nie ma jak Polska
06:35 Telesprzedaż
07:50 Agent nr 1 - dramat wojenny, Polska 1971
09:55 Dom (20) - serial
11:55 Telesprzedaż
12:25 Ogniem i mieczem - film historyczny, Polska 1999
16:05 Dom (21) - serial
18:00 Kabaretowy rejs - pr. rozryw.
19:00 Kabaretowy rejs - pr. rozryw.

20:00 Miś - komedia, Polska 1981
22:20 Wielka wyspa - komedia sensacyjna, Polska 1992, wyk. Jan Englert, Krzysztof Wakulski, Mariusz Benoit.
Koniec lat 80. XX wieku. Warszawski cinkciarz Jarek Branicki handluje walutami. Zostaje zatrzymany i trafia do więzienia. Dzięki łapówkom zapewnia sobie dobre traktowanie. Po upadku komuny pułkownik Służby Bezpieczeństwa, który prowadził śledztwo przeciwko Jarkowi, postanawia założyć prywatny bank. Namawia przy tym Branickiego do prowadzenia wspólnego biznesu.

00:40 Sztos - film sensacyjny, Polska 1997
02:20 Prywatne śledztwo - dramat sensacyjny, Polska 1986

KULTURA

07:00 Teledyski
08:00 Informacje kulturalne
08:30 Niedziela z...
09:25 Tatarak - dramat obyczajowy, Polska 2009
11:00 Siedlisko (7) - serial
12:05 Siedlisko (8) - serial
13:05 Bogdan i Róża - film krótkometrażowy, Polska 2017
13:30 Rzec Polska
13:45 Pomnik. Europa Środkowo-Wschodnia 1918-2018 - reportaż

14:05 Tamte lata, tamte dni - mag. kult.
14:40 Świat kina w obiektywie agencji Magnum - film dokumentalny, Francja 2017
15:45 Parę osób, mały czas - film obyczajowy, Polska 2005, wyk. Krystyna Janda, Andrzej Hudziak
17:35 Co dalej? - pr. publ.
17:55 Urodzeni artyści: Beata i Karolina Legierskie
18:30 Informacje kulturalne
18:55 Północ - Południe (1) - serial

20:00 Genialna przyjaciółka 2 (2) - serial
21:05 Na wschód od Hollywood: Frantz - dramat historyczny, Francja/Niemcy 2016
23:10 Więcej niż fikcja: Oczy Orsona Wellesa - film dokumentalny, Wielka Brytania 2018
01:10 Jazz: Dziedziny Kultury NCK: Mistrzowie muzyki klasycznie jazzującej

PULS

06:00 Reporterzy. Z życia wzięte (12) - serial
07:00 Lombard. Życie pod zastaw (146) - serial
08:00 Lombard. Życie pod zastaw (403) - serial
09:00 Rodzinny interes (173) - serial
10:00 Zbuntowany anioł (64) - serial
11:00 Zbuntowany anioł (65) - serial
12:00 Zaklinaczka duchów (27) - serial

13:00 Zaklinaczka duchów (28) - serial
14:00 Lombard. Życie pod zastaw (146) - serial
15:00 Lombard. Życie pod zastaw (147) - serial
16:00 Rodzinny interes (175) - serial
17:00 Rodzinny interes (176) - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw (404) - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw (405) - serial

20:00 Igrzyska śmierci - dramat SF, USA 2012.
W państwie Panem co roku odbywają się Głodowe Igrzyska - walka na śmierć i życie między przedstawicielami dwunastu dystryktów. Gdy młodsza siostra Katniss zostaje wylosowana do zawodów, dziewczyna bez wahania zajmuje jej miejsce.
23:00 xXx - film sens., USA 2002
01:25 Dyżur 3 (42) - serial

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

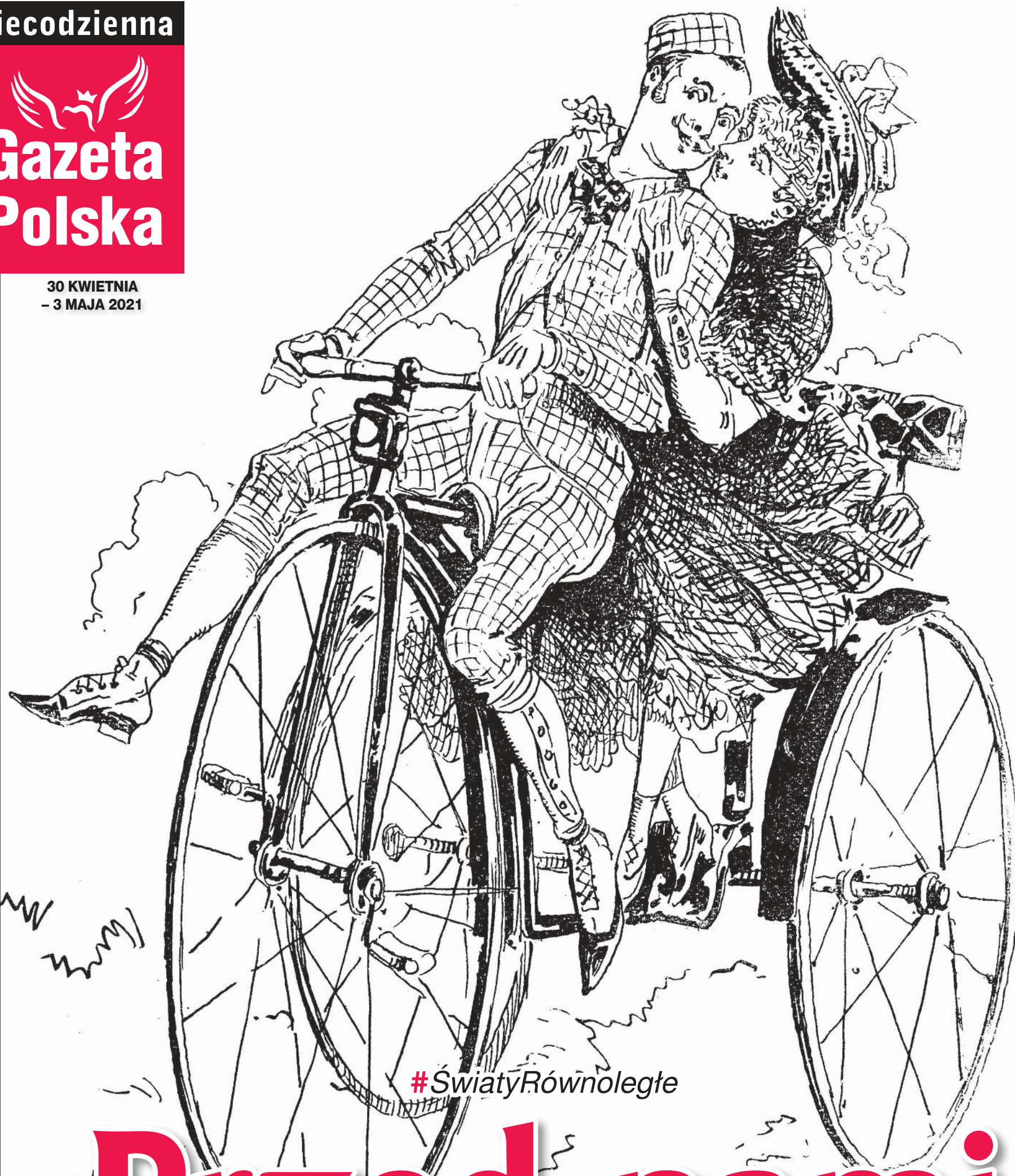
	Londyńczycy godz. 0.35	Śmierć nadejdzie jutro godz. 23.40	Pieniądze to nie wszystko godz. 22.30	Pod słońcem Toskanii godz. 22.05	Otwartym tekstem godz. 21.30	PitBull godz. 20.20
	TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	REPUBLIKA	POLONIA
RANO	08:00 Wiadomości 08:15 Kwadrans polityczny 08:30 Policzmy się dla Polski 08:40 Ranczo (103) - serial 09:40 Komisarz Alex (64) - serial 10:35 Ojciec Mateusz (311) - serial 11:25 Kasta - serial 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda 12:35 To się opłaca 12:50 Natura w Jedynce 14:00 Elif (972) - serial 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:15 Alarm! 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Przysięga (404) - serial 17:00 Teleexpress 17:15 Jaka to melodia? - pr. rozryw. 17:55 Klan (3804) - serial 18:20 Kasta - serial 18:55 Jeden z dziesięciu - teleturniej 19:25 Sport 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Alarm! 20:30 Leśniczówka (388) - serial 21:00 Sprawa dla reportera 21:55 Magazyn śledczy Anity Gargas 22:30 Magazyn kryminalny 997 23:15 Motel Polska - reality show 23:50 Tanie dranie - Moroz i Kłopotowski komentują świat 00:35 Londyńczycy 2 (7) - serial 01:30 Nowa (10) - serial 02:30 Ocaleni - reality show	07:30 Pytanie na śniadanie 10:40 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:10 Policzmy się dla Polski 11:20 Wojciech Cejrowski - boso przez świat 11:50 Barwy szczęścia (2440) - serial 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Kozacka miłość (106) - serial 14:05 Va banque - teleturniej 14:35 Na sygnale (284) - serial 15:10 Górcy ratownicy (60) - serial 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Promyk nadziei (32) - serial 18:00 Panorama 18:20 Va banque - teleturniej 18:45 Kozacka miłość (107) - serial 19:35 Barwy szczęścia (2440) - serial 20:10 Barwy szczęścia (2441) - serial 20:45 Kulisy serialu „Na sygnale” 20:55 Na sygnale (311) - serial 21:20 Na sygnale (312) - serial 21:50 Miłość i medycyna (7) - serial 22:45 The Good Doctor 2 (38) - serial 23:40 Śmierć nadejdzie jutro - film sensacyjny, Wielka Brytania/USA 2002, wyk. Pierce Brosnan, Halle Berry, Rosamund Pike 02:00 Wszystko, co kocham - dramat obyczajowy, Polska 2009 03:35 Bez tożsamości 2 (23) - serial	07:00 Kuchenne rewolucje - pr. rozryw. 08:00 Dzień Dobry TVN 11:45 Ukryta prawda (1264) - serial 12:50 Ukryta prawda (1167) - serial 13:50 Ukryta prawda (746) - serial 14:55 Szpital (401) - serial 16:00 LAB (57) - serial Policjanci pracujący w nowoczesnym laboratorium rozwiązują kolejne zagadki kryminalne. 17:00 Kuchenne rewolucje - pr. rozryw. 18:00 Ukryta prawda (1265) - serial 19:00 Fakty 19:25 Uwaga! Koronawirus 19:30 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! 20:15 Na Współnej (3217) - serial 20:55 Milionerzy - teleturniej 21:30 Kuchenne rewolucje - pr. rozryw. 22:30 Pieniądze to nie wszystko - komedia, Polska 2001, wyk. Marek Kondrat, Stanisława Celińska, Andrzej Chyra. Biznesmen Tomasz Adamczyk postanawia, ku niezadowoleniu współnika, odejść z branży. Na domiar złego zostaje porwany. 00:50 Żywyłoty Saszy - Ogień (5) - serial 01:50 Uwaga! 02:10 NOC Magii - pr. rozryw.	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i partnerzy (190) - serial 09:10 Malanowski i partnerzy (191) - serial 09:40 Sekrety rodziny (124) - serial 10:40 Dlaczego ja? (451) - serial 11:40 Gliniarze (444) - serial 12:50 Wydarzenia 13:25 Interwencja 13:40 Trudne sprawy (798) - serial 14:40 Dlaczego ja? (964) - serial 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja 16:30 Na ratunek 112 (560) - serial 17:00 Gliniarze (569) - serial 18:00 Pierwsza miłość (3228) - serial 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość „Wydarzeń” 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Nasz nowy dom - reality show 21:05 Przyjaciółki (204) - serial 22:05 Pod słońcem Toskanii - komedia obyczajowa, Włochy/USA 2003. Frances pod wpływem impulsu kupuje piękną starą willę w malowniczej miejscowości pod Cortoną. Amerykanka czuje, że w Toskanii odnalazła swoje miejsce na ziemi. 00:40 Ulubieńcy Ameryki - komedia romantyczna, USA 2001 02:50 Tajemnice losu - pr. rozryw.	07:00 Transmisja mszy świętej z Jasnej Góry 07:30 Polska na dzień dobry 09:30 W punkt 09:50 Telezakupy 10:05 Dziennikarski poker 10:20 Telezakupy 10:35 Codziennie ***** burza 10:50 Mówi się... 11:30 Telezakupy 11:45 Polska na dzień dobry 13:00 Telezakupy 13:20 Nie daj się epidemii 13:35 Wolne głosy 13:50 Wolne głosy - zagranica 14:05 Telezakupy 14:20 Pilnujmy Polski 14:45 Telezakupy 15:00 Koronka do Miłosierdzia Bożego 15:30 Republika po południu 17:15 Ostry dyżur prawniczy 17:35 Wolne głosy 17:55 Wolne głosy - zagranica 18:15 Ekonomia raport - flash 18:30 Dzisiaj - serwis inform. 18:50 Sport w Republice 18:55 Prognoza pogody 19:00 Oddaję Państwu głos 20:00 W punkt 20:25 Mówi się... 21:30 Otwartym tekstem 22:00 Biznes Polska 22:25 Ekonomia raport 22:50 Suma dnia 23:15 Poland Daily 00:10 Otwartym tekstem 00:50 Dzisiaj - serwis inform. 01:10 Sport w Republice 01:15 Prognoza pogody 01:20 Oddaję Państwu głos 02:00 Poland Daily	07:00 W kotle historii 07:30 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:20 Przepis dnia 11:30 Barwy szczęścia (2382) - serial 12:00 Wiadomości 12:15 Studio Lwów 12:35 Ranczo (36) - serial 13:25 Ranczo (37) - serial 14:20 Pożar katedry Notre-Dame - film dokumentalny, Francja 2019 15:20 Dookoła Bałtyku 15:50 Al-chemik 16:05 Nieziemscy - pr. dla dzieci 16:20 Nauka literek z Żuzu 16:30 Rodzinka.pl (48) - serial 17:00 Teleexpress 17:20 Czas pieniądza - mag. 17:35 Mówimy po polsku 17:50 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 18:20 Barwy szczęścia (2382) - serial 18:50 Wilnoteka 19:10 W obiektywie Polonii 19:30 Wiadomości 20:05 Polonia 24 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:20 PitBull (1) - serial 21:10 PitBull (2) - serial 22:05 Polonia 24 22:35 Ocaleni - reality show 23:30 Kasta - serial 00:00 Focus on Poland 00:20 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 00:50 Wilnoteka 01:10 W obiektywie Polonii
PO POŁUDNIU						
WIECZOREM						
	TRWAM	HISTORIA	TVP INFO	KINO POLSKA	KULTURA	PULS
	08:00 Informacje dnia 08:15 Polski punkt widzenia 08:40 Słowo życia 08:45 Przegląd Mobilków 09:00 Na zdrowie 09:25 Święty na każdy dzień 09:30 Brat Franciszek 10:00 Informacje dnia 10:15 Rozmowy niedokończone 11:25 Myśląc Ojczyzna 11:35 Przyroda i ludzie 12:00 Regina Coeli 12:03 Informacje dnia 12:20 Po stronie prawdy 12:50 Filmowe zyciorysy 13:20 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela” 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 100 cudownych miejsc na świecie 14:30 Na przekór ciemności - film dok. 15:45 Kolory świętości 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Z wędką nad wodę 16:35 Porady medyczne bonifratrów 17:00 Modlitwa w Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu 19:25 Akademia pro-life 19:30 Przyjaciele i bohaterowie 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Głos Polski 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Informacje dnia 21:40 Polski punkt widzenia 22:00 Ziemia Obiecana (1) - serial 23:15 Dar nadziei - historia Tony'ego Melendeza 00:00 Słowo Życia	06:50 Był taki dzień: 6 maja 06:55 Polska Kronika Filmowa 07:10 Pogranicze w ogniu (2) - serial 08:10 W kotle historii 08:45 Historia Polski: Litwa będzie wolna 09:40 Sensacje XX wieku 10:40 Geniusze i marzyciele. Henryk Magnuski - dok. 11:45 Spór o historię: Gulag 12:25 Tajemnica twierdzy szczyrów (9) - serial 13:25 Tajemnice włoskich miast: Florencja 14:25 Wszystkie kolory świata: Japonia 15:30 Wojna generałów: Ofensywa w Ardenach 16:30 Nasza Ziemia 17:00 Przystanek Historia 17:20 Czas pieniądza: Niepodległa i jej gospodarka 17:40 Historia Polski: Gorzkie zwycięstwo... 18:30 Śladami Eskulapa 19:05 Pogranicze w ogniu (3) - serial 20:05 Okrucieństwa Iwana Groźnego - dok. 21:00 Giganci historii: Konstytucja 3 Maja - teleturniej 21:55 Migawki historii: Jean Sarda. W obozach marszałka 22:35 Sądy, przesady 23:30 Film dokumentalny 00:05 Sądy, przesady 00:55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii 01:30 Sensacje XX wieku 02:25 Encyklopedia II wojny światowej	07:00 Serwis Info 07:12 Jedziemy 07:50 Agrobiznes 07:55 Agropogoda 08:00 Jedziemy dalej 08:15 Serwis Info 08:18 Minęła ósma 09:00 Serwis Info 09:11 Minęła dziewiąta 10:00 Serwis info 10:25 Pogoda info 10:29 Serwis info 10:50 Pogoda info 11:00 Serwis info 11:30 Serwis info, pogoda 12:00 Serwis info 12:25 Pogoda info 12:30 Serwis info, pogoda 13:00 Serwis info 15:00 Serwis info 15:20 Pogoda info 15:29 Serwis info 16:00 Panorama info 16:52 Pogoda info 17:00 Teleexpress 17:15 Teleexpress extra 17:32 O co chodzi 18:00 Panorama 18:20 Panorama opinii 18:37 O tym się mówi 19:30 Wiadomości 18:58 Gość „Wiadomości” 20:15 Minęła dwudziesta 21:00 Nie da się ukryć 21:25 Serwis Info 21:50 W tyle wizji 22:25 Serwis Info 22:30 W tyle wizji extra 23:00 Info wieczór 23:30 W akcji 23:55 Serwis info 00:03 Wiadomości	06:00 Nie ma jak Polska 06:35 Telesprzedaż 07:50 Sól ziemi czarnej - dramat społeczny, Polska 1969 09:55 Dom (21) - serial 11:50 Telesprzedaż 12:10 Fucha - film obyczajowy, Polska 1983, wyk. Marian Kociniak, Jerzy Bończak, Bogdan Baer. Dwaj pracownicy zakładu kamieniarskiego, „Zgred” i „Dudek”, zostają wysłani przez swojego szefa do innego miasta, gdzie mają postawić pomnik zamówiony przez bogatą wdowę. Po wykonaniu zlecenia zaczepia ich na cmentarzu nieznajomy mężczyzna i przedstawiając się jako przewodniczący rady miejskiej, proponuje im naprawę starego nagrobka. 13:40 1920 Bitwa Warszawska - dramat wojenny, Polska 2011 16:05 Dom (22) - serial 18:00 Kabaretowy rejs - pr. rozryw. 19:00 Kabaretowy rejs - pr. rozryw. 20:00 Piłkarski poker - komedia obyczajowa, Polska 1988, wyk. Janusz Gajos, Mariusz Dmochowski, Marian Opania 22:05 Ogniem i mieczem - film historyczny, Polska 1999 01:55 Łuk Erosa - dramat obyczajowy, Polska 1988	07:00 Teledyski 08:00 Informacje kulturalne 08:25 Tamte lata, tamte dni - mag. kult. 09:00 Parę osób, mały czas - film obyczajowy, Polska 2005 11:00 Siedlisko (9) - serial 12:00 Sława i chwała (1) - serial 13:05 Casting - film krótkometrażowy, Polska 2017 13:30 Rok 2020 13:55 Trzeci punkt widzenia - pr. publ. 14:30 Monteverdi. U źródeł opery - film dokumentalny, Francja 2017 15:50 Artysta - komediodramat, Belgia/Francja 2011, wyk. Jean Dujardin, Bérénice Bejo 17:35 Co dalej? - pr. publ. 17:55 Rzecz Polska 18:10 Monika Sosnowska - reportaż 18:30 Informacje kulturalne 18:55 Północ - Południe (2) - serial 20:00 Tego się nie wytnie - pr. kult. 21:35 Czwartkowy klub filmowy: Obiecaj mi! - komedia, Francja/Serbia 2008 23:50 Tego się nie wytnie ekstra 00:10 Magazyn Rolling Stone: Reportaże znad krawędzi 01:00 Co dalej? - pr. publ. 01:25 Na wschód od Hollywood: Frantz - dramat historyczny, Francja/Niemcy 2016 03:30 Kino nocne: Koneser - dramat kryminalny, Włochy 2013	06:00 Zbuntowany anioł (64) - serial 07:00 Lombard. Życie pod zastaw (148) - serial 08:00 Lombard. Życie pod zastaw (149) - serial 09:00 Rodzinny interes (174) - serial 10:00 Zbuntowany anioł (65) - serial 11:00 Zbuntowany anioł (66) - serial 12:00 Zaklinaczka duchów (28) - serial 13:00 Zaklinaczka duchów (29) - serial 14:00 Lombard. Życie pod zastaw (148) - serial 15:00 Lombard. Życie pod zastaw (150) - serial 16:00 Rodzinny interes (176) - serial 17:00 Rodzinny interes (177) - serial 18:00 Lombard. Życie pod zastaw (405) - serial 19:00 Lombard. Życie pod zastaw (406) - serial 20:00 Taxi 2 - komedia sensacyjna, Francja 2000 21:45 Dwóch gniewnych ludzi - komedia, USA 2003. Młody pechowiec zostaje skierowany do ekscentrycznego doktora. Demoniczny terapeuta nie odstępował go na krok i sprawia, że jego życie staje się piekłem. 23:55 Kocurek - komedia, USA 2001 01:45 Menu na miarę

Program telewizyjny nie zawiera zmian w ramówkach poszczególnych stacji dokonanych po zamknięciu numeru.

niecodzienna

**Gazeta
Polska**

30 KWIETNIA
– 3 MAJA 2021

#ŚwiatyRównoległe

Przed nami powroty

#ŚwiatyRównoległe

Przed nami pow

Ostatnio można się przekonać, że wiele rzeczy, które przed nami, choć niby postępowych i nowoczesnych, cofa nas w czasie. Francuski rząd postanowił płacić za przesiadanie się z samochodów na rowery. Szpiedzy w cyfrowym świecie wracają do usług gołębi pocztowych, a winylowe płyty sprzedają się lepiej niż kompakty. Stare metody biorą górę, jak myślenie na głos, które bardzo podoba się sztucznej inteligencji.

Jarosław **Molga**

Dziwnymi drogami chadza postęp. Weźmy przemieszczanie się. Wydawałoby się, że w tym przypadku postęp to zmiana polegająca na tym, że ludzie będą mogli pokonywać jakąś odległość szybciej, bezpieczniej, w komfortowych warunkach (bez padającego na łeb deszczu i śniegu) i przy mniejszym zużyciu energii (czyli przyjaźniej dla matki Ziemi). Tak było przez kilkaset lat, aż do dziś. Dziś we Francji „rządzący mają nadzieję na drastyczny spadek liczby starych samochodów. Zgromadzenie Narodowe przyjęło we wstępnym głosowaniu projekt zakładający sowitą nagrodę za złomowanie diesla lub benzyniaka. Chodzi konkretnie o 2500 euro, czyli obecne 11,3 tys. zł. Dla wielu osób może to być atrakcyjna kwota, za którą są w stanie odprawić auto spalinowe” – czytam na portalu WRC. Nie po to jednak to 2500 euro, żeby kupić inne auto. „Oddanie diesla lub benzyniaka na złom, oprócz finansowego bonusu, polega na zmianie samochodu na... rower elektryczny. Jeśli projekt zostanie zatwierdzony, będzie to pierwszy taki przypadek na świecie, gdy obywatele dostają możliwość zamiany auta na rower”. W ten sposób zamiast linii prostej postęp w przemieszczaniu się zatoczył koło. Trochę krzywe to koło postępu, bo rower będzie elektryczny, ale jednak na takim rowerze i pada na łeb, i tempo jazdy podobne do konnej jazdy, i dystans pokonywany jednego dnia podobny do dylżansu. Idąc tropem rozumowania francuskiego rządu, postuluję rezygnację z pisania i oglądania filmów na urządzeniach cyfrowych, bo obarczone jest to konkretną emisją CO₂ do atmosfery. Netflix wyliczył, że w ubiegłym roku pozostawił ślad węglowy 1,1 mln ton. Mniej więcej połowa tego śladu przypadła na fizyczną produkcję filmów i seria-

li produkowanych we własnym zakresie lub przez zewnętrzne firmy produkcyjne. Obejmuje to również treści, które Netflix licencjonuje. Za kolejne 45 proc. odpowiadała działalność korporacyjna firmy (np. wynajmowanie biur) i zakupione towary oraz usługi (np. wydatki na marketing). „Korzystamy też z usług w chmurze, takich jak Amazon Web Services, i sieci dostarczania treści Open Connect, aby przesyłać strumieniowo nasze treści. Na te usługi przypada 5 proc. naszego śladu węglowego” – czytamy w raporcie Netflix. Firma wymyśliła, że stanie się zeroemisyjna m.in. przez sianie trawy, która przetworzy CO₂ na tlen. Ja proponuję rozwiązanie prostsze, globalne i dalekowzroczne, czyli przejście na obrazki na glinianych tabliczkach. Czyste dla środowiska i sprawdzone przed tysiącami lat. Biorąc pod uwagę, że tabliczki to jednak nie serwery, takie ekologiczne przejście być może skłoni Netflix do wypuszczania mniejszej liczby, ale ciekawszych seriali ze zredukowaną liczbą sezonów każdego z nich.

Ślad węglowy świata cyfrowego naprowadził mnie na myśl, że segregacja odpadów staje się coraz bardziej uciążliwa dla środowiska. Otóż co rusz czytam, że technologie cyfrowe wspomagają proces segregacji śmieci. Ludzie dostają worki na odpady z kodami QR, tworzone są specjalne wyszukiwarki pomagające śmiertelnikom wyszukać informacje, jaki śmieć do jakiego worka wrzucić. Pojemniki na śmieci wyposażane są w czytniki kodów kreskowych, a te kody gromadzone w bazach danych mieszkańców. A wszystko to zintegrowane, zautomatyzowane, przeliczone, archiwizowane i tym samym żre prąd nieporównanie bardziej niż produkcje Netflix. A skutek dwójaki. Po pierwsze, ten prąd za chwilę będzie kosztował środowisko więcej niż kiepska segregacja. Po drugie, rozmawiałem z leśnikiem z Podkarpacia, który mi powiedział wprost: w lasach znów więcej śmieci, bo ludzie nie chcą marnować czasu na segregację, potem

jeszcze płacić kar za złą segregację itd. Wrzucają do pojemników tylko część, a część ładuje w lasach, na polach, przy torach kolejowych. Czyli tu postęp zatoczył nie tylko krzywe koło, ale wręcz ósemkę, bo zamiast rozwiązać problem dzikich wysypisk, znów do niej doprowadza. Prorokuję, że czeka nas powrót do sytuacji, w której my wyrzucimy wstępnie posegregowane śmieci, a rzetelna segregacja będzie odbywać się poza naszymi domami. Tak będzie prościej, taniej i czyszej. To się stanie, gdy wszyscy, którzy zarabiają na obecnym systemie, zarobią dość lub wkurzą ludzi jak Trzaskowski w Warszawie, każąc płacić za śmieci jak za wodę. Cyfrowy świat tak nam bardzo pomaga, że czasami mamy go dość sami. Przykładem powrót do winylowych płyt. „Po raz pierwszy od 30 lat sprzedaż płyt winylowych we Włoszech jest w tym roku wyższa niż krążków CD – to wynik badań rynkowych przeprowadzonych dla krajowej federacji przemysłu muzycznego FIMI. Rynek winylu odradza się w rekordowym tempie” – przeczytałem ostatnio. Doskonale to rozumiem, bo dźwięk odsłuchiwany z takiej płyty bije na głowę cyfrowy zapis, choć nie ten na CD, a ten na MP3, ale to przykład tego, że są dziedziny, gdzie

Wroty

postęp zaczyna nas uwierać i ponownie odkrywamy to, co już kiedyś uznaliśmy za jednoznacznie przeszłe, skończone.

Nieszczęście polega na tym, że nie zawsze powrót jest możliwy. Tak jest np. z krajobrazem. Pod Bydgoszczą w gminie Sicienko kolejna droga jest modernizowana. Będzie kolejna ścieżka rowerowa. Będzie więc bezpieczniej, czystiej i ekologicznie, bo rowerowo. Tyle że kosztem jest wycięcie drzew. Zdrowych, choć wieloletnich. Krajobraz zmienia się na zawsze i niewiele osób zdaje sobie z tego sprawę. Wójt chwali się inwestycją, wszystko cacy. A jednak ta łatwość, z jaką oddajemy jakiemuś nawet wybranemu urzędnikowi moc decydowania o tym, jak ma wyglądać świat wokół nas, jest przerażająca. W imię postępu mamy już śmietnik reklamowy w miastach i przy drogach, drogi bez cienia i bez ptaków, ale podobno ekologiczne. Dopiero po fakcie wielu, rozglądając się, dostrzega, że nie jest u siebie, bo zbyt wiele się zmieniło, ale powrotu już nie ma.

Tymczasem stare sprawdzone metody podejmowania decyzji, takie jak myślenie na głos, przydałyby się nie tylko wójtowi w takiej gminie. Podkreślam: myślenie, a nie liczenie. Jeśliby się myślało, być może udałoby się te drzewa uratować i zrobić także rowerową ścieżkę.

Nie byłoby sytuacji, w której ludzie wracają na stare osiedla, bo wolą je od nowych. Tam są przestrzeń, zieleń, a na tych nowych wyliczona co do metra kwadratowego marża dewelopera. Kiedyś architekci myśleli na głos, teraz księgowi projektują w milczeniu.

Dla wątpiących napiszę, że ta stara metoda myślenia na głos jest bardzo postępową.

Włoscy naukowcy sprawdzili na robocie nazwanym Pepper, jak działają procesy myślenia sztucznej inteligencji przed podjęciem decyzji. Okazało się, że kiedy roboty myślą na głos, lepiej wykonują swoje zadania.

Jeśli nawet sztuczna inteligencja działa lepiej starymi metodami, pewien jestem, że to, co przed nami, to powroty. Do sprawdzonych rozwiązań: od myślenia po jeżdżenie. Zagrożenie jest takie, że ten dziś postępowy świat cyfrowej muzyki, obrazu, nowoczesnego transportu rowerem elektrycznym za niedługo będzie światem dla ubogich. To bogaci będą się cieszyć dobrymi gramofonami, domami z cegły i autami z silnikami spalinowymi adekwatnymi do wielkości samochodu.

Ja pozwolę sobie na luksus powrotu już teraz. Konkretnie do tekstu, w którym pisałem, że jedną z największych zagadek ludzkiego losu jest ta, że człowiek często nie wie, co jest dla niego dobre. I tenże los potwierdził tę tezę. Takim oto zdarzeniem: „80-letni Brytyjczyk wygrał ponad 116 tys. funtów w loterii EuroMillions dzięki temu, że zapomniał okularów i zagrał na chybił trafił, zamiast wybrać własne liczby – poinformował serwis BBC News”. 80-latek czasu nie cofnie, ale na powroty do różnych marzeń go teraz stać. Czego sobie i Państwu życzę. **N**

#GumoweUcho Niecodzienna Lista Przebojów

A jednak się kręci! Polska rowerową stolicą wszechświata?

Piotr Łuczuk

Przez wiele lat wszystko toczyło się zgodnie z ustalonym od dłuższego czasu porządkiem – rowery były nieformalnym symbolem Holandii. Tymczasem Holendrom w dość krótkim czasie wyrosła spora konkurencja. Rowerowe wycieczki pokochali Polacy – w sumie równie mocno jak jazdę w trybie miejskim i możliwość omijania zakorkowanych ulic w drodze do pracy. Trend stał się na tyle silny, że dziś nikt nie może mieć już najmniejszych wątpliwości, że oto po wynalazkach charakterystycznego jednoślada z pedałami – Brytyjczykach – i rowerowych maniakach – Holendrach – do walki o tytuł rowerowej stolicy dołączamy także i my. Uwaga! Tej siły już nie zatrzymacie...

Zacznijmy jednak od początku. A na początku nikt nie nazywał roweru... rowerem. Czym więc jeżdżono w czasach, gdy ten innowacyjny wówczas środek transportu został wynaleziony? Określano go jako welocyped lub bocykl i nazywano w ten sposób pojazdy jedno-, a także wielośladowe, które poruszały się dzięki wykorzystaniu siły ludzkich mięśni, a w zasadzie mechanicznej przekładni, którą należało wprawić w ruch nogami (choć niektóre modele wymagały w tym celu użycia rąk).

Najciekawsze w tym wszystkim jest to, że rower... o, przepraszam, bocykl tak szybko zyskiwał popularność na całym świecie, że zostawił po sobie dość wyraźny etymologiczny ślad. Do dziś w zdecydowanej większości języków nowożytnych znajdziemy pozostałości po pierwotnych nazwach. Najczęściej oczywiście są to formy pochodne od słowa „bocykl”, jednak używana obecnie polska nazwa również ma dość ciekawy i osobliwy rodowód. Słowo „rower” wywodzi się bowiem bezpośrednio od nazwy brytyjskiego producenta tych właśnie jednośladów firmy... Rover, która przed laty słynęła właśnie z produkcji rowerów, a nie samochodów.

No dobrze, ale wróćmy do kuszącej wizji wyłaniającej się z tytułu tego felietonu. Czy jest w ogóle możliwe, żeby Polska zyskała zaszczytne miano rowerowej stolicy wszechświata? Najpierw może sprawdźmy nasze szanse w szrankach o tytuł rowerowej stolicy Europy. A szanse te wbrew pozorom są całkiem spore.

Co prawda rower wymyślili i rozpropagowali Brytyjczycy, ale przecież oni właśnie wychodzą po angielsku z Europy, więc zwycięstwo z nimi w rowerowej rozgrywce w zasadzie mamy z miejsca zapewnione. Pozostają jeszcze Holendrzy – tu problem jest nieco poważniejszy. Mówi się, że mały Holender swoje życie rozpoczyna w rowerowym foteliku wożony przez mamę. Gdy tylko zaczyna chodzić – przestaje to robić i jeździ na trójkołowcu. Już jako nastolatek na rower podrywa dziewczyny. Nawet do ślubu jedzie rowerem... Trzeba przyznać, że to dość wysoko zawieszona

na poprzeczkę. Jeśli się jednak nad tym dłużej zastanowić, my wcale nie jesteśmy gorsi. Biorąc pod uwagę rosnące zainteresowanie rowerami na przestrzeni ostatnich lat, można odnieść wrażenie, że bez wątpienia możemy już do miana rowerowej stolicy w pełni zastrzeżenie aspirować.

Zainteresowanie rowerami znacząco wzrosło w czasie pandemii koronawirusa i cały czas utrzymuje się na niezwykle wysokim poziomie. Czas oczekiwania na niektóre konkretne modele rowerów wynosi przeszło pół roku. Pewne modele lekkich rowerów dla dzieci na rynku wtórnym kosztują więcej niż te prosto ze sklepu! Powód? Czas oczekiwania na nowe rowery w sklepie jest koszmarnie długi. Obecnie wszystkie sklepy informują, że przewidywany termin dostawy to druga połowa maja 2021, jednak termin ten początkowo wyznaczano na luty, a następnie na kwiecień.

Każdy, kto w pierwszych miesiącach pandemii próbował kupić rower, zdaje sobie sprawę z powagi sytuacji. Wracając więc do pytania z tytułu felietonu – jasne, że możemy zostać rowerową stolicą wszechświata..., o ile wystarczy nam rowerów. Jest jeszcze inny problem. Chodzi o to, że polscy rowerzyści mają opinię „świętych krów” – tak przynajmniej twierdzi większość kierowców. Jako kierowca i rowerzysta w jednej osobie mogę stwierdzić, że... punkt widzenia zależy od punktu siedzenia, ale to już temat na zupełnie inny felieton.

Dziś w „Niecodziennej Liście Przebojów” Queen z utworem „Bicycle Race” z jednym z najbardziej kontrowersyjnych teledysków wszech czasów. Do dziś YouTube ma z nim spory problem!

Posłuchaj utworu:

„Rower, rower, rower
Chcę jeździć na moim rowerze
[...]
Chcę jeździć tam, gdziekolwiek będę chciał

Ty mówisz czarny, ja mówię biały
Ty mówisz szczekaj, ja mówię gryź
Ty mówisz rekin, ja mówię hej człowieku
Szczęki nigdy nie były w moim stylu
I nie lubię Gwiezdných Wojen
Ty mówisz Rolls, ja mówię Royce
Ty mówisz Boże, daj mi wybór
Ty mówisz Panie, ja mówię Chryste
Nie wierzę w Piotrusia Pana
Frankensteina czy Supermena
Jedyne co chcę robić to

Rower, rower, rower
Chcę jeździć na moim rowerze
[...]

Wyścig rowerowy się zbliża
Więc zapomnij o swoich obowiązkach
Dziewczyny o tłustych tyłkach
Będą dzisiaj jechać
Więc rozglądaj się za tymi pięknosciami oh yeah
Na twój znak, przygotuj się, start

Wyścig rowerowy, wyścig rowerowy, wyścig
rowerowy
Rower, rower, rower
Chcę jeździć na moim rowerze
Rower, rower, rower, rower
Wyścig rowerowy”. **N**

#PodejrzaneZnatury

Motylem jestem!

dr Natalia **Osten-Sacken**, zoolog

Poszukując prawdziwych oznak wiosny, zależnie od źródła, odnajdziemy niezliczone ilości wiosennych symboli. Niewątpliwie jednak na jednym z pierwszych miejsc zawsze będą motyle. Nie ma chyba osoby, której delikatne, efemeryczne sylwetki tych owadów nie napełniałyby radością i poczuciem, że oto zima odchodzi bezpowrotnie, ustępując miejsca cieplejszemu sezonowi.

Tak naprawdę jednak, zanim wylecą piękne, cieszące oko motyle dzienne, najpierw pojawiają się niektóre gatunki ciem. Szczepnie mówiąc, trzeba jednak znać się nieco bardziej na ich biologii, żeby w lutowej aurze wypatrzyć te mało spektakularne, wręcz niepozorne owady. Do takich ciem należy np. zimówek obrzeżek (*Agriopis marginaria*), którego można czasem spotkać na ścianach i szybach okien, gdzie z rozłożonymi skrzydłami zażywa kąpieli w skąpych promieniach zimowego słońca. Z pewnością niejedną przejdzie obok takiego „wczasowicza”, nie zastanawiając się za bardzo, że to on, a nie kolorowe rusałki i pawiki, jest pierwszym nieśmiałym zwiastunem zmian pór roku! Tak, trzeba przyznać, że w walce o uwagę i sympatię

nią palmę pierwszeństwa niewątpliwie dźwierzą motyle dzienne. I żadna ćma nie ma z nimi raczej szans! Nie wszyscy nasi drodzy Czytelnicy zapewne jednak wiedzą, iż motyle, które widzimy wczesną wiosną, to te, które zimują jako postać dorosła. Do nich należy kilka gatunków pięknych rusałek, m.in. zimujący pod liśćmi ceik (*Polygonia c-album*), chowająca się w dziuplach rusałka żałobnik (*Nymphalis antiopa*) czy zimujące nie rzadko w sąsiedztwie ludzi, w piwnicach lub na strychach rusałki pawik (*Aglaia io*) i pokrzywnik (*Aglaia urticae*). No i oczywiście najbardziej rzucające się w oczy cytrynki. Zwłaszcza jaskrawożółte samce, które kolorują nam ten jeszcze szarobury wczesnowiosenny krajobraz. Ich kolor jest niczym zastrzyk energii dla wciąż zdrewniałych przez zimę ludzkich dusz. Jako ciekawostkę warto dodać, że cytrynek widoczny jest także dlatego, że to jedyny gatunek z tych wczesnowiosennych, którego samce patrolują teren w poszukiwaniu samic. Zupełnie inaczej niż rusałki siedzące jak trusie w jednym miejscu i czekające cierpliwie na nadlatujące samice. A gdy wiosna zaczyna brać bezkonkurencyjnie świat przyrody we władanie, do kolorowego towarzystwa dołączają także pierwsze bielinki (*Pieris brassicae*). Generalnie sekwencja zdarzeń jest taka: najpierw obserwujemy motyle, które zimowały jako dorosłe i budzą je pierw-

sze wiosenne wzrosty temperatur. Nieco później można spotkać motyle, które wylęgają się z zimujących poczwerek, a w dalszej kolejności gatunki, które spędziły zimę jako gąsienice czy jaja. Miłośnicy i znawcy motyli w ostatnim czasie rozważają także, czy niezaprzeczalnie postępujące zmiany klimatu mogą wywierać wpływ na ich biologię i występowanie. Wieloletnie już obserwacje dopuszczają wniosek, iż ocieplenie może sprzyjać gatunkom szeroko rozpowszechnionym, które nie mają swoich specyficznych potrzeb, natomiast gatunki wyspecjalizowane, w tym rzadkie i zagrożone wyginięciem, zwykle cierpią na skutek zmian klimatu, szczególnie jeśli towarzyszy temu niszczenie ich siedlisk przez człowieka. I chociażby z tego powodu warto wiosną rozpocząć swoją przygodę z motylami.

Jeśli posiadamy przydomowy ogródek czy nawet balkon, warto posadzić kilka lubianych przez motyle gatunków kwiatów, takich jak: jeżówka purpurowa, rudbekia, lawenda, macierzanka, malwa, przetacznik, szalwia, mięta, lilak, firletka, słonecznik bulwiasty czy dalia. Nie tylko upiększą nasze otoczenie, ale zwabią tych pięknych amatorów nektaru, którzy swoimi niezwykłymi barwami umilą nam cieplejsze dni. Cytując klasyka motyl z pewnością zawołałby: „Dziewczyny (i chłopaki), bądźcie dla nas dobre na wiosnę!” **N**

#NiecodziennyWehikułCzasu

Mój brat – mój wróg

Panujący na przełomie VIII i IX w. kalif Harun ar-Raszid z dynastii Abbasydów był najpotężniejszym władcą ówczesnego świata. Splendor i bogactwo jego dworu miały stać się legendarne. Żadne skarby nie mogły jednak ukoić niepokoju, który arabski monarcha czuł za każdym razem, gdy myślał o sukcesji tronu.

Łukasz **Czarnecki**

Rozważając przyszłość, kalif miał powody do obaw. On sam na stanowisko wspiął się po plecach zamordowanego brata. Bał się, że gdy umrze, Bagdad ponownie stanie się świadkiem krwawego spektaklu walki o władzę. Znekany wizją synów rzucających się sobie do gardeł Harun sporządził projekt podziału imperium: na sukcesora tytułu kalifa i władcę zachodnich prowincji wyznaczył syna swej umiłowanej żony Zubajdy, Al-Amina. Wschodnie ziemie przypadły starszemu, ale zrodzonemu z niewolnicy Al-Mamunowi, któremu jeszcze za swojego życia ojciec powierzył stanowisko gubernatora Chorasanu (dzisiejszy wschodni Iran i Afganistan). Zgodnie z poleceniem Ar-Raszida po śmierci Al-Amina tytuł kalifa miał przejść na jego brata. Ustalenia te spisane i opatrzone stosownymi pieczęciami zawieszono na jedwabnych sznurach u sufitu najświętszego miejsca islamu, Al-Kaby w Mekce. Kiedy jednak w marcu roku 809 Harun zmarł, błyskawicznie następujące po sobie wydarzenia pokazały, jak mało ważyli sobie obaj książęta wolę rodzica i świętość mekkańskiego sanktuarium.

Żeby życie miało smaczek...

Objąwszy tron, Al-Amin szybko dał się poznać swoim poddanym jako nienasycony sybaryta. Jego dwór nieustannie rozbrzmiewał muzyką, wokół płaśły tancerki, a zakazane przez Mahometa wino lało się strumieniami. Tym, co jednak najbardziej gorszyło pobożnych muzułmanów, były homoseksualne ciągoty ich nowego władcy. Al-Amin co prawda za młodu przemógł się na tyle, by spółdzić syna, ale spełniwszy ten obowiązek względem dynastii, z podwójnym zapamiętaniem rzucił się w ramiona pięknych młodzieńców i powabnych eunuchów. Zdesperowana matka kalifa próbowała podstępem odciągnąć syna od jego skłonności, podsytając mu śliczne, ostrzyżone na chłopca dziewczęta w męskich strojach. Al-Aminowi bynajmniej się od tego orientacja nie zmieniła, za to zabiegi Zubajdy przyniosły ten niespodziewany efekt, że wśród elit Bagdadu modne stało się przebijanie niewolnic za chłopców.

Zdrada

Kalifa zgubiły jednak nie sprawy prywatne, a pogarda wobec ostatniej woli Ar-Raszida. Nowy „władca wiernych” kazał wprowadzić do piątkowych modłów w meczetach imię swego syna, tym samym oficjalnie mianując go swoim spadkobiercą. Następnie sprowadzono z Mekki złożony w Al-Kabie testament Haruna. Wezyr Al-Amina, Al-Fadl, ostentacyjnie podarł i spalił dokument na oczach dworu.

Kiedy wieści o wiarołomstwie brata dotarły do Al-Mamuna, namiestnik Chorasanu podniósł sztandar buntu. Złożona w przeważającej części z irańskiej ludności rebeliancka armia ruszyła na zachód. W marcu 811 r. drogę zagroziły jej siły lojalistów, ale zostały rozbite w proch, a zwycięzcy kontynuowali marsz ku Bagdadowi.

Upadek

Tymczasem zachodnią część imperium ogarnęły rozruchy. Al-Amin nie cieszył się szacunkiem. Malkontenci, wiedząc o zbliżającej się armii Al-Mamuna, chwycili za broń. Kalif swej władzy nie mógł być pewien nawet w stolicy – w mieście doszło do rewolty, a buntownikom udało się nawet na krótko uwięzić monarchę. Topniejącemu stronnictwu lojalistów z trudem udało się go odbić.

Późnym latem 812 r. choraskańskie wojska obległy Bagdad. Miasto broniło się przez rok. Zdesperowany kalif kazał wydać broń miejskiemu motłochowi, ale nawet to nie mogło go uratować. 24 września 813 r. stolica padła. Al-Amin usiłował ratować życie, uchodząc łodzią. Płynącego Tygrysem „władcę wiernych” dostrzegły wojska wroga i zatopiły jednostkę. Nieszczęśnik wyratował się z topieli i dotarł wpław do brzegu, gdzie został schwytany i własnoręcznie ścięty przez jednego z wodzów brata.

Gdy po straszliwej nocy pełnej gwałtów i rabunków nad Bagdadem wstało słońce, mieszkańców stolicy imperium powitał widok głowy ich niedawnego pana wiszącej nad jedną z miejskich bram. Marzenie Haruna o zapewnieniu bliskim bezpiecznej przyszłości legło w gruzach. Trawiąca ród Abbasydów żądza władzy doprowadziła do bratobójczego przelewu krwi i nie miał to być ostatni raz. **N**

Płynącego Tygrysem „władcę wiernych” dostrzegły wojska wroga i zatopiły jednostkę. Nieszczęśnik wyratował się z topieli i dotarł wpław do brzegu, gdzie został schwytany i własnoręcznie ścięty przez jednego z wodzów brata.

#NaturaUzdrowia

Moksoterapia pobudzi nasz mózg

Dzisiaj o moksoterapii – chińskiej metodzie przywracania zdrowia i wydłużania życia.

Justyna **Pietrzykowska**,
fitoterapeuta, dietetyk tradycyjnej
medycyny chińskiej

Moksoterapia to nagrzewanie punktów na skórze żarzącą się ziołową rolką – tzw. moksą. Surowcem niezbędnym do jej przygotowania jest byllica piołun (*Artemisia absinthium*) zwyczajowo zwana piołunem. Piołun to bylina występująca powszechnie w 300 odmianach. Ponadto jest tanim surowcem, a wysuszona we właściwy sposób ma wąski temperaturowy przedział spalania – ok. 600 st.C. Receptura przygotowania moksy była owiana tajemnicą, przekazywana z pokolenia na pokolenie i tylko spadkobiercom rodu. Współczesne czasy, a w szczególności prawo celne, wymagają obowiązkowego spisu składu ziołowych rolek.

W historii wielu narodów możemy odnaleźć przykłady wiary w uzdrawiającą moc ognia. Metody te po pewnych modyfikacjach nadal funkcjonują, ale jedną z najbezpieczniejszych jest chińska metoda polegająca na nagrzewaniu tkanki skórnej specjalnym dymiącym papierosem (moksą), często z użyciem przewodników w postaci płatków cebuli czy plasterów czosnku. W celu osiągnięcia efektu leczniczego lub profilaktycznie nagrzewano specjalne punkty ciała często aż do powstania blizn. Chińczycy traktowali je jak igłę akupunkturową przedłużającą efekty terapii. Co ciekawe, blizny te bardzo szybko się goiły i często nie pozostawiały śladów. Oparzenie wcale nie było traktowane jako magazyny aktywnych biologicznie substancji o właściwościach pobudzających regenerację.

Z zabiegów moksoterapii możemy skorzystać w gabinetach akupunktury i medycyny naturalnej, gdzie moksą nagrzewane są punkty na skórze z odległości lub bezpośrednio, powodując uczucie przyjemnego ciepła nie doprowadzającego do oparzeń. Możemy się spotkać z podstawowymi trzema technikami nagrzewania: stabilne, przerywane i głaszczące. Pierwsza jest bardzo pobudzająca i polega na ustawieniu moksy w takiej odległości nad punktem, nad powierzchnią skóry, aby odczuwać gorąco. Czas nagrzewania to ok. 5 min. Druga metoda jest łagodna i harmonijnie

oddziałuje na organizm. Rozżarzoną rolkę umieszczamy pół centymetra od powierzchni skóry i czekamy, aż pojawi się uczucie parzenia, i wówczas rolkę oddalamy. Takich sekwencji przybliżania i oddalania możemy wykonać kilka, tj. 5–7 na min, a cały zabieg powinien trwać 20 min. Ważne jest równomierne oddziaływanie na organizm – np. połowę rolki używamy na jednej nodze, a drugą połowę na drugiej. Trzecia metoda moksowania jest wyciszająca, relaksująca i usuwająca ból na dużych powierzchniach ciała. Zabieg trwa do pół godziny i polega na przesuwaniu rolki moksy równoległe do powierzchni ciała.

Moksoterapia jest holistyczną metodą leczenia – jej filarem jest przekonanie, że nic w naszym organizmie nie dzieje się bez przyczyny, a wszystkie elementy życia wpływają na nasze zdrowie i samopoczucie. W tym przypadku zwracamy uwagę na komunikację między mózgiem a poszczególnymi narządami, którą zapewnia dobrze funkcjonujący układ nerwowy. Jeżeli z jakiegoś powodu przepływ z narządu do mózgu jest zaburzony, powstaje „biała plama”, a w konse-

kwencji mózg traktuje tę plamę jak coś, co zaburza pracę organizmu. W konsekwencji układ odpornościowy produkuje antyciała i uruchamia się proces autoimmunologicznej agresji. Zabiegi z moksy są jedną ze skuteczniejszych metod przywracających właściwy przepływ informacji w organizmie. Dlatego sprawdzają się w chorobach zwyrodnieniowych oraz zatrzymaniu procesów destrukcyjnych, w tym immunologicznych i przedwczesnego starzenia.

Jeśli chodzi o powikłania, to jedynymi są poparzenia. W zakresie przeciwwskazań to głównym jest choroba nowotworowa, szczególnie skóry. Zdarzają się również rzadkie przypadki wrażliwości na zapach palonej rolki. Nie należy stosować zabiegów w obrębie pieprzyków i brodawek oraz w obrębie dużych tętnic. Musimy pamiętać, że są punkty, których nagrzewanie może nam zaszkodzić. Jednym z nich jest pępek. Pamiętajmy też, że planowane zabiegi moksoterapii należy skonsultować z lekarzem czy doświadczonym akupunkturzystą w celu wyeliminowania potencjalnych przeciwwskazań. **N**

#ToNiemożliwe!

Tunguski promień śmierci

Przyczyny katastrofy tunguskiej, do której doszło 113 lat temu, do tej pory spędzają sen z powiek poważnym naukowcom oraz badaczom spraw niewyjaśnionych. Nie wiadomo, co wywołało wielką eksplozję na Syberii. Jedna z teorii głosi, że był to efekt eksperymentu promieni śmierci Nikoli Tesli.

Marcin Szkuat
Albicla.com/MarcinSzkuat

Była 7 rano. Stałem na werandzie. Spojrzałem w górę i zostałem oślepiiony silnym rozświetleniem. Rozżarzony ogień pokrył niebo i przedzielił je na dwie części. Poczułem palące powietrze na twarzy, a moja koszula zaczęła się palić. Minutę później był ten huk. Olbrzymi! Zostałem wyrzucony z werandy i wylądowałem jakieś 5–6 m od niej. Straciłem przytomność na parę minut – tak opisywał wybuch z 1908 r. jeden ze świadków. A znajdował się 64 km od centrum zdarzenia.

Największa katastrofa

Eksplozja tunguska to największa katastrofa, jaka wpłynęła na skorupę ziemską we współczesnej historii naszej planety. Wydarzyła się w Krasnojarsku, w pobliżu rzeki Podkamennaia, niedaleko jeziora Bajkał, 30 czerwca 1908 r. Eksperci, którzy analizowali skutki tego wybuchu, stwierdzili, że energia eksplozji wynosiła od 5 do 30 megaton trotylu (TNT). Taką moc energii termojądrowej miała bomba Bravo, której detonację przeprowadzili Amerykanie w 1954 r. Wybuch tunguski był tysiąc razy silniejszy od bomby atomowej zrzuconej na Hiroszimę. Położył pokotem ponad 80 mln drzew na obszarze 2150 km kw. Fala uderzeniowa wywołała wstrząsy o mocy ponad 5 st. w skali Richtera, które odnotowały sejsmografy na całym świecie. Kiedy wstrząsy ustały, a echo huku ucichło, z nieba zaczął sypać się pył. Było go na tyle dużo, że odbijał światło. Wielu mieszkańców Europy i Azji mogło wtedy doświadczyć efektu białych nocy. Większość naukowców skłania się do zdania, że za

katastrofę tunguską odpowiada meteoryt. Są jednak zwolennicy, iż to nie skała z nieba, ale człowiek doprowadził do wielkiego wybuchu. A konkretnie – Nikola Tesla.

Efekt eksperymentu Serba?

Nikola Tesla uznawany jest dziś za jednego z ludzi, których prace wywarły największy wpływ na rozwój cywilizacji. Serb to autor setek patentów rewolucjonizujących technikę. Opracował m.in. sposoby generowania i przesyłania prądu przemiennego. Wspierał go bankier J.P. Morgan, ale gdy Tesla zaczął snuć wizję stworzenia urządzenia emitującego tzw. wolną energię, inwestor wycofał się z finansowania wynalazków, bo zyski z prądu z powietrza nie byłyby zbyt wysokie. Tesla nie zaprzestał eksperymentów. W 1907 r. został oskarżony przez konkurenta, wynalazcę Lee De Foresta. Oświadczył on, iż Serb robi doświadczenia z elektryczną torpedą, która jest w stanie niszczyć statki. Tesla w „New York Timesie” potwierdził, że rzeczywiście zbudował i testował zdalnie sterowane torpedy. W liście do tejże gazety z 21 kwietnia 1908 r. – dwa miesiące przed tunguskimi wydarzeniami – pisał też o destrukcyjnych możliwościach fal elektrycznych: „Nie jest to sen. Nawet teraz skonstruować można bezprzewodowe elektrownie, dzięki którym każdy region na świecie może stać się nieodpowiedni do zamieszkania bez poddawania populacji zamieszkującej inne części poważnemu zagrożeniu lub problemom”.

Czy to Tesla jest odpowiedzialny za eksplozję tunguską? Za przemawia fakt, iż zbudowane przez niego urządzenie mogło generować gigantyczną energię (szacowaną na 10 megaton TNT). Eksplozja nie pozostawiła po sobie krateru, a relacje o magnetycz-

nych i atmosferycznych zaburzeniach płynące z różnych części świata wskazują na duże zmiany w warunkach elektrycznych Ziemi.

Promień pokoju czy śmierci?

Genialny Tesla, gdy przedstawiał dziennikarzom wizję wiązek energii, nazywał je promieniami pokoju. Przekonywał, że jego wynalazek miał być systemem przechwytywania pocisków, samolotów, rakiet i statków, tarczą, w jaką wyposażony byłby cały świat, aby zapobiegać konfliktom zbrojnym oraz na przykład atakom terrorystycznym. Planował przetestować swój wynalazek. Wyładowanie chciał wykonać na biegunie północnym, gdzie ewentualne szkody nie zagrażałyby życiu żadnego człowieka. Ponoć Serb wycofał się ze swoich planów. Oficjalnie. Parę dni później potężna eksplozja wstrząsnęła Syberią, a fala uderzeniowa obiegła całą Ziemię. Tesla twierdził, że nie wie, skąd czerpana jest siła promienia, a także jakie mogą być skutki jego użycia. Niewygodny temat wyparto z pierwszych stron gazet, a wynalazcę wyśmiewano. Promień śmierci pozostał legendą. Ale dlaczego Amerykanie i Rosjanie szukali brakujących elementów maszyny Tesli w czasie II wojny światowej, a potem w czasie zimnej wojny? Dlaczego Stany Zjednoczone nie oddały do muzeum w Serbii wszystkich dokumentów geniusza, które służby specjalne przejęły po śmierci Tesli? Plotka głosi, że opis promieni śmierci jest właśnie na tych zatrzymanych stronach i pozostał w USA. Według byłego oficera wywiadu armii USA pomysły Tesli były podstawą słynnego eksperymentu Philadelphia, który rozpoczął się w październiku 1943 r. Wtedy statek USS „Eldridge” zniknął, dosłownie wyparował. Czy znalazł się w innym wymiarze? Ale o tym napiszemy wkrótce... **N**